

Deželni svet SKGZ o dramatičnem položaju Slovencev v Italiji

Na večeru DSI so predstavili Pogum besede, študijo, ki jo je Zvone Štrubelj namenil Primožu Trubarju

5

Trst: nova množična manifestacija proti vladnim ukrepom v šolstvu

Nizozemec Wiel Coerver je iz nogometa razvil pravo življenjsko filozofijo

21

Primorski dnevnik

Umik bi bil najboljša rešitev

SANDOR TENCE

Izvoljena telesa, od parlementa do rajonskih svetov, sprejmejo vsako leto na desetine resolucij, priporedil in stališč. Glavnina dokumentov romana v pozabu, nekateri pa ne, posebno ne tisti, ki so tako ali drugače politično pomembni. Med njimi sodi stališče, s katerimi deželna desna sredina (brez UDC-ja) zahteva zaščito »slovenskih narečij« v videmski pokrajini in dejansko ločitev Benečanov od slovenske manjšine.

To stališče je strokovno in znanstveno nevzdržno in neutemljeno. Njegovi pobudniki imajo težave celo s političnim utemeljevanjem in se sklicujejo na nekatere Benečane in Rezijane, ki se ne čutijo Slovence, a kvečemu Slovane (Ruse, Bolgari, kdove...). Če je namen zelo jasen (razbitje slovenske manjšine), ostaja cilj tega početja nedorečen oziroma zagoneten.

Odbornik Roberto Molinaro je včeraj elegantno zahteval in dosegel odložitev razprave. Rekel je, da ga popoldne čakajo druge obveznosti in da bi rad sodeloval v razpravi, kar ni le njegova pravica, temveč tudi dolžnost.

Ne vemo, kakšna usoda čaka to stališče, ki je naperjeno proti Benečanom in proti Slovencem. Deželni svet ga bo morda obravnaval jutri, morda enkrat drugič, morda pa tudi nikoli. In to bi bila najboljša rešitev. Predvsem za Benečane in Rezijane ter za vso slovensko manjšino, konec koncas pa tudi za desno sredino ter za deželno vlado predsednika Renza Tonda.

ITALIJA - Vladna večina bo predvidoma danes odobrila sporni ukrep

Bdenje pred senatom proti odloku o šolstvu

Vlada osvojila priporočilo senatorke Blažinove o naši šoli

GORICA - Odrska uprizoritev usode aleksandrink

Primorske lepe Vide

V obdobju štiridesetih let je v Egipt odpotovalo sedem tisoč slovenskih deklet in žena

GORICA - Polna goriška dvorana je spremljala uprizoritev zgodbe o aleksandrinkah - primorskih lepih Vidah, ki jih je revčina v prvih desetletjih dva desetletja prisilila, da so odšle na potiskat srečo preko morja. Igra prikazuje

množično odhajanje s parnikom v Egipt, kjer so bile možnosti za delo in zasluzek boljše kot v ZDA, ki so doživljale gospodarsko krizo. Odrsko delo sloni na resničnih zgodbah, ki so se ohranile v pisnih domačinkah iz Bilj. Po oceni zgo-

dovinarjev je v obdobju štiridesetih let v Egipt odpotovalo okrog sedem tisoč slovenskih deklet in žena. Mnoge je premagalo domotože, za mnogimi pa se je izgubila tudi vsaka sled.

Na 15. strani

MANJŠINA - Pismo SKGZ in SSO najvišnjim predstavnikom države

Nesprejemljivo zniževanje pravic in krčenje finančnih sredstev

TRST - Predsednika Slovenske kulturno gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij Rudi Pavšič in Drago Štoka sta na najvišje predstavnike italijanske države naslovila pismo, v katerem poudarjata dramatični položaj Slovencev v Italiji. Predsednika navajata neizvajanje zaščitnega zakona in vrsto restrikтивnih ukrepov, ki so v teku ali grozijo, da v bližnji prihodnosti popolnoma onemogočijo šolske, založniške in druge dejavnosti manjšine. Pavšič in Štoka apelirata na spoštovanje ustavnih in zakonskih obveznosti, ki jih je do slovenske manjšine sprejela italijanska država.

Na 5. strani

TRST - Na predlog odbornika Molinara

Deželni svet odložil sporno stališče o Benečiji

TRST - Deželni parlament je preložil na jutri oceno stališča, s katerimi hoče desna sredina zaščiti »slovenska narečja v Benečiji in Reziji. Preložitev, ki se bo lahko tudi prelevila v daljšo odložitev, je predlagal odbornik za kulturo Roberto Molinaro (na sliki) tudi spričo pomislek, ki jih ima njegova stranka UDC nad vsebino dokumenta.

Igor Gabrovec in Igor Kocijančič pričakujeta, da bo prišlo ne samo do odložitve razprave, temveč tudi do umika spornega stališča.

Na 3. strani

SREDA, 29. OKTOBRA 2008

št. 257 (19.347) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v uasi Zakriž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 12. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorici Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

Poštnina PLACANA V GOTOVINI

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 777124 666007

OGLEDALO

Vlada brez avtoritete postane avtoritarna

ACE MERMOLJA

Težko je pisati Ogledala, ko je sedanje dogajanje kričeče in vse prej kot nagnjeno k razmišljaju. Na delu so emocije, ideološki izpadi, avtoritarnost, nemoč resnično reševati probleme, demagogija, populizem, strah in še kaj. Doživljamo pač trenutke sprememb, ki so običajno razburljivi. Konec concev, si mislim, je moj nono doživel dve vojni, dve popolni devalvaciji denarja, koncentrično taborišče, zapore, družina se je »raztepla« v vojni vihri, en sin je padel in vendar je nono živel, imel svoja veselja, si kaj privočil, skratka, med vrtinci in valovi je dobrojno in dostenjano priplul do zadnje obale. Tako razmišjam, nekaj drugega je seveda pisanje Ogledal, ki ni usodno, vendar sitno, ko ti stvarnost dobesedno vsljuje argumente in si vsaki manj svoboden v izbiri tem.

Doživljamo svetovno finančno in gospodarsko krizo, ki bo pahnila mnoge države, in nas, v recesijo. Številni zdravnik izumljajo zdravila, da se recesija ne bi spremenila v depresijo, kar je še nekaj hujšega.

V Italiji vlada Berlusconi, ki je vedno manj pripravljen tolerirati opozicijo in proteste, kar je seveda zaskrbljujoče. Na svoji strani ima (še) sondaže in tiko javno mnenje, ki se ne oglaša, ki noče videti realnosti in podpisuje vodji binko menice. Ko je Berlusconi zažugal, da bo poslal policijo v šole, je imel v žepu sondažne številke. Če se npr. zbere 2 tisoč štu-

ša lastnost od avtoritet, ki jo imajo veliki politiki, intelektualci, znanstveniki in drugi. Tega se vitez zaveda in se boji, da bi kdo ne razkril njegove igre. Zato vztrajno posega po središčih oblasti in deluje v interesu tiste elite, ki nima le glasov, ampak razpolaga z denarjem. Očitno je na primer, da danes Berlusconi s Tremontijem skuša (deloma mu to že uspeva) priti v jedro italijanskega bančnega sistema in z njim pogojevati celotni gospodarski sistem. Vitez ne bi bil le na vladu, ampak bi imel medije, banke in vpliv na gospodarska podjetja. Kakšna moč! Če namreč zbledi fascinacija, ostane gorjača trde in realne oblasti. To seveda ni avtoriteta, ki si jo človek pridobi z uspehi, ki niso le osebni, ampak skupni: državni, narodni, družbeni. Gorjača se kaj rada prevesi v avtoritarnost, čeprav sklicevanje na voljo ljudstva, volitev, sondaž itd.

Pomanjanje avtoritet ali pa njena zamenjava s surogati, kot je že omenjena fascinacija, lahko torej silijo oblasti lačne ljudi k zvočno sorodni besedi: k avtoritarnosti ali avtoritarizmu. Tu gre za držo, ko zmagovalec skuša zlomiti hrbet nasprotniku, opoziciji ali samo različno mislečim. Menim, da v Italiji obstajajo pogoji za avtoritarne drže in posege. V krizi obstajajo povsod, vendar ni nujno, da se kriza spremeni v nižanje stopnje demokratičnosti, kar je za avtoritarne posege bistveno. V

Tudi to, da je neka manjšina v svojem bistvu nevarna, je velika laž. Niti enega dokaza ni, da so kdajkoli Slovenci v Benečiji ogrožali kogarkoli. In vendar so karabinjerji kopali tla cerkve, kjer je bil kaplan msgr. Gujon, in iskali kdo ve kaj. Kakšne nevarnosti je lahko skrival že priletni kaplan v vasici Matajur? Danes nacionalisti že kopljajo. Za avtoritaren in torej nasilen poseg pa potrebuješ laž: izkrivljeno zavest. Če množica verjame lažem, ker noče videti resničnosti, potem obstaja resna nevarnost za avtoritarnost.

dentov in protestira, jih ostalih 18 tisoč ostane doma. Po uspeli manifestaciji Demokratske stranke v Rimu pa je vitez naredil korak dlje: brez opešav je dejal Veltroniju, naj gre na počitnice in pusti njega (Berlusconija) vladati. Tu pa smo že pri preziru opozicije in njene vloge.

Tudi glede slovenske manjšine so stvari jasne. Vsedržavna in deželna vlada sta se odločili, da prekineta mir in staro demokrščansko pax. Manjšino želijo »normalizirati« z redukcijo tako glede pravic kot sredstev za delovanje. O vseh napovedanih ukrepilih je naš dnevnik obširno poročal in poroča. Časi niso torej najboljši. Marsikateremu Slovencu v Italiji zbeži iz ust beseda fašizem. Menim, da je pretirana, ne zanikam pa volje po avtoritarni politiki, kar je lahko zgoča tema trenutka.

Ker se mi zdi omenjen problem resen, bi želel razmejiti pomen besed avtoritet in avtoritaren. V sodobni družbi, v italijanski izrazito, pogrešamo ljudi in vodstva, ki imajo avtoriteto, ki so avtoritetna. Imeti avtoriteto pomeni namreč razpolaganje s privoljenjem, ki izvira iz spoštovanja in priznanja določenih sposobnosti. Avtoritetna beseda je tista, ki govori resnico, ki ne laže, ampak je toliko trdna, da ji lahko verjamemo. Politik z avtoritetom je politik, ki prepričljivo ukrepa in uživa zaupanje. Tu bi nekdo lahko pristavil: to je danes Berlusconi.

Mislim, da Berlusconi nima prave avtoritete, ampak razpolaga s fascinacijo, ki mu jo dajejo osebni uspeh, bogastvo, pozornost medijev in podobne reči. Fascinacija, (tukaj morda ni najlepša, daje pa pomen stvari) je sposobnost, da ljudi očaraš, obenem pa je krhka in veliko šibkej-

ZDA daje kriza vedno večje možnosti za izvolutev temnopoltemu predsedniškemu kandidatu Obami. V Italiji so sondaže (čeprav se slika spreminja) na strani Berlusconija. V Avstriji je skrajna in ksenofobna desnica na zadnjih vsevravnih volitvah prejela kar 30 odstotkov glasov, kar je povojni rekord. Bistveno je namreč, če je neka družba cepljena proti avtoritarizmu in je v njej demokratična kultura dominantna in občutena. Ne vem, če to v Italiji je...

Če se za trenutek vrnem k pojmu pozitivne avtoritete, moramo priznati, da je v sodobni anarhoidni in skrajno individualizirani družbi težko pridobiti in ohraniti. Dosti lažje je z medijsko retoriko fascinirati ljudi in se jim prikazati kot zgled ali celo kot družbena sanja, cilj, želja (kako lepo je imeti vilo na Sardiniji in Milan!). Skupki skrbi, ki so resnične, a bi jih obenem ne želeti videti, pa v razslojeni družbi pospešijo možnost ali celo željo po neki avtoritarni politiki.

Omenil bom droben znak tega razpoloženja, ki se tiče tudi slovenske manjšine. Sam sem se lani začudil, ko sem hodil mimo deželne palatce in tam videl skupinico Rezijanov, ki je zelo samozavestno in celo jezno protestirala proti temu, da bi jih kdo uvrstil med Slovence oziroma rezjančino uvrstil med slovenska načrta. Demonstracija proti Illyjevi vladni je bila povsem nesmiselna in vendar je bila ostra. Konec concev nikjer nikogar ne sili, da bi se izdal za Slovenca, da bi se učil slovenščine, da bi poznal rezjančino in da bi se ukvarjal s temi zadevami. Vsi zakoni so takšni, da dopuščajo sprostno izbiro. Vsak lahko ostane čim bolj neveden. V resnici so tisti

Rezijani, kot danes preveč Italijanov, Avstrijev in tudi nekaterih Slovencev (stališča Jelinčičeve stranke v Sloveniji so npr. v marsičem sporna), iskali zgredene krivce za lastno nezadovoljstvo. Ta mehanizem pa je tisti, ki odpira pot avtoritarni politiki.

Avtoritarnost črpa svojo moč iz družbenega nelagodja in iz političnih laži. V nasprotju z avtoritetom, ki jo daje resnica (ne mislim na nek absolutum), se avtoritarnost oplaja z lažmi. V tem je ključna razlika dveh pojmov. Braniti šolo in znanje je bistveno za države, ki načrtujejo lastno bodočnost. Ohranjati socialne in zdravstvene varnostne mreže je nekaj dobre za celotno družbeno stvarnost. Reagan in Thatcherjeva sta s klestenjem socialne pomoči in z ideologijo tržišča utrjevala stabilnost bogatih blagajn, istočasno pa sta povzročila strahovito recesijo, veliko brezposelnost in hude socialne krize. Trditve, da je potrebno najprej utrditi središča ekonomske moči, da bodo potem vsi splavali iz močvirja, je prevara. Središča moči že zaklenje vase in samo tržišče ne daje množicam medu, ampak jemlje, dokler se jemati da. Za enakomernejšo in pravičnejšo redistribucijo sredstev lahko poskrbi le politika.

Tudi to, da je neka manjšina v svojem bistvu nevarna, je velika laž. Niti enega dokaza ni, da so kdajkoli Slovenci v Benečiji ogrožali kogarkoli. In vendar so karabinjerji kopali tla cerkve, kjer je bil kaplan msgr. Gujon, in iskali kdo ve kaj. Kakšne nevarnosti je lahko skrival že priletni kaplan v vasici Matajur? Danes nacionalisti že kopljajo. Za avtoritaren in torej nasilen poseg pa potrebuješ laž: izkrivljeno zavest. Če množica verjame lažem, ker noče videti resničnosti, potem obstaja resna nevarnost za avtoritarnost.

Žal se Berlusconi zaveda, da obstajajo v Italiji pogoji za avtoritarno politiko in vlogo, ki lahko seže na najrazličnejša družbena, gospodarska in kulturna področja ter jih preprosto zasede: si jih prisvoji. Sodobni avtoritarizem je nameč v tem, da odpreš rano in vanjo vcepiš inhibitorno rastlinico, ki bo otežkočala kritično mišljenje. Univerza bo podložna vladni ideologiji, saj druge ne bo imela sredstev. Zdravstvo bo stegovalo roko k zdravstvenim ministrom in odbornikom. Banke bodo favorizirale cliente, ki se opredeljujejo za vladarja. Industrijci bodo sprejemali vsako premierjevo izjavbo z ovacijami. Manjšina bo za pest denarja prisiljena moledovati za kompromise glede pravic ali pa bo celo obmolknila. Nihče se ne bo vprašal, če so besede in dejanja pravilna ali pa vodijo v napačno smer. To pa so osnovni cilji avtoritarne vlade, ki nima avtoritet, ampak se po množični fascinaciji poslužuje moči, predvsem če ji kriza izpodbjava konzenz.

Tu žal obstaja sorodnost s totalitarnimi ideologijami iz prejšnjega stoletja. Bojem in revolucionarji za pravičnejšo družbo, za enakopravnost, za zmago ponizanih in razčlenjenih, so v mnogih in poznanih primerih sledili trinogi, politbiroji, diktatorji, ki so z represijo nadomestili izgubljeno avtoriteto in torej resnico. Danes zadeve niso tako hude, stranpoti in zablode pa so očitne. Vlja torej tisti klic k budnosti, ki ga skoraj mehansko ponavljamo na stotih proslavah ob spomenikih padlim za svobodo.

Če se torej vrnem k začetku, se mi je v malce konfuznem Ogledalu z nejasnim začetkom vendarle vsiljalo pomembno vprašanje: je italijanska demokracija sredi krize dovolj čvrsta, da lahko prepreči avtoritarni skomine vodje, ki očitno ne mara opozicije? Odgovor prepričam bralcem

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Hinko Smrekar: pobožne in pregrešne

Hinko Smrekar, slovenski slikar, risar, grafik in ilustrator, je bil izreden karikaturist, kar ga je tudi pokopal. Rodil se je v Ljubljani 1883 in prav tam ga je doletela tragična smrt. Padel je kot tales Italijanskih okupatorskih oblasti, ki so ga 1. novembra 1942 ustrelili v Gramozni jami. Fašistična patrulja ga je zatolila na cesti z ilegalnim tiskom OF. Kar pa je bilo menda usodno ranj, je bila obremenilna okoliščina, da je malo pred tem v neki galeriji razstavljal svoje karikature in satirične risbe na račun okupatorja in jih celo podnaslovil v italijanščini. Kot dobršen del vseh umetnikov, je bil Smrekar precej čudaški in tudi zmeraj v ekonomski stiski. Svoje satirične risbe je začel objavljati leta 1905. Njegove karikature Cankarja, Župančiča, Groharja, Gasparija, Jakopo in drugih takratnih slikarjev in pisateljev sodijo v sam vrh te likovne zvrsti. Že za časa prve svetovne vojne je imel veliko težav zaradi svojih risb, v katerih je med drugim izražal svoja pansomovska čustva. Zaradi tega so ga leta 1915 vpoklicali v vojsko in je moral po ovdabi v zapor. V povojnih letih se mu ni godilo najbolje, imel je velike zdravstvene težave pa tudi strehe nad glavo ni imel. Dopisoval se je z mestnimi oblastmi, naj mu sezidajo – zradi zaslug za slovenski narod – atelje, kjer bi tudi bival. Svoje pisemske prošnje je podkrepil tako, da jim je dodačal kako posrečeno skico. Na koncu mu je le uspelo in si je zgradil hišico.

Dokopali smo se do neobjavljene Hinkove risbe na neki prošnji ljubljanskemu magistratu. Obenem objavljamo dve njegovi risbi iz Cankarjeve Krpanove kobile (1907), ki še najbolje ponazarjata kritični in satirični naboj njegovih vinjet.

Glavna direkcija za kmetijske, naravne, gozdne vire in gorske predele
Služba za splošne, upravne zadeve in evropsko politiko
Program razvoja podeželja 2007-2013

Sprememba rokov za predstavitev prošenj

Obveščamo, da so bili odloženi na 28. novembra 2008 za predstavitev prošenj, ki se nanašajo na slednje ukrepe Programa razvoja podeželja 2007-2013 Avtonomne dežele Furlanije Juliske krajine:

- »prošnje za integrirani načrt« – odlok št. 2535 z dne 14. oktobra 2008
- »prošnje za pomoč« za individualni pristop, ki se nanašajo na »ukrep 121 – Posodabljanje kmetijskih gospodarstev« – odlok št. 2534 z dne 14. oktobra 2008
- »prošnje za pomoč« za individualni pristop, ki se nanašajo na »ukrep 122 – Povečanje gospodarske vrednosti gozdov« – zadevni odlok št. 2536 z dne 14. oktobra 2008
- »prošnje za pomoč« za individualni pristop, ki se nanašajo na »ukrep 123 – Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom/aktivnost 1 – Dodajanje vrednosti kmetijskim proizvodom« – odlok št. 2537 z dne 14. oktobra 2008
- »prošnje za pomoč« za individualni pristop, ki se nanašajo na »ukrep 123 – Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom/aktivnost 2 – Dodajanje vrednosti gozdarskim proizvodom« – odlok št. 2538 z dne 14. oktobra 2008
- »prošnje za pomoč« za individualni pristop, ki se nanašajo na »ukrep 216 – Podpora za neproduktivne investicije« – odlok št. 2539 z dne 14. oktobra 2008
- »prošnje za pomoč« za individualni pristop, ki se nanašajo na »ukrep 221 – Pogozditev kmetijskih zemljišč« – odlok št. 2540 z dne 14. oktobra 2008
- »prošnje za pomoč« za individualni pristop, ki se nanašajo na »ukrep 223 – Pogozditev nekmetijskih zemljišč« – odlok št. 2541 z dne 14. oktobra 2008
- »prošnje za pomoč« za vstop v pomočjo »paketa«, ki se nanaša na več ukrepov/aktivnosti v veljavi za »ukrep 311 – Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti/aktivnosti 1 – Pogostitev v kmečkih turizmih«: Programa razvoja podeželja 2007-2013 Avtonomne dežele FJK – odlok št. 2544 z dne 14. oktobra 2008
- »prošnje za pomoč« za vstop v pomočjo »paketa«, ki se nanaša na več ukrepov/aktivnosti v veljavi za »ukrep 311 – Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti/aktivnosti 2 – Didaktične in edukacijske dejavnosti« – odlok št. 2545 z dne 14. oktobra 2008
- »prošnje za pomoč« za vstop v pomočjo »paketa«, ki se nanaša na več ukrepov/aktivnosti v veljavi za »ukrep 311 – Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti/aktivnosti 3 – Naprave za pridobivanje energije iz alternativnih virov« – odlok št. 2547 z dne 14. oktobra 2008.

Odloki bodo objavljeni v deželnem Uradnem listu FJK (B.U.R.) št. 44 z dne 29. oktobra 2008.

Organ upravljanja
dr. Marina Bortot

BENEČIJA - Deželni svet odložil razpravo na zahtevo odbornika Molinara

Zaščita »slovanskih« narečij doživlja pomisleke v večini

Obravnava je napovedana za jutri, obstaja pa možnost daljše odložitve

TRST - Deželni svet je včeraj preložil na jutri obravnavo poziva desne sredine, naj država oziroma parlament zaščiti ta »slovanska« narečja nadiščino, rezjanščino in »po nasen«. Odložitev je predlagal odbornik za kulturo Roberto Molinaro. Njegov predlog je podprt 27 svetnikov desne sredine, proti odložitvi pa se je opredelilo 21 svetnikov leve sredine. Zanimivo, da so se za odložitev opredelili podporniki zaščite »slovanskih« narečij, proti pa so bili tisti, ki ji nasprotujejo.

Odbornik Molinaro (UDC) je odložitev utemeljil z dejstvom, da zaradi drugih obvez ne bi mogel slediti razpravi. Slednja je bila načrtovana za dopoldanske ure, nato pa so jo preložili na popoldne, ko pa je imel Molinaro druge obvezne. Predsedstvo deželnega sveta je obravnavo tega vprašanja odložilo na jutri popoldne ali zvečer, potem ko bo skupščina odobrila nov zakon o trgovini. Obstajajo vsekakor možnosti, da bodo vso zadevo odložili za daljši čas.

Molinarom utemeljtvam ni verjal vodja Demokratske stranke Gianfranco Moreton. Po njegovem prepričanju se za odložitev skriva politični razlogi, konkretno, da v desni sredini ni soglasja o tem stališču. Večinska koalicija se je »skrila« za domnevni odbornikovimi obvezami, medtem ko bi bilo korektno, da bi odkrito predstavila vzroke za odložitev. Moreton je očital desnici, da ima za norca Rezijane, ki so zamaš prišli v Trst, da bi spremiali razpravo v deželnem svetu. Šlo je za skupino prebivalcev doline pod Kaninom, ki nočejo imeti nič skupnega s Slovinci.

Roberto Novelli (Ljudstvo svobode), glavni pobudnik zaščite »slovanskih govorov«, je zanikal, da se za Molinarovimi besedami skrivajo politične motivacije. »Razpravo smo odložili samo zato, ker je odbornik prosil za odlog, ker je imel popoldne že vpriprej domenjene sestanke. Vse ostalo so špekulacije in sad domišljije leve sredine,« je poudaril Novelli, deželni svetnik iz Čedad.

»Dejstvo, da je deželna večina sklenila, da resolucijo proti slovenskim narečjem v Benečiji umakne z dnevnega reda oz. prenese na kasnejši datum, je dodatna potrditev, da je vprašanje delikatno in kar se da kompleksno. K temu je bistveno pripomoglo zadržanje svetnikov Sredinske unije - UDC. V tem smislu gre oceniti že samo preložitev kot prvi, pa čeprav parcialni, rezultat prepričevalnega dela v odnosu do zmernega krila Tondove večine,« je večrajšnjega dogajanja komentiral deželni svetnik SSk Igor Gabrovec.

Negacija - pa čeprav znanstveno

ROBERTO
MOLINARO

IGOR GABROVEC

IGOR KOČIJANČIČ

neosnovana - slovenskega izvora beneških narečij bi na praktični ravni dejansko sprožila verižni postopek vseh zaščitnih norm s finančnimi postavkami vred v korist Benečije, kar bi zaustavilo vsak postopek promocije in razvoja dragocene in raznolike kulturne identitete v dolinah višemske pokrajine.

»Po konstanji v žerjavico je šel deželni odbornik Molinaro, ki je predlagal preložitev razprave ob koncu predvidenega dnevnega reda tega zasedanja deželnega sveta. To pomeni, da resolucije skoraj gotovo ne bomo obravnavali ta teden, mor-

da konec novembra, če bodo besedilo sploh spet predložili,« je odložitev komentiral Igor Kocijančič (Mavrična levica)

Gre za resolucijo, ki hoče povzdigniti na rang »slovansko zvenečih« ali »zgodovinsko slovanskih« jezikov nekatere krajevne oz. narečne variente slovenščine. Njen namen sploh ni varstvo in zaščita teh jezikov, ampak dokaz, da nimajo nobenih sočasnih vezi s slovenščino, kot da bi bili slovanski jeziki nedefinirane entitete, popolnoma izvzete od mednarodne klasifikacije, na osnovi katerih sleherno krajevno variantu in dialekt lahko upravičeno pripisu-

jemo posameznemu slovenskemu jeziku, med temi v tem primeru prav gotovo slovenščini. »Vse to bi bilo smešno, če bi ne šlo za stvarno nevarnost, da pride do odvzema ustreznih gmotnih sredstev za zaščito teh jezikovnih posebnosti, saj bi njihova samostojna vključitev v širok vsevržnji kontekst zakona 482 res lahko povzročila, da bi v Benečijo in Rezijo prihajalo veliko manj denarnih sredstev za varstvo, zaščito in razvoj navedenih posebnosti. To je bilo doslej vedno zajamčeno, s čimer pa ni nihče nikomur vsiljeval slovenstva,« meni Kocijančič.

DEŽELNI SVET - Stališče Sredinske unije-UDC

»Benečani so nekaj posebnega, a v sklopu slovenske manjšine«

EDOARDO
SASCO

TRST - »Sredinska zveza-UDC meni, da bi moral državni in deželni zakonodajalec zaščititi beneška narečja, a to v sklopu zaščitnih ukrepov za slovensko manjšino.« Načelnik UDC v deželnem parlamentu Edoardo Sasco ni podpisal stališča desne sredine, ker se mu zdi vsa zadava zelo delikatna in ko je stvar delikatna, pravi, je treba biti zelo previdni in uravnoteženi, da ne bi nadredili več škode, kot koristi.

»Naša stranka ima pri srcu probleme, ki jih postavlja nekateri prebivalci iz videmskih pokrajine, posebno Rezijani. Prav je, da jim deželni svet prisluhne in upošteva njihove zahteve. A ne za ceno sporov in trenj s slovensko narodno skupnostjo,« pravi Sasco. Če bo desna sredina vztrajala pri svojih stališčih, bo UDC predlagala, da se resolucijo, ki je politično dokaj obvezujoča, spremeni v navadno priporočilo.

Sasco tega ni povedal na vče-

rajšnji seji deželnega sveta, a je pustil, da je formalno odložitev razprave zahteval pristojni odbornik Roberto Molinaro, ki sicer pripada Sredinski zvezi. Ta stranka očitno noče sporov v večinskem zavezništvu, a si prizadeva, da bi stvar rešili s kompromisom in po politični »mirni poti«.

Resolucijo z zahtevo, da bi v državni zaščitni zakon za jezikovne manjšine (številka 482) vključili tudi rezijanščino, nadiščino in »po na-

sen«, je vložil Roberto Novelli (Ljudstvo svobode). Stališče so podpisali njegova somišljenika Piero Camber in Roberto Marin, Luigi Ferone (stranka upokojencev), Ugo De Mattia (Severna liga) in Roberto Asquini iz mešane svetniške skupine. Med podpisniki ni nobenega zastopnika UDC, ki je vendarle sestavni del deželne večine.

Novelli in sопotniki hočejo s tem stališčem podpreti furlanskega senatorja desne sredine Ferruccia Sarra, ki je v parlamentu vložil zahtevo po spremembni zakona 482. Predsedstvo senata je Sarov zakonski predlog poslalo komisiji za ustavna vprašanja, ki ga še ni uvrstila na dnevnini red zasedanj. Podobno besedilo je svojčas v parlamentu vložil ligaš Piero Fontanini (danes predsednik videmskih pokrajinske uprave), ki pa se je za razliko od senatorja Sara direktno skliceval na zaščitni zakon za slovensko manjšino iz leta 2001.

DVOJEZIČNE TABLE

NSKS odločno proti Dörflerju

DUNAJ/CELOVEC - Novi koroški deželni glavar Gerhard Dörfler iz Zavezništva za prihodnost Avstrije (BZÖ) se je samo dan potem, ko je na Dunaju slovensko zaprisegel pred zveznim predsednikom Heinzenom Fischerjem, zaradi svojih izjav glede dvojezičnih krajevnih tabel znašel pod udarom Narodnega sveta koroških Slovencev. NSKS v tiskovni izjavi poudarja, da je Dörfler z izjavo, da je vprašanje dvojezičnih tabel zanj urejeno, zavzel jasno protiustavno stališče in s tem prekril ravnopravljeno prisego na ustavo.

Kot izrecno neresnično zavrača NSKS predvsem Dörflerjevo trditev, po kateri naj bi Kreisky ocenil, da je vprašanje dvojezičnih napisov v redu rešeno. »Nasprotno; Kreisky se je popolnoma zavedal, da gre za protiustavno ureditev, in je Slovence izrecno pozval, naj se pritožijo na ustavno sodišče. Hudo je, če deželni glavar trdi, da nihče ni mogel - kljub 17 odločbam ustavnega sodišča - dokazati protizakonitosti obstoječega stanja,« prudarja NSKS.

NSKS nadalje opozarja novega deželnega glavarja, da je državno tožilstvo ob primeru manjkajočih dvojezičnih kažipotov na obvoznicu Šmihel celo njemu očitalo objektivno kršitev prava. Do postopka ni prišlo samo zato, ker je državno tožilstvo izhajalo iz tega, da Dörflerju ni moreno očitati subjektivne kršitev prava, kar z drugi besedami pomeni, da Dörfler ni vedel, kaj naj stori. Da se to ne bi vnovič zgodilo, je NSKS deželnega glavarja zaprosil za termin za razgovor, da mu glede vprašanja dvojezičnih napisov obrazloži pravne okvirne pogoje. »Od izida tega pogovora bo tudi odvisen odnos NSKS in s tem največjega dela slovenske narodne skupnosti do novega deželnega glavarja,« še piše v izjavi NSKS.

V okviru svoje zaprisege se je Dörfler ponovno opravil za izjavo, da je pravna država eno, zdravi ljudski občutek pa drugo in ob tem poudaril, da vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel ni bila tema razgovora z avstrijskim predsednikom Fischerjem.

Na koroškem radiu pa je novi deželni glavar Dörfler razpravljal s prvaki ostalih deželnozborskih strank o bodočih težnjah koroške politike po smrti Jörga Haiderja. Medtem ko so vsi bolj ali manj soglašali pri gospodarskih vprašanjih, je predsednik socialdemokratov Reinhart Rohr v tem sklopu zahteval čim prejšnjo ureditev deželnega proračuna, govornik Zelenih Rolf Holub pa je zahteval preveritet dejanske finančnega stanja dežele.

Ivan Lukanc

Videm, 22. novembra 2008

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Proti novemu načrtu za trdne mestne odpadke.

Ideje, smeri in načrtovalnost: kaj misliš o tem?

Ločeno zbiranje
odpadkov, nove
tehnologije,
komunikacija.
Obišči spletno stran
www.regione.fvg.it in
pošlji nam svojo idejo,
upoštevali jo bomo.

Dragi prebivalci Furlanije Julijske krajine, res mi je pri srcu organizacija posveta z naslovom »Proti novemu deželnemu načrtu za odpadke«, kjer bi se lahko soočal z vsemi, ki so na deželnem območju soudeleženi pri okoljskih dejavnostih; še posebej pri tistih, ki so vključene v proces upravljanja s trdnimi mestnimi odpadki.

Upam, da bodo na tem posvetu institucije, podjetniki, gospodarski subjekti, okoljska združenja in

meščani prispevali svoj doprinos in pomagali deželni upravi pri upoštevanju vseh vidikov, ki jih omenjeni sektor ponuja. Kot vam je že znano, deželna uprava pripravlja nov načrt za odpadke, zato posvet ponuja priložnost za sestavo takega zakonskega predloga, ki bi zadovoljil vse prebivalce in delavce v deželi.

Vanni Lenna
Deželni odbornik za okolje in javna dela

KONKURENČNOST - Lestvica Svetovnega gospodarskega foruma (WEF) za države EU

Italija na 24. mestu, boljša le od Romunije, Poljske in Bolgarije

Prehitela jo je tudi Grčija - Slovenija na 15. mestu med 27 članicami EU

ŽENEVA - Slovenija je po lizbonskih merilih letos 15. najbolj konkurenčna država v Evropski uniji, Italija pa je zasedla neugledno 24. mesto, za Grčijo. Slovenija je na lestvici Svetovnega gospodarskega foruma (WEF) napredovala za eno mesto v primerjavi z letom 2006, medtem ko je Italija nazadovala in so se slabše od nje uvrstile le Romunija, Poljska in Bolgarija na zadnjih treh mestih izmed 27 držav članic unije.

Najbolj konkurenčne članice EU so še naprej Švedska, Danska in Finska, med nečlanicami pa je na vrhu Hrvaška. WEF je države ocenjeval glede na osem področij iz lizbonske strategije.

Ta področja so: informacijska družba za vse, razvoj evropskega območja za inovacije, raziskave in razvoj, liberalizacija, industrijska omrežja, učinkovit in integriran trg s finančnimi storitvami, izboljšanje podjetniškega okolja, večanje socialne vključenosti in pospeševanje trajnostnega razvoja. Rezultat za posamezno državo je izračunan kot netehano povprečje ocen z osmih področij.

Kot kaže poročilo, se ciljem lizbonske strategije najbolj približujejo nordijske države Švedska, Danska in Finska, ki so najboljše na področju inovacij, na vrhu lestvice pa so tudi po zaslugu števila registriranih patentov na prebivalca, visoke stopnje socialne kohezije, nizke stopnje brezposelnosti in velikega deleža započlenih žensk.

Slovenija na 15. mestu je s Ciprom (13. mesto) in Estonijo (12. mesto) po konkurenčnosti med najboljšimi novimi članicami unije. Na repu lestvice sta se med članicami sedemindvajseterice znašli Poljska in Bolgarija, med starimi članicami pa sta najnižje Grčija na 23. in Italija na 24. mesto.

Najboljšo oceno v primerjavi z ostalimi državami je Slovenija prejela za področje inovacij, raziskav in razvoja; s 4,12 točke je na 11. mestu med vsemi članicami unije. Dobro je WEF Slovenijo ocenil tudi za področji informacijske družbe (4,71 točke, 12. mesto) in trajnostnega razvoja (4,28 točke, 13. mesto). Glede socialne vključenosti je s 4,61 točke pristala na 16. mestu, za področje industrijskih omrežij pa je dobila 5,11 točke, kar jo uvršča na 18. mesto.

V zadnjem tretjini lestvice članic EU je Slovenija pristala na področjih liberalizacije (4,43 točke, 19. mesto), podjetniške okolje (4,47 točke, 20. mesto) in finančnih storitev (4,90 točke, 21. mesto).

Med državami, ki so na določenih področjih zabeležile največje padce, je

Svetovni gospodarski forum izpostavljal Veliko Britanijo, in sicer na področju učinkovitega in integriranega trga s finančnimi storitvami. Medtem ko je bila v prejšnjem pregledu iz leta 2006 na prvem mestu, je v tokratnem pregledu zdrsnila na 11. mesto med članicami unije.

Tokratno, četrto poročilo WEF, upošteva tudi kandidatke in potencialne kandidatke za članstvo v EU in članice Skupnosti neodvisnih držav. Na tej lestvici vodi Hrvaška, ki se je po rezultatu izenčila z Grčijo, boljša pa je še od štirih članic EU, in sicer od Italije, Romunije, Poljske in Bolgarije.

WEF v svojem poročilu objavlja tudi podatke o konkurenčnosti ZDA in vzhodnoazijskih držav, pri katerih je upoštevala povprečje petih najkonkurenčnejših vzhodnoazijskih gospodarstev: Japonske, Hongkonga, Južne Koreje, Tajvana in Singapurja. Te podatke nato primerja z EU. Kot kažejo rezultati, so najkonkurenčnejše ZDA (5,44 točke), sledijo jim vzhodnoazijske države (5,26 točke), tretja pa je EU (4,73 točke).

AVTOCESTE - Autovie Venete

Strma rast dobička in vlaganje v infrastrukturo

TRST - Družba Autovie Venete je v poslovнем letu, ki se je končalo 30. junija letos, ustvarila 41 milijonov evrov dobička, kar je za 71 odstotkov več kot v predhodni poslovni dobi. Proizvodnja je bila vredna 157 milijonov evrov, operativni dohodek pa je znašal 49 milijonov in predstavlja 33,5-odstotni delež vrednosti proizvodnje. Podatke sta včeraj na proračunski skupščini družbe, ki koncesijsko upravlja avtocesto A4 in njene odseke, posredovala predsednik Giorgio Santuz in pooblaščeni upravitelj Pietro Del Fabbro.

Klub omejenemu povečanju prometa (+2,84% tovornega in -0,3% potniškega) se je dobiček znatno povečal, kar je po oceni Del Fabbra v glavnem rezultat večje učinkovitosti na področju stroškov in dobrega upravljanja. Od lanskega do letošnjega junija so se proizvodni stroški znižali za dva odstotka, medtem ko so se znatno povečala vlaganja, ki so

dosegla 47 milijonov evrov vrednosti. O investicijah, ki so v teku, je podrobnejše govoril operativni direktor podjetja Enrico Razzini, medtem ko se je Santuz ustavil pri problemu varnosti. Ob tem se je posebej zahvalil prefektom za njihovo dragoceno sodelovanje in izpostavil prizadevanja prometne policije za povečanje nadzora nad varnostjo prometa.

Predsednik Santuz, ki je izrazil zadovoljstvo nad bilančnimi rezultati, je na skupščini zagotovil, da je družba Autovie Venete pripravljena podpreti delo izrednega komisarja za tretji avtocestni pas, in to tako s tehničnega kot projektnega vidika. »V tej nedvomno občutljivi fazi imamo dva strateško zelo pomembna elementa: podkomisarja Riccarda Riccardija, ki pozna probleme do podrobnosti, in osebje koncesijske družbe, ki je zelo motivirano, kot dokazujejo doseženi rezultati,« je še povedal predsednik Giorgio Santuz.

PODJETJA - Operacija za 3,5 milijona evrov

Fantoni in Finest bosta dokapitalizirala srbski Špik

PORDENON - Javna finančna družba Finest in podjetje Fantoni iz furlanskega Osoppa sta podpisala sporazum o vstopu v lastništvo in o financiranju srbske družbe Špik Iverica, ki je kotirana na beograjski borzi. Skupni finančni zalogaj italijanskih investorjev znaša 3,5 milijona evrov, cilj operacije pa je okrepitev in posodobitev srbskega lesnega podjetja s 30-letno tradicijo, ki je od leta 2006 prešel v skupino Fantoni.

Furlanski proizvajalec pohištva in lesne opreme, ki je imel v poslovнем letu 2007 371 milijonov evrov vredno proizvodnjo, namerava s to finančno injekcijo, ki jo jamči Finest, ne samo optimizirati svojo oskrbo z lesom oziroma lesnimi polizdelki v Srbiji, ampak tudi razvijati lokalni trg in sosednje trge v regiji Zahodnega Balkana. Operacija sodi v okvir strategije družbe Finest, ki zagotavlja svoje sodelovanje tudi pri projektih, ki jih razvijajo strukturirana podjetja relevantnih razsežnosti, je zapisano v tiskovnem sporočilu finančne družbe.

Za Trieste Espresso Expo oddan ves razpoložljivi prostor

TRST - Za četrto izvedbo bienalnega mednarodnega sejma kave Trieste Espresso Expo, ki bo na tržaškem sejmišču od 13. do 15. novembra, je že nekaj časa zaseden ves razpoložljiv razstavni prostor. Organizator prireditve je tržaška sejemska družba Fiera Trieste SpA s sodelovanjem združenja Associazione Caffè Trieste in s prispevkom lokalne Trgovinske zbornice. Razstavljalcev bo 200 iz 23 držav, v predprodaji pa je bilo že kupljenih 20 tisoč vstopnic, ki so si jih zagotovili razstavljalci za svoje poslovne partnerje. Gledate na izvedbo pred dvema letoma je letos za 15 odstotkov več razstavljalcev, razstavni prostor pa je večji za tretjino. Akreditirani so že obiskovalci in novinarji iz 70 držav, številne tuje stanovske organizacije iz sektorja kave pa pripravljajo vodenje obiske sejma.

ENOASTRONOMIJA - Okusi Krasa ta teden Degustaciji pri Vatti in v Malabaru, večer v goriškem Rosenbaru in razstava pri Scabarju

TRST - Danes zvečer (ob 19. uri) se bodo v kavarni Vatta predstavili sladokuscem vsi sodelujoči obrati z Općin in iz sosednjih vasi. Na vrsti bo degustacija vin in prigrizkov z zelišči, kruha in sladic, fanclov z dušo, sira in raznih delikates, ki jih bodo ponudili gostilne Daneu, Veto, Pri Pošti, Križman, Kras, pekarne Čok, Bukavec in Starec, trgovine z živili Conad, Kukanja, Self Service Katja, Slavec in kavarna Vatta, ki je uskladila ves dogodek. Pri pravem »prazniku« Okusov Krasa bosta pomagali še dve openski trgovini, in sicer znana prodajalna igrač Cobez in cvetličarna Atelje-Galerija A.D.A., ki bo poskrbel za okrasno plat prireditve.

Pozneje, ob 20. uri, bo v goriški restavraciji Rosenbar večer, posvečen Veneti Guštin, navdihovalki letošnjih Okusov Krasa v znamenju zelišč, in vinarjeva iz Praprota Beniaminu Zidarichu in Ediju Kanteju.

Pri Scabarju na Kolonkovcu pa bo jutri ob 18. uri odprtje razstave znanega fotografa iz Ronk Maurizia Frullanija z naslovom Massawa (Eritreja) 1993-2000.

V petek bo na vrsti drugi osrednji večer Okusov Krasa v Trstu, in sicer v Malabaru na Trgu S.Giovanni, kot običajno po 18.30. Walter Cusmich, »ambasador« slovenskih in kraških vin v Trstu, bo predstavil izbor kraških vin Škerk, Kante, Ferluga, Sancin in teran Renčel (iz Dutovlj), zraven pa še prigrizek Zidaričevega sira Žepel (z zelišči), supe Gabriela Ferluge (obrat Repen v Trstu), kruh z zelišči Davorina Starca in olje Aulari Tržaške kmetijske zadruge. Malabar bo gostil tudi stojnico s krajevno povrtnino in zelenjavno trgovine Il Frutteto iz Trsta, z bio proizvodi openske Self Service Katja in s svežimi jabolki, naravnim jabolčnim sokom in kisom sadjarstva Branko Pečar iz Prešnice pri Kozini.

Vse informacije o jedilnikih, lokalih in proizvajalcih je mogoče najti na spletni strani: <http://www.triesteturismo.net>.

EVRO

1,2526 \$ +0,53

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

28. oktobra 2008

evro (povprečni tečaj)

valute	28.10.	27.10.
ameriški dolar	1,2526	1,2460
japonski jen	119,42	115,75
kitajski juan	8,5665	8,5380
ruski rubel	34,1862	34,0985
danska krona	7,4549	7,4525
britanski funt	0,79790	0,80630
švedska krona	9,9473	10,0960
norveška krona	8,5500	8,8150
češka koruna	24,340	24,668
švicarski frank	1,4520	1,4438
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	262,00	271,03
poljski zlot	3,7003	3,8390
kanadski dolar	1,6133	1,5969
avstralski dolar	2,0037	2,0396
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,7250	3,6970
slovaška korona	30,479	30,530
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7096	0,7093
brazilski real	2,7570	2,8469
islandska korona	305,00	305,00
turška lira	1,9571	2,0949
hrvaška kuna	7,2006	7,2069

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

28. oktobra 2008

1 meseč.

	1 meseč.	3 mesec.	6 mesec.	12 mesecov
LIBOR (USD)	3,17125	3,465	3,48	3,49
LIBOR (EUR)	4,51375	4,85	5,935	4,99375
LIBOR (CHF)	2,22	2,86833	2,98667	3,16833
EURIBOR (EUR)	4,529	4,86	4,93	4,986

ZLATO

(999,99 %) za kg

18.719,66 € +382,55

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

28. oktobra 2008

vrednostni papir

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr.v %
GORENJE	16,88	+2,06
INTEREUROPA	13,91	-0,71
KRKA	62,59	+3,11
LUKA KOPER	34,15	+4,21
MERCATOR	179,86	+6,23
PETROL	349,52	+0,66
TELEKOM SLOVENIJE	176,51	+1,37

TRST - Deželni svet SKGZ o dramatičnem položaju naše narodne skupnosti

Po epohalnem padcu meje manjšini pod nezaslišanim udarom

Poziv k najširši enotnosti in odločnem nastopu - Solidarnost z Italijani v Istri

Na fotografiji levo
Livio Semolič, Rudi
Pavšič in Jole
Namor; desno
udeleženci
Deželnega sveta

KROMA

TRST - Slovenci v Italiji moramo odločno in predvsem enotno reagirati na poskus italijanske vlade, da se z drastičnim klestenjem zakonsko določenih državnih prispevkov spravi manjšinsko skupnost na kolena. Nujen je tudi skupni nastop z italijansko manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem, kateri italijanska država prav tako napoveduje huda klestenja. Obenem sta za pri tem temeljnega pomena odločen nastop maticne Slovenije in najširša solidarnost italijanskih demokratičnih sil.

Tako je predsednik Rudi Pavšič strnil razvijano razpravo na deželnem svetu Slovenske kulturno gospodarske zveze, ki je zasedal predsedničnjim v Greščičevi dvorani v Trstu. Ton razpravi je dal uvodni Pavšičev poseg, ki sta ga dopolnila predsednika organizacije za goriško in videmsko pokrajino Livio Semolič in Jole Namor. Pavšič je položaj naše skupnosti v Italiji orisal kot izredno zaskrbljujoč in to tem bolj, ker je bilo po vseh zgodovinskih premikih, zlasti padcu meje, bilo pričakovati boljši čas za manjšine. V resnicu se dogaja ravno nasprotno: Manjšini v tem prostoru se potiskata na rob preživetja in se izničuje njihova vloga. Predsednik SKGZ se je vprašal, če prihaja do novega cunamija, po tistem, ki je pred desetletjem uničil manjšinsko gospodarstvo. Ogorčena so namreč vitalna področja za obstoj manjšine kor so šolstvo, finance, mediji, zaščitni zakon se ne izvaja, brišejo se že pridobljene pravice, Slovenci videmski pokrajine pa kot najšibkejši člen naše skupnosti doživljajo nezaslišan napad na lastno identiteto.

Pavšič je naglasil, da terja nastali položaj odločen odgovor, glasen protest na vseh ravneh, pri katerem naj bo manjšina enotna, v solidarnostno akcijo pa je treba mobilizirati tudi demokratične sile v državi. Solidarnost pa naj Slovenci v Italiji izkažejo tudi italijanski manjšini v Sloveniji in na Hrvaškem. Predsednik SKGZ je nadalje izrazil pričakovanje, da bo tudi maticna Slovenija odločno nastopila v bran manjšine, takoj kot leta 2000, ko je šlo za zaščitni zakon, prehodni čas do se stave nove slovenske vlade pa naj ne bo opravčilo. Pavšič je tudi dejal, da je od prihodnje slovenske vlade pričakovati, da bodo na odločilna mesta glede manjšin postavljeni ljudje, ki dobro poznavajo zamejstvo in je podčrtal, da SKGZ v celoti podpira stališče, ki ga je glede odnosov z matico sprejela Slovenska manjšinska koordinacija (SLOMAK).

Rudi Pavšič je v imenu organizacije še enkrat podprt prizadevanja dijakov in podčrtal velik pomen množičnih protestnih demonstracij, posebej milionske v Rimu. V zvezi s kritičnim položajem, ki ga doživlja manjšina, je Pavšič omenil tudi predlog o Zvezni Slovencem, rekoč, da bi v manjšini v težavah še kako potrebovala povezovalni forum, zato bo SKGZ nadaljevala delo na tem projektu, ki je po njeni oceni najbolj realističen in izvedljiv. Naužadne je predsednik omenil tudi bližajoče se pokrajinске kongrese in deželnih kongresov, ki bodo za SKGZ priložnost za vsebinske in strukturne opredelitev.

Razprava je bila kočljivemu trenutku primereno zavzeta in razčlenjena. V ospredju posega Jole Namor je bila ocena položaja v videmski pokrajini, kjer so se Slovenci znašli pred nezaslišanim udarom in kar težko je verjeti, da deželni svet na predlog nekaterih desničarjev z neobstoječimi argumenti posega na področje identitete ljudi in skuša zanikati realnost. Desnica očitno ni sposobna narediti nekega kulturnega koraka in razumeti, kaj je sodobno. Namorjeva je ocenila kot bistveno, da se v okviru manjšine formira skupina, ki bo razmišljala o dolgoročnem sistemu financiranja dejavnosti, kajti slednja je v sedanjem dejanskem blokirana, brez razvojnih možnosti.

O tem, da je v kontekstu manjšine zanemarjajo nekatere realnosti in o potrebi, da se nameni pozornost potencialu razvoja v Benečiji in na Goriškem, je govoril Livio Semolič. Prav tako je Renzo Mattelic naglasil, da ni dovolj videti, kaj bo z našo skupnostjo jutri zjutraj. Razmišljati gre o tem, kaj bo najmanj čez petnajst ali dvajset let. Zanj so nekatere skup-

ne ustanove problem, kajti kot Zvezna Slovenci po svetu so bili v to »porinjeni«, čeprav so bili proti temu.

Stojan Svetič ne pomni, da bi bila manjšina kdaj pod takšnim pritiskom in predmet takšne ofenzive. Desnica nam napoveduje vojno na glavnih frontah; Benečija, šola, tisk, finance. Na nobenem od teh okopov si manjšina ne more privoščiti poraza. Treba je odločno reagirati, je dejal Svetič in predlagal, naj krovni organizaciji v ta namen oblikujeta krizni štab. Naravnost škandalozno pa je pogojevanje desnice, po kateri naj bi bila zaščita manjšine odvisna od politične opredelitev. Svetič se je zavzel tudi za demontracije na evropski ravni.

Za Igorja Gabrovca je položaj res tak, da terja enotne in odločne posege, institucionalni stiki niso dovolj, potrebna je široka mobilizacija ljudi. Strniti je treba vrste in pustiti ob strani vprašanje, če naj bo Zvezna Slovencev ali Narodni svet. Če pa bo dežela sprejela vsiljeno resolucijo o posebnosti rezijanskega in beneškega načrta, se bo samo osmešila. Tomaž Ban

je izpostavil dejstvo, da SSG-ju manjšino sredstva tudi zato, ker javne uprave ne izpolnjujejo svojih obvez do njega. Če pa bi javno SSG prejelo toliko sredstev kot zasebna Contrada, najbrž ne bi imeli problemov. Aleš Doktorič je med drugimi povedal, da je treba spremeniti stil nastopanja in se okoliščinam primerno obnati nekoliko bolj »diverzantsko«. Ni namerice čas samo za institucionalne nastope.

Ace Mermolja je ugotovil, da manjšina ni pričakovala, da bo šla desnica tako daleč. V manjšini pa je treba ustvariti dobro skupno domeno. Krizni štab je potreben, a je potreben tudi skupni forum za normalne razmere. Vojko Mijot je ob tem pripomnil, da ni treba čakati na krizni štab, temveč je treba takoj ukrepati. Za takojšnjo pobudo je tudi Igor Kocijančič, ki se je zavzel za to, da SKGZ predlaga slovenski javnosti široko zasmovanje akcije. Ta vlada napoveduje vojno manjšini, a tudi EU, kot vse kaže. S to vlado pa bo po normalni poti težko kaj doseči. (D.U.)

SKGZ IN SSO - Pismo najvišjim predstavnikom italijanske države in dežele

Država naj spoštuje sprejete ustavne in zakonske obveze do Slovencev v Italiji

Predsednika SGKZ Rudi Pavšič in SSO Dragi Štoka sta v zvezi s položajem Slovencev v Italiji in napovedanim hudim krčenjem javnih sredstev za manjšino poslala naslednje pismo najvišjim državnim in deželnim institucionalnim organom.

Pismo so prejeli predsednik republike Giorgio Napolitano, predsednik senata Renato Schifani, predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini, predsednik vlade Silvio Berlusconi, predsednik deželnega sveta FJK Edouard Ballaman in predsednik deželnega odbora FJK Renzo Tondo.

Evropa je danes prostor narodov in mnogih narodnih manjšin, ki skupaj sestavljajo večjezično in večkulturno podobo prostora, ki je bil v svoji zgodovini vedno pluralen in v tem našel moč za plodno sobivanje posebnega in skupnega. V tem smislu je pluralna in zato izrazito evropska tudi dežela Furlanija Julijske krajine, kjer živijo ob slovenski še druge avtohtone jezikovne in narodne manjšine. Pluralnost je bila eden izmed razlogov, da je naša dežela pridobila posebni statut.

Prisotnost slovenske narodne skupnosti predstavlja bogastvo za celotno deželno skupnost in italijansko stvarnost. Slovenska manjšina je na celotnem območju, kjer živi, vsa povojna leta delovala odgovorno in s ciljem, da se zbljujejo narodi in države. Eden izmed pomembnih ciljev, ki smo se ga skupaj veselili, je bil zato vstop Slovenije v Evropsko unijo z naknadnim sprej-

mom skupne valute-evara in končno vstop sosednje republike v schengensko območje. Vsa ta dejanja so samo krepila dobre odnose med Italijo in Slovenijo. Slovenci pa smo povečali lastno odprtost do italijanskega prebivalstva, njegove kulture in jezika. V zadnjih letih smo izpostavili tesne vezi in sodelovanje z italijansko manjšino v Sloveniji in v celotni Istri. Glede pravil govorita manjšini skupni jezik. Naša lojalna država državljanov, ki govorijo drugačen jezik od italijanskega in imajo svojo izrazito narodno kulturo, žal, ni bila vedno primerno ovrednotena. Tako smo danes ponovno v stiski.

Zaščitni zakon za slovensko manjšino št. 38 iz leta 2001 se žal izvaja z nerasumljivo počasnostjo. Med pomembnejša dejanja sodi gotovo potreba po podpisu dekreta za izvajanje 10. člena zaščitnega zakona, ki predvideva vidno dvojezičnost v tistih občinah, ki sodijo v okvir teritorija, na katerem se bodo uresničevale zaščitne norme.

V nasprotju z zaščitnim zakonom se nam brišejo že pridobljene pravice, kot so dvojezične table na novem avtocestnem odseku v okolici Trsta, ki bo kmalu svečano odprt, bojimo se pa, da brez dvojezičnih smerokazov.

V videmski pokrajini skušajo nekatere politične sile sprevreči zaščitni zakon, ki priznava slovensko prisotnost v videmski pokrajini. V ta namen sta že pripravljena zakonska predloga v parlamentu in v deželnih skupščini. Namesto slovenščine naj bi v videmski pokrajini z dekretom uveljavili polem krajevnih govorov, kot jih je v Italiji na

stotine in posledično izbrisali besedo Slovenc.

Novi normativi o šolski ureditvi bi mogočno prizadeli celotno slovensko šolstvo, ki je vendarle specifikum, ki ga ščitijo tudi mednarodne pogodbe, posebej Londonski sporazum iz leta 1954 ter Osimska meddržavna pogodba iz leta 1975. Dvojezični slovenski šoli v Benečiji pa bi reforma odvzela smisel. Kot veste, je šolstvo osnova neke narodne skupnosti, saj brez mladih generacij, ki razvijajo jezik in kulturo, ni bodočnosti ne za narod in ne za manjšine.

Spoštno krčenje prispevkom medijem, to je časopisom, radijskim postajam in televizijam, bi na vsedržavni ravni ohromilo pluriplizem, ki ga ne jamčijo le velike številke in profitti. Slovenska manjšina pa bi bila osredoma za informacijo v slovenskem jeziku. Sama manjšina nima objektivnih možnosti, da bi se njeni časopisi preživljali s tržičem in z reklamo. Brez dnevnika, telefonik in drugih lokalnih medijev bi v javnosti Slovenci v Italiji preprosto utihnili.

Podobno kot medije bodo vsedržavna krčenja sklad za gledališča FUS dodatno prizadel naše Slovensko stalno gledališče. Slednje ohranja statut stalnega gledališča, ki ga potrjuje zakon št. 38/2001. Gledališče deluje na visoki umetniški ravni in je s podnapisi dostopno italijanskemu občinstvu. Ne more pa delovati brez potrebnih sredstev, toliko manj, ker obvezni člani gledališča, to je Občina Trst, Pokrajina Trst in Dežela FJK v dejstvih ne opravljajo in sprejemajo vloge, ki jim jo narekujejo specifična državna določila.

SLOVENIJA

Türk danes začenja posvete o mandatarju

LJUBLJANA - Slovenski predsednik Danilo Türk bo danes z vodji poslanskih skupin novega sklica državnega zboru opravil posvete o kandidatu za mandatarja za sestavo nove vlade. Po posvetih naj bi predsednik Türk mandatarskega kandidata predlagal v čim krajšem času, državni zbor pa bo o kandidatu predvidoma odločil prihodnjem teden.

Danes se bo tako Türk dopolnil sestal z Bojanom Kontičem (SD), Jožetom Tankom (SDS), Gregorjem Golobičem (Zares) in Francem Žnidaričem (DeSUS), v popoldanskih urah pa bodo pri njem še Zmago Jelinčič (SNS), Jakob Presečnik (SLS), Borut Sajović (LDS) ter Laszlo Göncz in Roberto Battelli (najnovi skupnosti).

Mandatar za izvolitev potrebuje najmanj 46 glasov v državnem zboru, najkasneje 15 dni po izvolitvi pa mora državnemu zboru predlagati imenovanje ministrov.

Kar zadeva usklajevanje koalicijev pogodbe med SD, Zares, LDS in DeSUS, pa je včeraj predsednik DeSUS Karl Erjavec izjavil, »da smo, kar se tiče stranke DeSUS, zaključili pogajanja v zvezi s koalicjsko pogodbo«. Poslanec Vili Rezman pa je pojasnil, da je dodatek k najnižjim pokojnim dogovorjen; izplačan bo v dveh delih v letu 2009. Rezman, ki se je včeraj poleg vodje poslanske skupine Franca Žnidariča v imenu DeSUS udeležil pogajanj štirih strank glede vsebine koalicjske pogodbe na področju pokojnin, je pojasnil, da bo skupni znesek za tiste upokojence, ki bodo prejeli največji dodatek - teh je po Rezmanovih besedah okoli 100.000 - 300 evrov. Dodatek bo izplačan v dveh delih, in sicer januarja in septembra. Žnidarič pa je povedal, da bo dodatka deležnih okoli 258.000 upokojencev s pokojninami, nižjimi od 500 evrov.

Žal pripomb nismo zaključili. V okviru zakona št. 38/2001 (prej z zakonom za obmejno območje) prejema slovenska manjšina za svoje kulturne in nekatere druge dejavnosti že 18 let skoraj nespremenjena sredstva. Glede na inflacijo pomeni to 30 odstotno zmanjšanje kupne moči.

V letu 2008 je manjšina z omenjene postavke prejela 5.250.000 evrov. Sedanji finančni zakon pa predvideva za naslednje leto 4.250.000 evrov, za leto 2010 pa 4.050.000 evrov, za leto 2011 pa 3.120.000 evrov, kar pomeni 40 odstotkov manj. Če to številko dodamo inflaciji, so sredstva, ki so danes v okviru zakona št. 38/01, zreducirala v 18 letih za 70 odstotkov!

Vemo za krčenja, ki bodo prizadelata italijansko manjšino v Istri. Z njim solidariziramo, ob tem pa se sprašujemo o vrednosti zaščitnih norm in zakonov, če potem ni sredstev, da bi jih lahko manjšina koristila. Žal se srecujemo z neurešenimi zakoni ali pa z zakoni, ki izgubljajo svoj finančni del, brez katerega so številni členi lahko le deklarativni.

V tem smislu se Slovenska kulturno-gospodarska zveza (SKGZ) in Svet slovenskih organizacij (SSO), najbolj reprezentativni organizaciji slovenske manjšine v Italiji, obračava na vas, kot najvišje predstavnike državnih institucij in garante Italijanske Ustave, ki predvideva zaščito manjšin in enakopravnost vseh državljanov. Ta enakopravnost se za Slovence v Italiji in za slovensko manjšino v celoti danes znižuje pod, za nas in italijansko pravno državo, sprejemljivo točko.

ŠOLSTVO - Pred predvideno današnjo odobritvijo spornega vladnega odloka

Veltroni: Vlada naj umakne odlok Berlusconi: Bilo bi proti zdravi pameti

Vlada osvojila priporočilo senatorke Blažinove o slovenskih šolah v FJK

RIM - Pred dokončno odobritvijo zakonskega odloka o šolstvu v senatu, ki je predvidena za danes, in pred splošno stavko v šolstvu, ki je napovedana za jutri, so se tudi včeraj po vsej Italiji nadaljevali shodi, potulicne demonstracije in zasedbe šol v znak protesta proti spornim spremembam šolske zakonodaje. Na druge strani pa so se pojavile tudi nasprotne (sicer veliko skromnejše) pobjude, s katerimi so se študenti, pristaši strank vladne večine, zavzemali za nemoten pouk.

Včeraj se je po podatkih študentske zveze v znak nasprotovanja ukrepom šolske ministrici Mariestelle Gelmini v središču prestolnice zbral 10.000 protestnikov. Mnogi od teh so se napotili pred senat, kjer je prišlo do manjših napetosti med protestniki in policijo. Enega študenta so začasno pridržali, ker je pljunil v policista. Demonstranti, med katerimi so bili tudi šolniki in starši, so napovedali, da bodo nepretrgoma demonstrirali vso noč in ves današnjdan do zaključnega glasovanja v senatu.

Voditelj Demokratske stranke Walter Veltroni je včeraj ponovno pozval vlado, naj umakne sporni vladni odlok. »Vztrajati pri njem je znamenje oholosti,« je dejal. »Znamenje inteligence pa bi bilo, če bi se vlada ustavila, ko gre za ukrep, ki zbuja tolikšen socialni spor,« je pristavil. Demokratska stranka meni, da ne bi smeli krčiti sredstev za šolo in univerzo, saj je to investicija za razvoj, mnenja pa je, da bi morali obstoječa sredstva bolje izkoristiti. Tako je pripravila predlog za reformo univerze, ki med drugim predvideva uvedbo ocenjevanja profesorjev in podelitev vsem študentom štipendij, ki bi jih potem lahko izkoristili za študij na univerzi po lastni izbiri.

Tudi znotraj senata je včeraj prislo do napetosti med obravnavo odloka Gelmini. Predstavniki opozicije so zahtevali in po ostrem protestu tudi dosegli več časa za obravnavo posameznih amandmajev. Senatorji Italije vrednot so nastopili tudi s protestnimi napisimi, proti katerim je na zahodno predsednika Renata Schifanijo posegla notranja redarska služba.

V razpravi je sodelovala tudi slovenska senatorka Tamara Blažina in napisala le nekaj dosegljih v korist slovenskih šol v Furlaniji Julijski krajini.

ODKRITJE Nova molekula proti aidsu

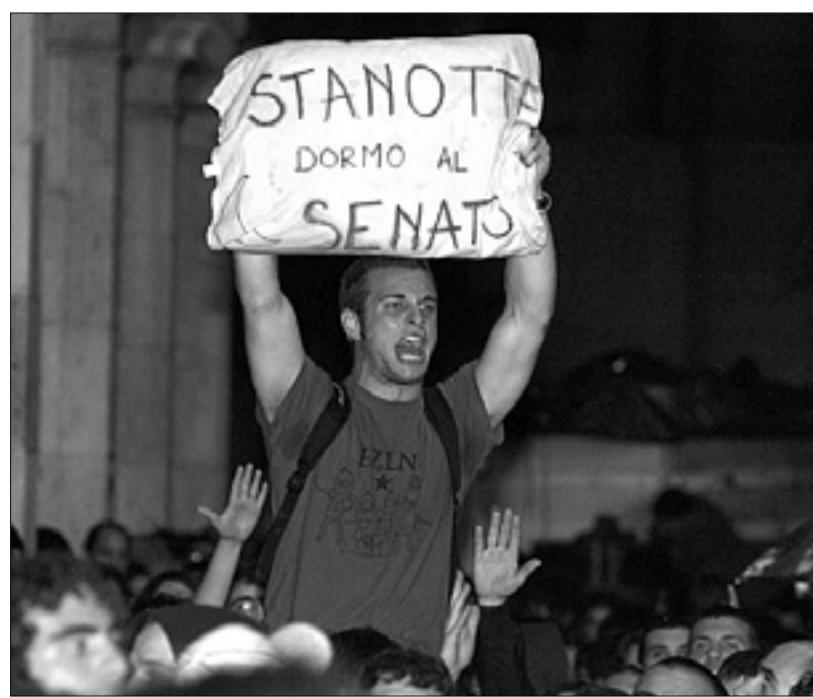
RIM - Aids ima novega »sovražnika«. Gre za majhno molekulo, ki lahko zaustavi delovanje celičnega encima in s tem razmnoževanje celic, okuženih s virusom Hiv. Odkritje je sad skupne raziskave Italijanskega centra za raziskave in univerze iz Siene; pred dnevi ga je objavila specializirana revija *Journal of Medicinal Chemistry*.

Virus Hiv je nekakšen parazit človeških celic. Pri njegovem širjenju je ključnega pomena celični protein znan s šifro DDX3. Italijanski znanstveniki so odkrili, da nova umetno sezavljena molekula zaustavi kvarno delovanje proteina DDX3 in s tem prepreči razmnoževanje celic, okuženih z virusom Hiv.

Po mnjenju izvedencev naj bi odkritje odprlo novo poglavje v boju proti virusu Hiv.

Potem ko je vladna večina zavrnila vse njene amandmaje, je Gelminijeva pozno sinoči v imenu vlade namreč sprejela priporočilo Blažinove, da bo pri izvajjanju reforme upoštevala posebne potrebe slovenskih šol, za katere ne morejo veljati ista merila in pravila kot za šole večinskega naroda. K zadavi se bomo še povrnili.

Kot uvodoma rečeno, se je včeraj zvrstilo tudi nekaj »protestov proti protestom« v šolstvu. Takšna protestna pobuda je bila v neki rimski dvorani, v kateri so se poleg študentov zbrali parlamentarci in drugi predstavniki vladne večine. Med njimi je bil tudi načelnik skupine Ljudstva svobode v senatu Maurizio Gasparri, ki je napovedal, da bo vladna večina danes strnjeno glasovala za odobritev odloka Gelmini. Predsednik vlade Silvio Berlusconi pa je v izjavi za tisk poudaril, da gre za ukrepe, ki jih narekuje zdrava pamet, zradi cesar nikakor ne pride v poštovnih umik.

Protestniki se pripravljajo na bdenje pred senatom

ANSA

EVROPSKE VOLITVE - Napetost med glavnino večine in opozicijo

Napolitano: Novi zakon ne sme zadušiti pluralizma

RIM - Parlament je v pondeljek začel obravnavati spremembe zakona o volitvah v Evropski parlament, ki jih predlagala Ljudstvo svobode in Severna liga. Reforma med drugim predvideva uvedbo 5-odstotnega volilnega praga za izvolilitev kandidatov posameznih list in odpravlja preferenčne glasove, čemur odločno nasprotuje vsa opozicija, pa tudi Movimento per l'autonomia na Siciliji, ki si cer pripada vladni večini.

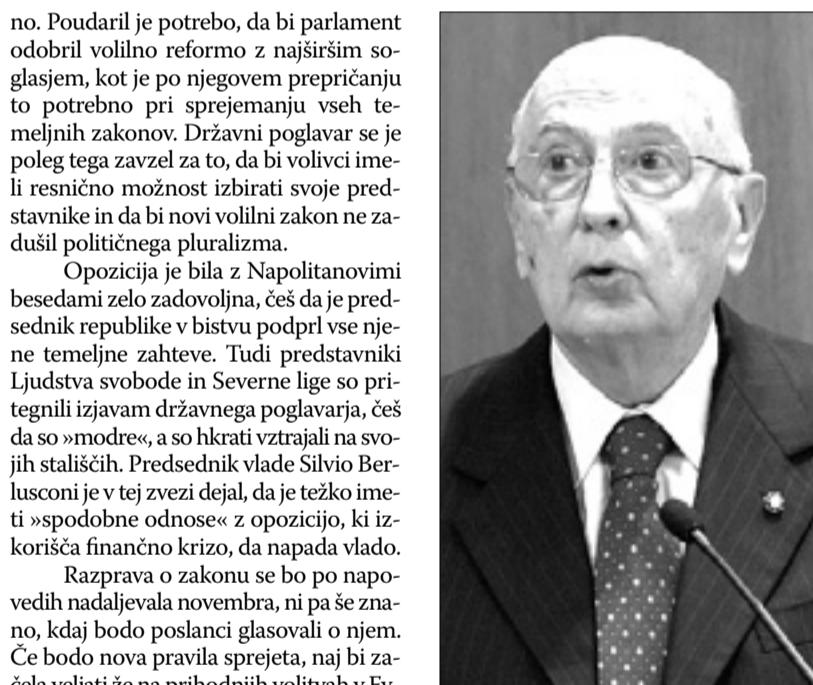
Ce bo reforma odobrena, bodo kandidaturo lahko vložili tisti, ki bodo zbrali zadostno število podpisov. Kandidati okrajev, ki imajo do dva milijona prebivalcev, bodo morali zbrati 5000 podpisov, 15.000 pa kandidati okrajev z več kot šestimi milijoni prebivalcev. Za mandat v Evropskem parlamentu se bodo lahko ne glede na podpise potegovali člani parlamentarnih strank, ki imajo trenutno v italijanskem parlamentu najmanj deset, v Evropskem parlamentu pa najmanj tri poslance. Polovica kandidatov bo moralna biti ženskega spola.

V skladu s predlogom spremembe sedanjega zakona, ki je v veljavi od januarja 1979, bi se število volilnih okrajev povečalo s pet na deset. Iz vsakega okraja naj bi bilo povprečno sedem evropskih poslancev. Z ukinitev možnosti podejlevanja enega ali treh preferenčnih glasov pa želi vlada zagotoviti, da bo vsak volivec podprt le eno volilno listo.

Sprememba predvideva tudi omejitev porabe finančnih sredstev v času volilne kampanje. Kandidat po predlogu Ljudstva svobode in Severne lige ne bo smel porabiti več kot 0,20 evra na vsakega prebivalca okraja, v katerem kandidira. Kandidat v okraju z največ prebivalci bo tako lahko porabil največ 104.000 evrov.

Kot rečeno, je opozicija odločno kritična tako do predloga kot tudi do načina njegove obravnave. Predstavnik Demokratske stranke Pierluigi Castagnetti je izjavil, da je sprememba zakonodaje o evropskih volitvah brez soobčenja z opozicijo »žalitev demokracije«. Podobno se je izreklo drug vidni predstavnik iste stranke Massimo D'Alema. Sicer se Demokratska stranka, Italija vrednot, UDC in že omenjeni Movimento per l'autonomia zavzemajo za uvedbo nižjega volilnega praga (za demokrate naj bi znašal največ 3 odstotke) in za ohranitev preferenčnih glasov. Podobna stališča zagovarjajo tudi izvenparlamentarne sile, kot je SKP.

V javno razpravo je včeraj posegel predsednik republike Giorgio Napolita-

Giorgio Napolitano

Višje plače (a ne za vse...)

RIM - Septembra letos so se plače zvišale za 4,1 odstotka v primerjavi z enakim obdobjem lani. Tako kaže po podatkih statističnega zavoda Istat. Ta je vzel v pretres povprečne plače enournega dela, in sicer na podlagi veljavnih delovnih pogodb.

Toda poviški so povprečni, niso bili za vse uslužbence enaki. Najvišje poviške so zabeležili zaposleni v zavarovalnicah (+7,7%), na ministrstvih in v vojski (+6,2%) ter deželnih uslužbencih in uslužbencih krajevnih uprav (+5,7%). Skoraj tretjina uslužbencev (29,5%) pa čaka na podpis nove delovne pogodbe, ker je stara že zapadla. »Čakalna doba« za dosego nove delovne pogodbe se je septembra letos povečala na 10,2 meseca, medtem ko je avgusta znašala 9,9 meseca. V obdobju januar-julij 2008 s zaradi konfliktov v delovnih odnosih »izgubili« 2,4 milijona delovnih ur, kar je 65,3% več kot v enakem obdobju lani.

Umor Reggiani: tožilstvo za dosmrtno ječo za Romuna

RIM - Tožilstvo je včeraj zahtevalo dosmrtno ječo za Romuna, obtoženega umora italijanske državljanke oktobra lani. Ta napad je v javnosti močno odmeval in sprožil sprejetje spornega odloka, ki omogoča izgon priseljencev po hitrem postopku, če kršijo zakon. Sodišče bo odločitev sprejelo danes. 25-letni Romun Nicolae Mailat zanimal umor, rop in spolni napad na 47-letnogiovanni Reggiani, ki je po napadu obležala v komi v jarku. Tožilka Maria Bice Barborini pa je sodišče pozvala, naj Mailata spozna za krivega ter mu prisodi dosmrtno ječo.

V Italiji se zadnje mesece krepijo napetosti glede priseljencev, Rim pa se je moral soočiti s kritikami predvsem na račun odnosa do romske skupnosti. Bukarešta je izrazila zaskrbljenost zato, da sprejetja omenjenega spornega odloka glede izgonu priseljencev ter opozorila pred »kriminalizacijo« celotne skupnosti priseljencev.

Simpozij o II. vatikanskem koncilu in Karolu Wojtyli

RIM - Papežev državni tajnik Tarcisio Bertone je včeraj Rimu odprl mednarodni simpozij o II. vatikanskem koncilu in o poznejšem papežu Janezu Pavlu II. Znanstveni posvet, ki sta ga priredila Papeška teološka fakulteta sv. Bonaventure - Seraphicum in Institut za študije o pontifikatu papeža Janeza Pavla II., poteka na temo Kristus - Cerkev - človek. Kot je poročal Radio Vatikan, udeleženci kongresa razpravljajo o delu kardinala Karola Wojtyle na II. vatikanskem koncilu. Beseda teče tudi o medverskem dialogu, načelu Cerkve in evangelizaciji v luči okrožnic, govorov in drugih besedil pokojnega papeža.

PERUGIA - Umor angleške študentke Meredith Kerher

Rudyju 30 let zapora

Obrazložitev bo znana v prihodnjih dneh - Amando in Raffaelea čaka porotno sodišče

Rudy Guede v spremstvu policajev

PERUGIA - Sinoči je prišlo do velikega zasuka v sodnem postopku v zvezi z umorom angleške študentke Meredith Kercher. Sodnik za predhodne obravnave Paolo Micheli se je po enajsturnem posvetovanju vrnil v sodno dvorano, kjer je bila med drugimi zbrana vsa družina nesrečne Mez. Nekaj po 21. uri je izreklo obsodbo za Rudyja Guedea, državljanega Slonokoščene obale, ki je pred časom izbral pot skrajšana postopka in se tako izognil dosmrtni ječi. Javna tožilka sta za Guedea zahtevala dosmrtno ječo, sojenje po skrajšanem postopku pa predpostavlja znižanje morebitne kazni za eno tretjino: Rudyja so včeraj obsođil na trideset let zapora. Utemeljitev razsodbe bo sodnik v drugi fazi.

Ostala osumljena, ameriška študentka Amanda Knox in njen bivši fant, Italijan Raffaele Sollecito, bosta morala na proces po rednem postopku. Sodili jima bodo na porotnem sodišču v Perugii, prvo zaslišanje je predvideno 4. decembra. V prihodnjih dneh se bo sodnik izrekel o možnosti, da bi Knoxova in Sollecito zapustila zapor in na sojenje čakala v hišnem priporu. Zagovarjati se bosta morala zaradi obtožbe umora, spolnega nasilja in kraje, Amanda pa tudi zato, ker je po krivem obtoževala svojega delodajalca, ki pa so ga zatem izpustili in oprostili.

Do umora je prišlo 2. novembra lani, 21-letna Meredith so našli v luži krvi v stanovanju, ki ga je delila z Amanda in dverema italijanskima študentkama.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

ŠOLSTVO - Sinoči nova množična manifestacija proti vladnim ukrepom

Lučke za javno šolo

Pobuda odborov proti enemu samemu učitelju in za javno šolstvo ter sindikata Cobas

Po veliki sobotni manifestaciji proti ukrepom italijanske vlade na področju šolstva in univerze je Trst sinoči ponovno doživel množičen protest. Res veliko ljudi (po oceni organizatorjev štiri tisoč, za policijo pa dva tisoč) se je namreč udeležilo povorce z lučkami, svečami in baklami v obrambo javnega šolstva, ki so jo prizeli tržaška odbora proti enemu samemu učitelju (slednji je do včeraj zbral več kot štiri tisoč podpisov proti uvedbi enega samega učitelja) in za obrambo javnega šolstva ter bazni sindikat Cobas.

Tokrat so se manifestacije udeležili pretežno šolniki, predstavniki tako učenega kot neučnega osebja, pridružili pa so se jim tudi univerzitetni študentje, zlasti tisti, ki obiskujejo fakulteto za izobraževalne vede Univerze v Trstu, in večje število otrok s starši, ki so tudi na svoj način izrazili protest. Veliko je bilo slovenskih šolnikov, ki so se zbrali za transparent slovenskih otroških vrtcev in osnovnih šol, ki jim v velikem številu primerov vladni ukrepi grozijo z ukinivijo oz. združevanjem.

V vrsti posegov so pred začetkom povorce organizatorji izrazili zaskrbljenost in to ne samo zaradi krčenja denarnih sredstev, ampak tudi zaradi odsohtnosti kakšnegakoli spoštovanja do vzgojnih mestil. 24-urni tedenski urnik pouka na osnovnih šolah bi za otroke pomenil le 150 učnih ur letno, obenem obstaja nevarnost, da se bodo šole spremene v zasebne fundacije, ki bodo primorane same iskati finančna sredstva. Z dejansko ukinivijo celodnevne pouke pa bi bile številne matere primorane ostati doma.

Povorka, ki je krenila s Ponterosa in se vila po ulicah Roma in Milana ter po nabrežju, se je zaključila na Velikem trgu, kjer bo v četrtek, sočasno z veliko sindikalno manifestacijo šolnikov v Rimu, med 9. in 11. uro demonstracija.

Šola: okrogla miza v Križu

O vladnih ukrepih v šolstvu bo govor tudi na drevišnji okrogli mizi, ki jo ob 20.30 v Domu Alberta Sirkha v Križu prireja domača SKD Vesna. Gostje bodo ravnateljica DTTZ Žige Zoisa Milena Padovan, bivša didaktična ravnateljica Stanka Čuk, senatorka Tamara Blažina, deželna svetnica Igor Gabrovec in Igor Kocijančič ter predstavnik Sindikata slovenske šole.

ŠOLSTVO - Jutri splošna stavka proti vladnim ukrepom Vsedržavne manifestacije v Rimu se bodo udeležili tudi slovenski šolniki

SSŠ poziva k polnoštevilni udeležbi stavke - Solidarnost organizacij civilne družbe iz Slovenije

Jutri bo tudi tržaške šole zajela splošna stavka, ki so jo oklicali sindikati Flc Cgil, Cisl Scuola, Uilscuola, Snals in Gilida proti ukrepom italijanske vlade na področju šolstva. Stavki se je pridružil tudi Sindikat slovenske šole, poziva učno, neučno in vodstveno osebje naših šol, naj se stavke polnoštevilno udeleži. SSŠ namreč soglaša z ugotovitvami, da predstavlja krčenje sredstev za vzgojo in izobraževanje napad na italijansko javno šolstvo, njegovo kvaliteto in možnosti nadaljnega razvoja, ukrepi pa bodo močno prizadeli tudi šolo s slovenskim učnim jezikom. V prestolnico bo odpotovalo tudi določeno število slovenskih šolnikov in višješolskih dijakov (ni znano, koliko) in to zaradi tega, kot se je izrazila ena od udeleženk, ki ni želela biti imenovana, ker

se ukrepi zdijo bolj usmerjeni v rezanje sredstev kot v izboljšanje položaja: »Jasno je, da šola potrebuje spremembe, a katerakoli reforma gre naprej brez neke dialektilike, vlada se ne zmeni za nikogar,« je dejala sogovornica, katero posebej motiti, da se za slovensko šolo ne upoštevajo drugačna merila kot za italijansko, poleg tega v nekaterih manjših ali izpostavljenih krajeh šole tvegajo zaprtje, kar je na jugu države izredno nevarno, ker mladi ljudje gredo na cesto. Gre torej za širši pogled na šolo, ki se ne more zreducirati na to, koliko denarja se bo prihranilo.

Medtem pa je bila slovenska šola v Italiji deležna solidarnosti civilne družbe iz Slovenije. Tako so v civilni iniciativi za Primorsko ogroženi nad šolsko reformo v Italiji, saj so prepričani, da ra-

cionalizacija in krčenje števila šol in oddelkov pomeni dokončno odmrtje slovenske manjšine, zato opozarjajo in pozivajo Slovence, naj pritisnejo na slovensko vlado, da nemudoma zaščiti »najranljivejši del narodovega telesa.« Podobna stališča izraža društvo Tigr Primorske, medtem ko je predsednik Dijaske organizacije Slovenije Andrej Čuš v sporiočilu za javnost izrazil podporo slovenskim dijakom v Trstu, ki so prejšnji teden zasedli svoje šole v znak protesta proti vladnim ukrepom, saj bi slednji utegnili imeti za slovensko manjšino hude posledice in močno zmanjšati kakovost izobraževalnega procesa: »Menimo, da bi bilo smiseln razmisli na poseben status slovenskih manjinskih šol, ki bi bil opredeljen v zakonu,« je še zapisal Čuš.

OB DNEVU MRTVIH - Spored svečanosti in komemoracij

Ob spomenikih in obeležjih

Predstavniki Republike Slovenije ter krajevnih uprav bodo že jutri začeli s komemoracijami in polaganji vencev v spomin na padle

Pred nami je prvi november, dan, ko se spominjamo svojih rajnih s komemoracijami in polaganji vencev na grobovih, pred spomeniki in obeležji padlim borcem. Predstavniki organizacij in društev ter krajevnih uprav bodo seveda tudi letos posložili vence v vseh vseh tržaške pokrajine.

Predstavniki Republike Slovenije, Generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu in delegacije občin Sežana, Komen, Hrpelje, Kozina bodo posložili vence jutri ob 13.30 na Općinah pri spomeniku padlim borcem (1. delegacija), ob 13.30 pri spomeniku na openskem streliscu (2. delegacija), ob 14. uri v Repentabru pri spomeniku žrtvam fašističnega nasilja (1. delegacija), ob 14. uri v Zgorniku pri spomeniku ob občinski stavbi (2. delegacija), ob 14.30 na Prosek pri spomeniku padlim borcem in grobu neznanim padlim na pokopališču (1. delegacija), ob 14.30 v Nabrežini pri spomeniku padlim borcem (2. delegacija), ob 15. uri na

Kontovelu pri spomeniku padlim na pokopališču (1. delegacija), ob 15. uri v Križu pri spomeniku padlim (2. delegacija). Ob 15. uri v Bazovici pri spomeniku na bazovski gmajni (3. delegacija), ob 15.30 v Bazovici pri grobni padlih na pokopališču (3. delegacija), pri grobni borcev na tržaškem vojaškem pokopališču, ob 15.15 pri grobu bazovski žrtve na pokopališču pri Sv. Ani (4. delegacija), ob 15.30 pri spomeniku padlim NOB Sv. Ana - Škedenj-Kolonkovec (4. delegacija) in ob 16. uri v Rijarni vse delegacije.

Predstavniki občin Koper, Izola, Piran bodo jutri položili vence ob 14.30 v Miljah pri spomeniku padlim, ob 15. uri v Dolini pri spomeniku padlim, ob 15.30 na Katinarji pri spomeniku padlim na pokopališču, ob 15. uri v Barkovljah pri spomeniku padlim na pokopališču, ob 15. uri v Bazovici pri spomeniku padlim, ob 15.30 v Bazovici pri spomeniku bazovškim žrtvam, ob 15.30 v Bazovici

ci na grobni padlih na pokopališču in ob 16. uri v Rijarni, kjer se bodo naposled srečale vse delegacije.

Delegacija Slovenske kulturno-gospodarske zveze bo tako kot vsako leto ob spominskih svečanostih za 1. november polagala vence na grobove in spomenike padlih borcev in talcev v okviru širokega odporniškega gibanja in osvobodilne borbe proti nacifašizmu. Polaganje vencev bo potekalo jutri: ob 13. uri Ul. M.D'Azeglio, Ul. Ghega, grič Sv. Justa, ob 14.15 pokopališče Sv. Ana (grob P. Tomažiča), pokopališče Sv. Ana (skupni grob), ob 15. uri vojaško pokopališče (grobni padlih borcev), ob 15.15 pokopališče Sv. Ana (grob Bazovških junakov), ob 15.30 spomenik padlim NOB iz Škedenja, Sv. Ane in Kolonkovca, ob 16. uri Rijarna.

Uprava Občine Dolina bo kot vsako leto ob 1. novembetu položila venec na občinski spomenik padlim

v Spomeniškem parku v Dolini jutri ob 15. uri skupno z delegacijo koprške, izolske in piranske občine. Ob priložnosti misli župan Fulvie Premolin bo MoPZ Upokojencev iz Brega pod vodstvom Edvina Križmančiča postregel s partizansko pesmijo. Zbirališče ob 14.45 pred županstvom.

Delegacija tržaških županov in predsednice Pokrajine Trst pa bo polagala vence na spomenike padlim v petek, 31. oktobra, s pričetkom ob 9. uri v Nabrežini pred županstvom. Predvidoma bo omenjena delegacija v občinskem parku v Dolini med 11. in 11.30.

Delegacija zahodnokraškega rajonskega sveta bo položila vence spomina v petek, 31. oktobra, ob 16. uri ob spomeniku na Prosek, ob 16.15 ob spomeniku na Kontovel, ob 16.30 ob spomeniku v Križu in ob 17. uri na avstroogrškem pokopališču pri Prosek.

VREME - Včerajšnje dopoldansko neurje

V nalivu je bil Trst podoben Benetkam

Deževnica in morska voda preplavili nabrežje, Veliki trg in ostale ulice - Zpora na Miramarskem drevoredu

Toyota »pluje« po Ul. Mazzini (zgoraj), gospa težavah na Trgu Tommaseo (desno), pogled s Trga Dalmazia proti Ul. Martiri della libertà (levo)

KROMA

Včeraj dopoldne se je nad Trstom znesel močan dež, ki se je na mestnem nabrežju pomešal s plimo. Rezultat je bil spektakularen: morska voda in deževnica sta preplavili cesto ter popolnoma preoblikovali podobo Velikega trga in bližnjih ulic. Vozila so se pomikala s težavo, saj se je cestiče prelevilo v strugo deroče reke. Pokali so pokrovi prepolnih jaškov, pešci pa so se znašli v vodi do gležnjev, nekod kelo do kolen. Tržaško nabrežje se ob vsakem naluvi spremeni v ogromen in hladen bazen, za kar imajo bržkone zasluge tudi pomanjkljivi urbanistični načrti.

Voda je divjala tudi v ostalih mestnih predelih, saj je po podatkih deželne meteorološke opazovalnice Osmer v slabih dveh urah (med 9. in 11. uro) padlo približno 35 milimetrov dežja. Tržaški mestni redarji so morali preusmerjati vozila z Miramarskega drevoreda v stranske ulice, ker je prišlo do povodnji pod železniškim mostom pri Barkovljah. Zaradi cestne zapore so se ustvarile dolge kolone ob smeri, promet se je ustavljal zlasti na Obalni cesti. Mnogo dela so imeli tudi gasilci, ki so prejeli na stotini klicev zaradi poplavljene trgovin, stanovanj, uradov, šol in cest. Zaradi podobnih težav so med drugim posegli tudi v glavni tržaški bolnišnici in v gledališču Verdi.

Do poldneva so tržaški, openski in miljski gasilci našeli kakih 20 posegov. Dež je seveda pošteno zalil tudi Kras, openski gasilci pa posebnih nevšečnosti niso omenili. Okrog 11. ure je jugovzhodnik pahnil oblake na gradeško obalo in na območje Tržiča. Po napovedih naj bi se deževno vreme v naših krajih nadaljevalo do petka.

ANKETA

Tržaški ostareli živijo sami

Starost? Ena sama velika osamljenost! Tako kažejo podatki ankete o življenjskih pogojih ostarelih v tržaški pokrajini. Kar 73 odstotkov ljudi, starejših od 80 let, živi sam. Polovica teh se sploh ne premakne z doma; vso svojo pozno jesen preživi med domaćimi zidovi.

In kontakt z ostalim svetom v eri telefona in interneta? Osem odstotkov ne opravi nobenega telefonskega klica; 12 odstotkov ne dobi nobenega obiska sorodnikov in znancev, ali pa so ti obiski zelo, zelo redki.

Anketo o položaju tako imenovanih »velikih starcev«, to je ljudi, starejših od 80 let, je opravil pokrajinski observatorij za socialne politike in novo revščino pri tržaški pokrajini v sodelovanju s podjetjem za ljudske gradnje Ater in podjetjem Televita (ta je opravila telefonske intervjuje 384 anketirancem (od 1.638 potencialnih). Rezultate ankete je predstavila pokrajinska odbornica za socialne zadeve Marina Guglielmi. »V zadnjih letih smo priča pomembnim družbenim in gospodarskim spremembam, ki so pomembno vplivale na način staranja,« je poudarila in pojasnila, da »je položaj ljudi, starih čez 90 let, sedaj boljši kot v preteklosti.«

Povprečna starost anketiranih je znašala 85 let (13 odstotkov je bilo ljudi, starejših od 90 let). Kar 80 odstotkov je bilo žensk (pri starejših od 90 let pa je odstotek narasel na 94).

Skoraj tri četrtine anketiranih živi sam, mnogi pa »ohranjajo živ odnos z zunanjim svetom z obiski ali telefonskimi pogovori sinov, prijateljev in sorodnikov.« Kar 90 odstotkov vprašanih je odgovorilo, da se doma dobro počutijo. 70 odstotkov pa gospodarsko slabo shaja: 62 odstotkov vprašanih je odgovorilo da »se s težavo« prebjije do prejema pokojnine, 8 odstotkov pa »z veliko težavo«. 60 odstotkov razpolaga z bruto letnim dohodkom nižjim od 13.896 evrov.

Na kakovost življenja odločilno vpliva zdravje. 75 odstotkov tistih, ki se počutijo dobro, zapusti svoj dom trikrat ali večkrat tedensko. 78 odstotkov tistih, ki imajo težave z zdravjem, pa ne gre z doma.

MIRAMARSKI PARK - Izginila je sinoči okrog 18. ure

Priletno Madžarko k sreči našli v mestnem središču

Konec dober, vse dobro. Včeraj je namreč v parku pri Miramarskem gradu okrog 18. ure izginala 80-letna madžarska turistka. Gospa Laszlo Páver se je v Trstu mudila z večjo skupino turistov. Med sprehodom po Miramarskem parku pa se je za njo izgubila vsakršna sled. Sprožili so alarm in začela se je mogočna iskalna akcija. Na kraju so nemudoma prihiteli karabinjerji, njim pa se je pridružila tudi sku-

pina destih gasilcev, nekaj članov gorskog reševalne službe in celo potapljači s štirimi plovili (na fotografiji Kroma) ter termokamerami, ki »vidijo« zelo dobro tudi v pogojih zmanjšane vidljivosti, kot je bila v tem primeru tema, ki je zajela park.

Po nekajurnem iskanju pa so karabinjerji priletno gospo našli v središču mesta. Strah je bil k sreči odveč.

ŽALOSTNA VEST

Tragična smrt umetnika

Včeraj se je razširila vest, da je v tragičnih okolišinah izgubil življenje 34-letni umetnik Riccardo Baldassarri, tržaški Slovenc, ki je s svojimi fotografijami želil veliko uspehov. Tržaška kvestura navaja, da je moški umrl, potem ko je v ponedeljek zvečer obležal pred poslopjem svojega stanovanja (živel je v Ul. Tesa). Nadarjeni fotograf je v preteklosti obiskoval slovenske šole in Dijaški dom S. Kosovela. Letos je bil med drugim med nominiranci za Nagrado zlato zrno, udeležil pa se je tudi lonjerskega festivala Arte-den. Bil je član Društva za umetnost Kons.

Okradli bencinski servis

V noči na torek so neznanci vlonili v bar bencinskega servisa Esso na avtocestnem priključku pri Gabrovcu. Po poročanju pokrajinskega poveljstva karabinjerjev so tativi s težkim predmetom razbili steklo steno bara, vdrli in ukradli dva igralna avtomata ter stroj za kovance. Plen naj bi znašal 1200 evrov. S preiskovanjem tativne se ukvarjajo karabinjerji iz Nabrežine.

KONJSKI ŠPORTI

Že tri tedne ne dirkajo

Krčenje sredstev je hudo prizadelo tudi konjske športe. Država že deset let krči sredstva temu gibanju (za približno 10 odstotkov letno), v zadnjih štirih mesecih pa se je nagnadni sklad zmanjšal za celih 38 odstotkov. Iz protesta so se 8. oktobra vse konjske dirke in Italiji ustavile, v stavnicah pa predvajajo samo dirke iz tujine. Val protestov je zajel Milan in Neapelj, kjer so konjereci in konji zasedli hitro cesto. V četrtek bo stanovske organizacije sprejeli minister za kmetijstvo Luca Zaia, prisotni bodo tudi predstavniki monopolov in gospodarskega ministarstva. Tržaški hipodrom je prav tako že tri tedne zaprt, v tem času so med drugim ukinili prestižno tekmovanje Derby. Včeraj dopoldne so na Velikem trgu demonstrirali predstavniki organizacij konjerejcev UNAGT in ANACT ter klubova voznikov kasalskih vozov (t.i. »sulkyjev«) Gentlemen Driver Club FVG. Trg so hoteli zasesti s konji, a vreme ni bilo naklonjeno. V nalužu so protestirali brez priljubljenih kopitarjev. Predsednik UNAGT Nicola Esposito je povedal, da je krčenje sredstev konjskim športom prizadelo 50 tisoč italijanskih družin. V Trstu se s tem ukvartja okrog 120 ljudi, če štejemo povezane dejavnosti, kot so dobava sena in ovs, kovaštvo in prevozi, pa se število v celi deželi približa tisočerici delavcev.

DSI - Ponedeljkov večer

Zvone Štrubelj in njegov knjižni poklon Primožu Trubarju

Predstavili so knjigo Pogum besede, ki je izšla v sozaložbi treh Mohorjevih družb

Ponedeljkov večer v Društvu slovenskih izobražencev je bil priložnost za srečanje z dr. Zvonetom Štrubljem, ki že več let deluje med Slovenci v Nemčiji, pred tem pa je del svoje življenjske poti prehodil na Tržaškem, kjer ga je tudi tokrat sprejelo veliko prijateljev, kot je uvodoma dejal predsednik DSI-ja Sergij Pahor.

Ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja se je Štrubelj vrnil v Trst, da bi predstavil svojo študijo z naslovom Pogum besede, ki je izšla v sozaložbi treh Mohorjevih družb. »Branje naredi človeka celostnega, govorjenje stvarnega, pisanje pa točnega«, je s citatom Francisa Bacona, ki povzema Trubarjevo pot, začel svoj poseg Zvone Štrubelj. Trubar je bil namreč zelo ponosen na svojo knjižnico, izvrsten govornik in pridigar, s pogumom, črnilom in peresom pa je začel sestavljati katekizem in abecednik. Bil je skratka mojster komunikacije, ki je znal okrog sebe zbirati ljudi s čutom za teamsko delo. Z njimi je opravil epohalen podvig, ki je dal slovenskemu narodu novo, na kateri je lahko zrasel, postal najprej narod kulture in besede, nazadnje pa dosegel še svojo samostojnost. »Trubarjevo pomočjo smo Slovenci ujeli prvi vlak, ki nas je pripeljal v Evropo«, je dejal Štrubelj.

Trubarjevo ime je dolga stoletja razdvajalo cerkvene in laične kroge (Štrubelj se je pri tem spomnil, da je bil še leta 1955 med novorojenčki v Rašici, Trubarjevem rojstnem kraju, povedano ime Primož). Končno pa je odnos do Trubarja postal bolj toleranten. Po njegovi zaslugi smo dobili prevod Sv. pisma ne samo Slovenci (v latinici), temveč tudi Hrvati (v glagolici) in Srbi (v cirilici, z dodatno željo, da bi prodrl med Turke). Bil je idealist in vizionar mirnega sožitja na balkanskem 'sodu smodnika' in zagovornik ši-

Spomnili so se
Trubarja ob 500-
letnici rojstva

KROMA

rine strpnosti.

V Štrubljevem delu Pogum besede bodo bralci lahko odkrili še veliko več o Trubarju in njegovem pomenu, sicer je sam avtor priznal, da ostaja Trubar še nedokončana naloga. Nova knjiga je pravzaprav trilogija: v prvem delu so pisni dokumenti slovenstva do leta 1500; v drugem je izpostavljena duhovna podoba Trubarja, ki si je v prvi vrsti prizadeval, da bi širil pravo, čisto vero, Besedo živiljenja, hkrati pa, da bi pomagal tudi preprostim ljudem, da bi se kulturno dvignili (zato je promoviral dobre pedagoge in učitelje ter zagovarjal šolanje dečkov in deklic!!!); tretji del pa sestavlja potopisna dodatka ob Trubarjevem letu.

V imenu Celovške Mohorjeve družbe je o monumentalni knjigi Po-

gum besede, s katero »se oddolžujemo očetu slovenskega jezika, knjige in literature«, spregovoril urednik Martin Liseč, ki je ponosno poudaril, da je strokovna in širša javnost sprejela knjigo s samimi superlativi. Po Štrubljevi zaslugu ni Trubar več točka ne-soglasja, saj odpira prostor dialoga in nov pogled na Trubarjevo delo. Obenem pa je Liseč opozoril na sorodnosti med Trubarjem in Slomškom, ki je natanko tri stoletja za prvim ustanovil založbo, s katero je nadaljeval njegovo poslanstvo izobraževanja preprostega ljudstva. Da se je tudi Goriška Mohorjeva družba, katere član odbora je bil svojčas tudi sam Zvone Štrubelj, z veseljem odzvala na novo sestrsko pobudo Mohorjevih družb je potrdil tudi njen tajnik, Marko Tavčar, ki

je dodal, da je Štrubelj izrisal lik revolucionarne osebnosti, ki je predvsem zvesta svoji vesti in zato sposobna upora, a tudi kritične presoje, ki ni ozka in je zato lahko še danes vzor za soočenje z drugimi.

Tudi glasbena kulisa Trubarjevega večera v Društvu slovenskih izobražencev je bila posvečena velikemu Slovencu. MoPS Sv. Jernej je pod vodstvom Mirka Ferlana zapel Trubarjev koral, MePZ Sv. Jernej pa je izvedel psalm Jezus je v smertni ječi bil, ki ga je po Trubarjevi uglašbitvi priredil Ivan Florjanc, še prej pa Merkujevo priredo bo božičnega napeva Te dan je usega veselj, ki se je ohranil med beneškim rojaki in je bil zapisan že v Catechismusu, kot je lepo povedal in ga zrazen še zapel zborovodja Janko Ban. (al)

GLASBENA MATICA - Ob stoletnici

Poglobljeno o umetnostnem izrazu ob narodnem vprašanju

»Trst je mesto, ki je moralno vedno gledati onstran lastnih meja, da bi našlo svoje korenine na vzhodnih ali zahodnih obzorjih. S temi besedami je prof. Cristina Benussi strnila smisel mednarodnega posvetu o spornem sprejemanju in razumevanju tržaške in obmejne, večplastne identitete, s katerim se je odprlo včeraj jubilejna sezona stoletnice Glasbene matice. Celodnevno znanstveno poglabljanie »umetnostnega izraza ob narodnem vprašanju« v drugi polovici 19. stoletja v veliki dvorani Narodnega doma -zgodovinskem sedežu slovenske glasbene šole - se je razvilo na področjih književnosti, zgodovine, umetnosti

zgodovine in glasbe iz primerjalnega zornega kota slovenske in italijanske komponente. Sodelovali so univerzitetni profesorji in znanstveniki iz Italije, Slovenije in Hrvaške, ki so s svojimi posegi soustvarili mozaik aspektov in pogledov še vedno premalo poznane in manipulirane zgodovinske pripovedi našega mesta in s tem osvetili željo in potrebo po nepristranskem preucevanju skupne preteklosti. Žal je odpadel napovedani, uvodni nastop Miloš Budina, prisotne pa je pred začetkom posvetu pozdravila predsednica Glasbene matice Nataša Paulin. Predavalni so poleg že omenjene Benussijeve: Tatjana Rojc, Borut Klabjan,

Aleksander Rojc, Tullia Catalan, Salvator Žitko, Donata Levi, Milček Komelj, Stanislav Tuksar, Stefano Bianchi, Ivano Cavallini in Aleksander Rojc, ki je bil tudi glavni koordinator dogodka. Kot se pogosto dogaja, so predavanjem prisluhnili v glavnem strokovnjaki, ki so imeli na voljo simultano prevajanje. Vsi, ki se niso mogli udeležiti dogodka, pa se bodo v prihodnjih mesecih lahko vsekakor poteklosti. Žal je odpadel napovedani, uvodni nastop Miloš Budina, prisotne pa je pred začetkom posvetu pozdravila predsednica Glasbene matice Nataša Paulin. Predavalni so poleg že omenjene Benussijeve: Tatjana Rojc, Borut Klabjan,

Otroške urice v NŠK

Krajši in hladnejši jesenski dnevi kar kljčejo, da vzamemo v roke lepo knjigo in jeno zgodbo podoživimo v družbi naših otrok. Narodna in študijska knjižnica tudi letos ponuja priložnost našim najmlajšim, da v družbi z vrstniki odpotujejo v pravljični svet, saj bo jutri na njenem sedežu v Ul. sv. Franciška 20 prvo srečanje s knjigo v okviru letosnjega niza Otroške urice v NŠK. Pripubljena prireditev za otroke iz vrtca in prvih razredov osnovne šole bo v letosnjem sezonu potekala enkrat mesečno, in sicer ob četrtekih od oktobra pa vse do marca s pričetkom ob 16.30. Malčki bodo prisluhnili zgodbicam, ki jih bodo brale ali pripovedovali s pomočjo bogatih knjižnih ilustracij študentke pedagoških ved ali mlade učiteljice s Tržaškega. Na srečanjih bodo otroci tudi sami dali duška svoji ustvarjalnosti in bodo pripravili manjša ročna dela, ki se bodo navezovala na vsebinsko pravkar prebrane pravljice. Seveda bodo urice tudi priložnost, da si v bogato založenem otroškem kočiku izposodijo knjigo, kaseto, zgoščenko ali DVD, spoznajo knjižnico in veliko bogastvo, ki se skriva na njenih policah. Knjižničarke želijo, da bi otrokom knjižnica postala domača in da bi jo obiskovali tudi kot odrasli.

Jutri bo otroke pričakal Biserka Cesar, mlada absolventka Pedagoške fakultete v Kopru, ki je izbrala zgodbico o pisanem slončku Elmerju. Z njo bi hotela otrokom približati afriško celino, kjer je sama preživelila daljše obdobje kot prostovoljna delavka in se ukvarjala prav z otroki.

Koncert na Tartini

Na konservatoriju Tartini bodo vsako sredo do 11. februarja prirejali znamenite koncerte. Drevišnji protagonist bo ob 20.30 irski saksofonist Gerard Mc Chrystal, solist slavnih orkestrov San Francisco Opera House, Stuttgart Stattorchestre, irskega National Symphony Orchestra in pa BBC Concert Orchestra. Vstop je prost, vendar je predhodna rezervacija obvezna (040/6724911 ali www.conservatorio.trieste.it).

Barton Fink v Škednju

Kinokrožek Lumiere vabi drevi ob 20. uri v kulturno društvo Ivan Grbec (Škedenska ulica 124) na predvajanje filma »Barton Fink« Joela in Ethana Coena. V njem nastopajo Michael Lerner, John Turturro, John Goodman, Judy Davis, John Mahoney in Tony Shalhoub. Gre za zgodbo newyorskega intelektualca in dramatika Finka, ki pride v Hollywood, da bi napisal scenarij za film o wrestlingu. Ko se namesti v hotelu, napiše en stavki, nato pa zapade v hudo ustvarjalno krizo in začnejo se dogajati bizarni dogodki.

Luči in sence v Aristonu

Ob 30-letnici »zakona Basaglia« prirejata združenja Maremettraggio in Alpe Adria Cinema niz filmskih večerov na temo umskega zdravja, ki bodo na spredu ob četrtekih v kinu Ariston pod skupnim naslovom »Luči in sence«. Jučišnji gost bo režiser Giovanni Piperno, ki bo predstavil dokumentarni film »Cimpa! Cento italiani matti a Pechino«. Premierno bodo tudi predvajali film »Oppio, diario di una donna pazza« madžarskega režisera Janosa Szasa.

Srečanje o papežu Janezu Pavlu XXIII

V okviru kulturnih pobud, ki jih prireja združenje Studium Fidei, bo jutri ob 18. uri v pastoralnem centru Pavla VI (Ul. Tigor 24/1) srečanje z novinarjem Aldom Mario Vallijem. Predstavlja bo lik papeža Janeza Pavla XXIII ob 50-letnici izvolitve papeža Angela Roncallija.

Popravek

V članku odkritju obeležja padlim Gropajcem, objavljenem 28. oktobra, je v navedbi podatkov prišlo do nevljube napake: Jožef Kalc »Lovretov«, ki je umrl kot ujetnik v Rusiji leta 1918, je poleg dvajsetletne hčere Antonije in osemnajstletnega sina Avguština iz prvega zakona zapustil tudi tretjo ženo Franciško ter šestletno hčerkjo Ljudmilo in štiriletnega sina Franca.

INTERVJU - Enrico Maria Milič, urednik revije Euregio

Sanje o večnarodni reviji

Danes v Narodnem domu (ob 9.30) posvet o komuniciranju v čezmejnem prostoru

Kdor je pred petnajstimi leti obiskoval tržaške višje šole, se ga najbrž spominja: Enrico Maria Milič (foto KROMA), letnik 1976, je bil »lider« tržaških višjih šolcev. Politično je bil aktiven tudi med študijem na filozofski fakulteti, istočasno pa je ubral podjetniško pot. Soustanovil in vodil je založniško hišo StudentiMedia-Group ter najbrž napomembnejša spletna stran, namenjeno mladim: www.students.it je v tistih letih vsak dan obiskal pol drugi milijon ljudi. Tako imenovani novi mediji so postali njegov vsakdanji kruh in sestavni del njegove antropološke izobrazbe. Po zagovoru diplomske naloge iz antropologije, je v Belfastu opravil še master iz socialne antropologije, v katerem je preucil politično identiteto italijanske skupnosti na Lošinju.

Enrico Milič odlično obvlada italijančino in angleščino, dve leti pa obiskuje tudi tečaj slovenščine; njegov oče se ni podpisoval s strešico, Enrico jo je začel uporabljati pred nekaj leti, njegov sin danes obiskuje slovenski vrtec na Grett. Od leta 2006 je pri družbi Swg zaposten kot svedovalec za spletne skupnosti, od aprila 2008 pa odgovorni urednik štiriječne revije »Euregio - Dogodki in ideje za sodelovanje med Jadranom in Donavo«. V tržaškem Narodnem domu bo danes ob 9.30 posvet ob zaključku evropskega projekta, ki jo je financiral.

»Današnji posvet smo posvetili komuniciranju, novinarstvu in oglaševanju v čezmejnem prostoru. Ljudje, ki živijo ob meji, so posebni, prav tako bi morala biti tudi medijska ponudba, ki jim je namenjena. V resnicu pa se za večino lokalnih časopisov in televizij svet zaključi v Miljah...«

Ali bralce in gledalce zanima, kaj se dogaja v Sežani in Kopru?

»To je začaran krog. Mediji imajo neverjeten vpliv na izbiro ljudi, saj oblikujejo njihove interese. Rad bi, da bi na ta prostor ne gledali več kot na periferijo, ampak kot na neko središče, kjer se meste stojajo. To pa naj se zreali tudi v njihovi izbiri novic. Mene na primer zanima, kaj počenja Olimpija Ljubljana v košarkarski evroligi. Ne gre torej le za interes ozkega kroga intelektualcev ...«

...ampak tudi tržiča?

Nedvomno. Podjetje, ki želi uspešno poslovanje, mora gledati preko meje. Za poznavanje tržiča pa je pomembno znanje jezika: obvladanje slovenščine bi bilo že samo z ekonomskega gledišča koristno. Dobro bi bilo, ko bi slovenščino poučevali tudi v italijanskih šolah: odnosi ob meji bi se najbrž spremenili.

Tvoj blog bora.la skuša te spremembe udejanjiti.

Ustvarjam ga skupina ljudi, v glavnem Tržačanov, ki niso dopolnili 40. leta. Rodil pa se je ravno iz potrebe po dodatnem, drugačnem viru informacij, ki ne bi spoštoval državnih mej. Debatirali smo na primer o manjšinah, politiki, zgodovini; danes s svojimi spisi redno sodeluje okrog petdeset ljudi.

Tudi revija Euregio, o kateri bo govor danes, zasleduje podobne cilje.

Revijo si je leta 2005 zamislila deželna Illyjeva uprava, jaz sem urejanje prevzel aprila letos. Izhajala je v dvajset tisoč izvodov, v sklopu evropskega projekta: polovica v italijanščini in angleščini, po tri tisoč pa v slovensko-angleški in nemško-angleški verziji. Izdal jo je podjetje Informest s sodelovanjem Univerze na Primorskem, v uredništvu so bili Italijani in Slovenci, ob njih pa tudi sodelavci iz raznih evropskih držav.

Veliko pozornost ste posvetili takoj imenovanim evoregijam.

Poiskali smo zgodbe podjetnikov, upraviteljev, intelektualcev, ki živijo v raznih evoregijah. Pokazati smo želeli, da je življenje na meji posebno, zanimivejše: izšla je paleta preprostih zgodb, ki nam je lahko za zgled.

Misliš, da lahko taka revija »preživi« tudi brez evropskih prispevkov?

Na današnjem medijskem tržišču je uspešen, kdor cilja na kakovost. V našem priemu bi to pomenilo izbrati izvirne vsebine. Upam, da nam bo uspelo ustvariti revijo, ki bo znala spregovoriti o večnarodni in večkulturni Primorski. (pd)

OPĆINE - Razstava v Bambičevi galeriji

Cvelbarjeve Brazde, struge in sledi v kamnu....

»Med meščanom, ki se spreha po Krasu, in občutljivim opazovalcem, kot je Peter Cvelbar, je bistvena razlika. Petrove slike niso le umetnine, ampak ostanejo v času tudi kot dokument. To opazimo poskrb, kjer nam avtor prikaže tiste drobne stvari, ki jih navadni ljudje le redkokdaj opazimo... Kje bi se na sprehoodu ustavili in občudovali lišaj na kraški skali, izprani od vode, ali dihalni živiljenje, ki se roditi razpolok teh skal... Tako beleži kraško naravo pravi poet.«

Tako je znani likovnik Edi Žerjal v svoji izčrpni predstavitev v soboto 18. oktobra v Bambičevi galeriji Sklada Mitja Čuk med drugim označil 28 razstavljenih fotografiskih del Petra Cvelbarja.

Večer se je začel z navdihnjenim nastopom novonastalega dua Canticas, ki se posveča tradicionalno keltski glasbi angleškega, irskega ali španskega ozira in galicijskega izvora. Sestavljlata ga tržaška pevka in kitaristka Lucilla Delben ter pevec in harmonikar ter kitarist in prav tako Tržačan Stefano Dardi. To vrsto glasbe Lucilla tudi raziskuje in se poglablja v njeno interpretacijo. Posveča se tudi igranju na keltsko harfo. Na večeru sta z občutkom podala kar pet baladnih skladb.

Tokratni razstavljalec Peter Cvelbar je Belokranjec, rojen v Metliki. Na Tržaškem živi že tri desetletja in pol. Mnogi ga poznajo po uspešnih kontaktih oddajah, ki jih je od 1976 do 1984 vodil na Radiu Trst A, kjer je z zabavnimi kvizi, zbiranjem ugank in odlično glasbo znal sproti očarati svoje poslušalce. Poleg tega je prijetnega in zabavnega radijskega govorca pa tokrat odkriva obiskovalcem razstave tudi svoj fotografsko talentirani navdih pri posredovanju interpretacije okolja, v katerem živimo. Ali, kakor je napisano na predstavitevem katalogu: »Beležiti, kar vidiš, kar čutiš, kar doživljaš preko sebi najustreznejšega načina. Podoba v sodobnem svetu

prevladuje do mere, da je upodobil včasih ljubša od stvarnosti, posnetek ljubši od izvirnika... Fotografske podobe niso le interpretacija resničnosti skozi neko sredstvo, pač pa ostajajo tudi sled za to resničnostjo, njen zapis. Tako dobi naslov Brazde,

struge in sledi v kamnu naenkrat več dimenzij.«

Bralci imate možnost to preveriti v Bambičevi galeriji na Opčinah vse do 7. novembra vsak dan, razen sobote in nedelje, med 10. in 12. ter 17. in 19. uro. (jec)

Včeraj danes

Danes, SREDA, 29. oktobra 2008

IDA

Sonce vzide ob 6.41 in zatone ob 16.56 - Dolžina dneva 10.15 - Luna vzide ob 7.20 in zatone ob 16.40.

Jutri, ČETRTEK, 30. oktobra 2008

HERMAN

VREMENIČEK OB 12. URI: temperatura zraka 17,7 stopinje C, zračni tlak 1008,7 mb pada, veter 3 km na uro sever, vlaga 83-odstotna, nebo oblačno z dežjem, morje rahlo razgiban, temperatura morja 18 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 27. oktobra, do petka, 31. oktobra 2008

Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (040 421125), Škedenjska ulica 44 (040 816296).

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istarska ulica 18.

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 20.30 do 8.30

Istarska ulica 18 (040 7606477)

Sobota, 1. novembra 2008

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Libertà 6, Škedenjska ulica 44, Istarska ulica 18, Bazovica (040 226165).

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (040 421125), Škedenjska ulica 44 (040 816296)

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istarska ulica 18 (040 7606477)

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170,

od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 18.45, 20.30,

22.15 »Wall-E«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »La classe - Entre le murs«.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istarska ulica 18 (040 7606477)

GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE V TRSTU

vabi ob 1. novembru

na komemoracijo, ki bo v četrtek, 30. oktobra ob 16. uri v Rizarni.

V imenu Republike Slovenije se bo spomnil žrtev in položil venec

ZUNANJI MINISTER DR. DIMITRIJ RUPEL

Žalostinke bo zapel »Nonet Primorsko« pod vodstvom Aleksandre Pertot.

CINECITY - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05

»Tropic Thunder«; 16.15, 18.15, 20.10, 22.00 »Babylon A.D.; 15.50, 16.20, 17.00, 17.50, 18.20, 19.00, 19.50, 21.15, 22.00 »Wall-E«; 16.10, 18.05, 20.00, 22.00 »Vicky Cristina Barcelona«; 12.30, 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Mamma mia!«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vicky Cristina Barcelona«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.30, 21.00 »L'uomo che ama«.

FELLINI - 16.40, 18.30, 20.20 »Albakiara - Il film«; 22.00, »The Hurt Locker«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Vicky Cristina Barcelona«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Wall-e«.

KOPER - KOLOSEJ - 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 »Muhice osvajajo Luno«;

16.10, 18.00, 19.50, 21.40 »Pokrajina št. 2«; 21.20 »Hellboy II: Zlata aramera«; 16.40, 19.00 »Na muhi«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Tropic Thunder«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Babylon A.D.«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Disaster movie«; 18.00 »Miracolo a Sant'Anna«; 20.30, 22.15 »Burn After Reading«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Lezione 21«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00,

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA TMEDIA

zelena št. 800 912775 - oglesi@tmmedia.it - fax 0481 32844

sprejema za Primorski dnevnik

okvirjene oglase

od ponedeljka do petka od 10.00 do 15.00

osmrtnice, sožalja, čestitke in male oglase proti plačilu

**od ponedeljka do petka od 10.00 do 15.00
sobota od 10.00 do 13.00 (Trst)**

V soboto, 1. in ponedeljek, 3. novembra je urad zaprt zaradi praznikov.

Prireditve

MLADINSKI KROŽEK SKD IGO GRU-DEN v sodelovanju s Kinoateljejem, prireja niz »Filmskih četrtek«. Na prvem filmskem večeru, ki bo 30. oktobra ob 20.30 v društvenih prostorih, bo predvajan film »Hit poletja« (režiser Metod Pevec). Vabljen!

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA prireja Otoške urice v NŠK. Prva pravljica letošnjega niza bo na sporednu v četrtek, 30. oktobra, ob 16.30 v otroškem kotičku v knjižnici. Pravljico Elmer bo pripovedovala Biserka Cesar. Toplo vabljeni!

SKD IGO GRU-DEN prireja do 2. novembra razstavo Anice Pahor »Občutljivi stiki«. Možnost ogleda med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v nedeljo od 10. do 12. ure. Za informacije 349-8430222 (A.Pahor).

GLASBENA MATICA vabi na koncert v okviru mednarodnega festivala »Ko- gojevi dnevi 2008«, ki bo v četrtek, 6. novembra, ob 20.30 v dvorani Nemškega dobrodelnega društva v Trstu. Nastopili bodo baritonist Markus Fink, sopranistka Olga Kaminska in pianistka Nataša Valant.

Obvestila

DRUŠTVO NOE' obvešča, da tečaj nemščine poteka ob sredah od 19. do 21.15 v Škerkovi hiši v Šempolaju. Info: 3498419497.

NA SEDEŽU SINDIKATA SPI-CGIL pri Domju, Cesta za Glinščico 58, tel. 040 829681, nudimo strokovno pomoč ob izpopolnitvi obrazca, ki ga je podjetje ENEL poslalo uporabnikom prebivalcem dolinske in miljske občine v katerega morajo vnesti katastrske podatke ter ga nato in odpisati omenjenemu podjetju. Vabljeni!

SKUPNA PEVSKA VAJA vseh zborov, ki bodo sodelovali na sobotni proslavi na katinarskem pokopališču, bo v četrtek, 30. oktobra, ob 19.30 v prostorih ŠKD v Lonjerju. Vabljeni!

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE AL-KOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

ZDRUŽENJE »Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednj, Sv. Ane in s Kolonkovca« vabi sorodnike, prijatelje in oblasti na komemoracijo v soboto, 1. novembra, ob 11. uri pri spomeniku (Istrska ulica 192) Govornika na proslavi bosta občinska svetovalca Roberto Decarli in Iztok Furlanič. Sodeluje ŽPZ »Ivan Grbec«, vodi Marjetka Popovski. Polaganje vencev v petek, 31. oktobra, ob 15. uri na Škedenjskem pokopališču, ob 15.30 na Vojnaškem pokopališču (ul. della Pace), ob 16.15 na Glavnem pokopališču pri Sv. Ani; v soboto, 1. novembra, ob 10. uri na Škedenjski cerkvi.

UČENCI OŠ PREŽIHOV VORANC se bomo v spremstvu učiteljev, danes, 29. oktobra poklonili padlim v NOB v Mačkoljah (ob 10.15), v Prebenegu (ob 10.50) in v Dolini - v vasi (ob 11.25). Vabimo starše in vaščane, da se nam pridružijo.

ZŠSDI obvešča, da bo seja odbojkarske komisije, danes, 29. oktobra, ob 20.30 na sedežu ZŠSDI v Trstu.

DELEGACIJA VZPI-ANPI, ANED IN ANPPIA se bodo padlih v odporinju v osvobodilnem boju spomnile s polaganjem vencev v četrtek, 30. oktobra. Polaganje vencev se bo začelo ob 9. uri pri spominski plošči v Ul. Massimo D'Azelegio, kjer so nacisti obesili štiri partizane. Po obhodu preostalih tržaških spomenikov se bodo

omenjene borčeve organizacije poklonile žrtvam v Rijarni.

OBČINA REPENTABOR OBVEŠČA, da bo v počastitev dneva mrtvih občinska uprava polagala vence na spomenike padlim borcem v NOB v soboto, 1. novembra, po sledenem razporedu: ob 14.30 pred spomenikom padlim borcem v NOB v Repnu; ob 14.40 pred spomenikom vsem žrtvam fašizma na Colu - sodeluje MoPZ Kraški dom; ob 14.50 na grob komandanta Bazoviške brigade Franca Nemgarja na pokopališču na Colu. Obveščamo vas tudi, da bo v četrtek, 30. oktobra, ob 14. uri, delegacija občine Sežana položila venec spomeniku padlim v imenu Republike Slovenije. Vabimo vse občane, da se polaganja vencev udeležijo.

ONAV (VSEDRŽAVNA ORGANIZACIJA POKUŠEVALCEV VIN) vabi v četrtek, 30. oktobra, ob 20. uri, v Krmin, na sedež videmske univerze, kjer Enolog Christian Scrinzi bo predaval o Salentinskih vinih in vodil degustacijo do »Azienda Castello Monaci di Salice Salentino« (Lecce). Obenem Vas obveščam, da vpisujem za enodnevni obisk »Salone del Vino Novello« v Veronu, ki se bo vršil v sredo, 5. novembra. Odhod avtobusa iz Trsta ob 7. uri in Gorice ob 8. uri. ANAG, Organizacija Pokuševalcev žganj, prireja tečaj (5 srečanj), ki se bo pričel 12. novembra v Krminu na sedež videmske univerze. Vsi toplo vabljeni. Za katerokoli informacijo in vpis na tel.št.: 0481-32283 Daniela Markovič ali E-mail: danielala_onav@yahoo.com.

PROMEMORIA - Društvo za zaščito vrednot protifašizma in protinacizma vabi na predstavitev zbornika prispevkov s posvetna »Foibe, la verita: contro il revisionismo storico« (Resnicka o foibah: zoper zgodovinski revizionizem), ki se je odvijal v Sestu San Giovanni (Milan) 9.februarja letos. Naslov knjige je »Foibe - revisionismo di Stato e amnesie della Repubblica« (Fojbe - državni revizionizem in amnezije Republike). Pobudo, ki bo v četrtek, 30. oktobra, ob 18.30, v baru-knjigarni Knulp v ulici Madonna del Mare v Trstu, bodo uvedli zgodovinarca in založnica Alessandra Kersevan, raziskovalka Claudia Cernigoi in zgodovinar Sandi Volk.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRS se bo sestal v četrtek, 30. oktobra, ob 20. uri, v svojem sedežu (Prosek, št. 159).

SESTRE IZ SV. KRIŽA pri Trstu vabi mo otroke, ki so se udeležili letošnjega oratorija v Slomškovem domu v sv. Križu k pevskim vajam, ki bodo potekale ob torkih za večje (od . razreda OŠ do 3. razreda NŠ) ob 16.30 do 17.30, za male (od 5. do 8. leta starosti) pa ob 17.30 do 18.15.

SKD VESNA vabi v četrtek, 30. oktobra, ob 20.30 v dom Alberta Širkha v Križu na okroglo mizo o programskega načrta za preureditev italijanskega šolstva. V razpravi bodo sodelovali senatorka Tamara Blažina, deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič, šolski ravnateljici Stanka Sosič in Milena Padovan ter predstavnik Sindikata slovenske šole.

STRANKA SSK obvešča da bo ob priliki 1. novembra polagala vence skupno z delegacijo Republike Slovenije v četrtek, 30. oktobra, ob 15. uri pri spomeniku Bazoviškim junakom na bazoviški gmajni, ob 15.30 pri spomeniku na pokopališču pri sv. Ani ter ob 16. uri v Rijarni.

UPRAVA OBČINE DOLINA bo kot vsako leto ob priliki 1. novembra položila vence pred spomenike padlim s sledenim urnikom: 8.30 Županstvo, 8.40 Slivno, 8.50 Medjevas, 9.00 Štivan, 9.15 Devin, 9.30 Seslan, 9.40 Vižovlje,

rana. Ob priložnosti misli Županje Fulvije Premolin bo zraven tudi partizanska pesem v izvedbi MoPZ Upokojencev iz Brega pod vodstvom Edvina Križmančiča. Zbirno mesto: ob 14.45 pred Županstvom. Delegacija tržaških Županov in Predsednice Pokrajine Trst pa bo polagala vence na spomenike padlim v petek, 31. oktobra s pričetkom ob 9. uri v Nabrežini pred Županstvom. Predvidoma bo omenjena delegacija v občinskem parku v Dolini med 11. in 11.30 uro pribl.

HALLOWEEN PARTY v nabrežinskem domu Igo Gruden. Igrajo Tri Praščiki, predskupina Express in Dj Ščekaus. Vljudno vabljeni na norenje v maskah! **KONCERT ZA HALLOWEEN!!!** Občine Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo v sodelovanju z Zadrugo La Quercia, pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst, koncert »Alkohol? Ne, hvala!«, ki bo dne 31. oktobra v Zgoniku (pred županstvom) od 20.30 dalje. Igrajo Kraški ovčarji, Sunrise band in Tino and the band. Sodelujejo skavti SZSO, AGESCI Duiño 1, Taborniki RMV in vzgojitev lji projekta Overnight. Za informacije dr. Celea Maria Antonella 0402017387.

OBČINA ZGONIK se bo ob Dnevu mrtvih poklonila spominu padlih v odporiškem gibanju in NOB s polaganjem vencev na spomenike in grobove v petek, 31. oktobra po sledenem razporedu: 12.00 proseško pokopališče, 12.20 proseška postaja, 18.00 Zgonik, 18.15 Repnici, 18.30 Briščiki, 18.45 Gabrovec, 19.00 Samatorca, 19.15 Salež, 19.30 Zgonik.

PROSLAVA 1.NOVEMBRA V MILJSKI OBČINI V petek, 31. oktobra - Ob 14.30 Trg Marconi: odhod delegacije za polaganje vencev Alme Vidove v Trstu, na spomenik padlim pri Korosčih, na spominska obeležja E. Marianija in O. Buttoraz, Libera Maura, na spomenik padlim na Čamporah. V soboto, 1. novembra - ob 10. uri Trg Marconi: zbirališče spredeva za počastitev padlih miljske občine; Občinska palača: polaganje vencev padlim v vojni in Luigiju Frausinu; cerkev Sv. Ivana: polaganje vencev na spominsko obeležje padlim za domovino v vojni in na delu; spomenik padlim v osvobodilni vojni: polaganje vencev, zbor Jadran bo zapel priložnostne pesmi. Odhod sprevoda na pokopališče. Ob 10.30 polaganje cvetja na grobove Eddija Walter Cosine in gospoda Giuseppeja Leonardiellija; pokopališče padlih v osvobodilni vojni: polaganje vencev, zbor Jadran bo zapel žalostinke. Ob 10.45 v pokopališki kapeli bo sv. maša v spomin vsem padlim.

TORKLJA v Kmetijski Zadrugi, bo začela obratovati zadnje dni oktobra. Zaradi organizacijskih razlogov, naprošamo naše cenjene člane in oljkarje, ki želijo stiskati oljke pri nas, da se čimprej zglasijo v naših uradih, v trgovini oz. na tel.št.: 040/8990120 od ponedeljka do sobote od 8.00 do 12.30.

UČENCI IN UČITELJI OŠ Frana Milčinskega se bodo poklonili padlim pred spomenikom v Lonjerju v petek, 31. oktobra, ob 10. uri. Vabljeni!

V PETEK, 31. OKTOBRA, ob 15.30, se bodo učenci COŠ Pinka Tomažiča in otroci otroškega vrtca Elvire Kralj iz Trebčev poklonili spominu padlim pred vaškim spomenikom. Vabljeni.

ZA VHTIČ bodo učenci COŠ Stanko Gruden iz Šempolja obiskovali vaščane v petek, 31. oktobra, dopoldne in popoldne.

KRIŠKA SEKCija VZPI-ANPI EVALD ANTONČIČ STOJAN vabi vse vaščane ter kulturne, športne, politične in socialne organizacije, da se v soboto, 1. novembra, udeležijo poklona žrtvam antifašizma. Ob polaganju vencev na vaška obeležja padlim bo MoPZ Vesna zapel pred spomenikom in na pokopališču. Odhod povorce bo ob 11. uri v Rijarni.

PD SLOVENEC IN ŽUPNIJSKA SKUPNOST Iz BORSTA IN ZABREŽCA obveščata, da bo v soboto, 1. novembra polagala vence skupno z delegacijo Republike Slovenije v četrtek, 30. oktobra, ob 15. uri pri spomeniku Bazoviškim junakom na bazoviški gmajni, ob 15.30 pri spomeniku na pokopališču pri sv. Ani ter ob 16. uri v Rijarni.

UPRAVA OBČINE DEVIN NABREŽINA bo v soboto, 1. novembra položila vence pred spomenike padlim s sledenim urnikom: 8.30 Županstvo, 8.40 Slivno, 8.50 Medjevas, 9.00 Štivan, 9.15 Devin, 9.30 Seslan, 9.40 Vižovlje,

9.50 Cerovlje, 10.00 Mayhinja, 10.10 Prečnik, 10.20 Trnovca, 10.30 Prapro, 10.35 Šempolaj, 10.45 Križ, 11.00 Nabrežina.

čaj bo potekal od 21. novembra do 10. decembra. Srečanja bodo ob sredah in petkih zjutraj na Opčinah. Za informacije in prijave poklicite na tel. št. 328-4559414. Mesta so omejena.

VZPI-ANPI DOMJO IN KD FRAN VEN-

TURINI vabi na spominsko svečnost ob vaškem spomeniku v soboto, 1. novembra, ob 14. uri.

VZPI-ANPI OPĆINE, BANI, FERLUGI,

PIŠČANCI vabi na počastitev padlih v NOB v soboto, 1. novembra. Zbirališče v Prosvetnem domu ob 9.30. So delujejo: Dunja Sosič, MoPZ Tabor pod vodstvom Armanda Škerlavaja in CPZ Sv. Jernej pod vodstvom Janka Bana.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolalu na razstavo »Galicia - naši nonoti v vojni 1914-1918« v nedeljo 2., po-nedeljki 3., petek 7., v soboto 8. in v nedeljo 9. novembra, ob 18. do 21. ure. V četrtek, 6. novembra, ob 20. uri, večer s Pierpaolom Russianom »Vojne votline 1914-1918«.

TPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča da bo

v torek, 4. novembra, ob 20.45, na sedežu na Padričah, redna pevska vaja.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB

L. KOŠIR vabi svoje člane in prijatelje filatelije na redno sejo, ki bo v sredo, 5. novembra, ob 19. uri v Gregoričevi dvorani v ulici S. Frančiška 20. Poleg tega sporočamo, da bodo po naročilu, na sedežu kluba na redno razpolago znamke, zvezčki ter pole pošte Slovenije.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HO-

SPICE ADRIA ONLUS vabi v skupino za samopomoč žaljučim po izgubi drage osebe. Prvo srečanje bo v sredo, 5. novembra, ob 16.30 v centru za prostovoljce FJK (centro servizi volontariato), ul. Torrebianca 21, v Trstu. Predvideno je 8 brezplačnih srečanj.

35-LETNIK!!!! Za praznično večerjo z zabavo, ki bo 8. novembra ob 20. uri v restavraciji Križman v Repnu, bomo odsteli 35,00 evrov na osebo - all inclusive! Vsi, ki ste se že prijavili, ste vabljeni, da svojo prisotnost potrdite z akontacijo 20,00 evrov. Navodila do bite preko e-maila: vecerja1973@yahoo.it ali tel. št. 329-8012528 in 338-9436142. Ostali ste pa še vedno toplo vabljeni, da se prijavite!

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Odlična postavitev Svevove komedije

Pomemben gledališki projekt, ki vrednoti deželno gledališko-literarno dediščino

Na odru velike Rossetijeve dvorane v Trstu je bilo prejšnji teden na sporednu gledališko delo tržaškega pisatelja Itala Sveva La rigenerazione (Regeneracija) v koprodukciji dveh deželnih gledaliških hiš, in sicer združenja Artisti Associati iz Gorice ter Stalnega gledališča Furlanije Julijske krajine iz Trsta. V odlični postaviti sodelujeta za obe ustanovi pomembni referenčni osebnosti: v glavnih vlogah igralec Gianrico Tedeschi, ki je zadnja leta ustvaril veliko likov za goriško skupino, in umetniški vodja Stalnega gledališča FJK Antonio Calenda kot režiser. Gre nedvomno za pomemben projekt, ki poleg tega udejanja poslanstvo na lastni teritorij navezane kulturne ustanove, tokrat z ovrednotenjem enega najzlahhtnejših izrazov krajevne literarne dediščine, ki nosi močan predznak stvarnosti, v katerem je nastal, in obenem sega daleč v krajevno ter časovno univerzalnost. Gledalci na tržaški premieri v torek zvečer so delo sprejeli z navdušenjem in z dolgim aplavzom za glavnega igralca in za vse nastopajoče, pa tudi za ostale oblikovalce predstave, kar daje dobro upati za njen splošni uspeh.

Z dobrim odmerkom melanolijke prežete komedijo La rigenerazione je Ital Svev spisal leta 1926; gre za njegovo zadnje in najbolj učinkovito gledališko delo, ki še danes preseneča po svoji inovativni zasnovi, v kateri realistično prikazani stvarnosti dajejo pravo luč šele prizori protagonistov sanj. Glavni junak je šestinsedemdeset let star Giovanni Chierici, ki se na prigovaranje nečaka Guida, študenta medicine, odloči za operacijo, ki ga bo pomladila za deset let. Čeprav se komedija loteva teme mladosti, ki naj bi edina zagotavljalova spoznavanje s strani družbe, kar je bilo, kot kaže, aktualno že na začetku prejšnjega stoletja in ni torej izključno sad današnje dobe, kot se nam dozdeva, je njena osnova sporočilna nota drugie in sicer v razkritju dejstva, da v ustaljeni družbeni ureditvi vsakodan seda mesto, ki nekako ni njegovo pravo. Da bi družbeni sistem kljub temu deloval, se posameznik tega odstopa ne zaveda, vendar se kvarni vpliv širi vsepo-vsod in vse spodjeda. Po operaciji se Giovanni Chierici jasno zave neskladja

Gianrico Tedeschi
nadvse prepričljiv
Giovanni Chierici

svojega mesta v odnosu z ostalimi, vendar mu ne uspe, da bi nanj opozoril še druge, in mu šele v sanjah uspe ustvariti skladno ravnovesje. Subtilno avtor tega ne pove naravnost, temveč zaseje v bralcu besedila in gledalca predstave isto nelagodje, ki razvršča protagonista, tako da je končni vtis globok občutek dvoma.

Režiser Antonio Calenda je glede na besedilo v svoji postaviti nekoliko bolj poudaril aspekt farse, a je učinkovito ohranil globoki občutek nelagodja in dvoma, ki se zaseje v gledalčevu zavest in si ga je težko pojasnit. Obenem je Calenda bogato, a uravnovešeno razvil ostale teme, ki se jih loteva avtor, denimo, smrti, žalovanja in tolažbe, pa tudi barvit in duhovit prikaz tržaške meščanske družbe, ki je svoje blagostanje zgradila na trdnem trgovskem duhu in vse presoja na podlagi izračunavanja stroška in dobička. Poleg tega so v predstavi enako uravnovešeno in učinkovito razviti komični elementi, s katerimi je posuto besedilo.

Osrednji lik predstave je seveda stari Giovanni Chierici, na videz zanesljivi, nekoliko raztreseni, v bistvu egocentrični družinski poglavari, ki ga je Svevo opisal z razumevajočo, a neprizanesljivo natančnostjo. Gianrico Tedeschi je ustvaril prepričljiv, realističen lik človeka, ki se na stara leta sprašuje o svojih življenjskih izbirah. Poleg njega nastopajo Valeria Ciangottini kot dobrohotna protagonistova žena Anna, Sveva Tedeschi kot njuna zagrenjena zgoljaj ovdovela hči Emma, Fulvio Falzaroni kot Emmi pretirano konkreten in zato netakten snubec, Zita Fusco kot mlada služkinja Rita, ki v starem Chiericiju zbudí spomin na mladostniške ljubezenske vzgib, Ivan Lucarelli kot hišni Šofer in Riton ljubosumni snubec Fortunato, Carlo Ferreri kot Chiericijev prebrisani nečak Guido, Francesco Benedetto kot strogi družinski zdravnik in Gianfranco Candia kot stari gospod Boncini, ki preučuje učinke Chiericijev operacije, preden bi se sam odločil za isti poseg. (bov)

NOVA GORICA - Sezona SNG

Za začetek Krleževa Leda

Delo je režiral Mateja Koležnik

V morju ponudbe gledaliških uprizoritev na slovenskih odrih se človek le težko znajde. Da bi si jih ogledal vse, bi moral imeti teden deset dni in dan 30 ur. A to kaže tudi na izjemno ustvarjalnost slovenskega gledališča, ki ji ni para v evropskem in še kakšnem merilu. Očitno je, da prav gledališče lahko vzbuja refleksijo in avtofleksijo, daje možnost kritičnega vpogleda na pot, ki jo ubira družba, obenem pa neučinkljivo sprašuje posameznika o njegovem početju v odnosu do samega sebe in drugih. Začetek te sezone smo doživljali v revitalizaciji klasične oziroma takih dramskih del, ki naj bi se jih držala brezčasnost. Na primer Kralj Lear, ki je s svojim blaznim početjem odpiral gledalcem oči z odrja ljubljanske Drame. Z njim in Shakespearom je režiser Mile Korun proslavil svojo 80-letnico. Tokrat pa ni šlo vse po željah, saj se uprizoritev ni uspela dvigniti v silovito umeštniško izpoved. Tudi novogoriško SNG je za uvod v novo sezono črpalo iz klasične, odločilo se je za časovno sodobnejšo pisavo hrvaškega velikanja Miroslava Krleže.

Premiera Krleževe Lede je obeta poglobitev mnogih psiholoških leg, ki so stalne spremjevalke v življenju sodobnega človeka. Zadnja drama iz cikla Glembajevih namreč do golega olupi neskladja med videzom in resnico, umetnikove domisljavosti, manipulacije besede in z besedo, oportunitizem, lažno moralno, erotično dolgočasje in varanje, pa tudi ljubezen, ki ne raste iz pristnega čustva in jiji je gibalo nekakšen cilj, prozaična besedna pogodboda med dvema. Novogoriška uprizoritev je scenografijo Lede (Leda je slikarski model v konkretnem, v čustvenem oziru pa vir hrepnenja in navdiha, vseskozi prisotna, čeprav se fizično nikoli ne prikaže) prenesla iz dekadentnega Krleževega meščanskega salona v široko odprt prostor z esencialnimi rekviziti. Kot da bi hotela režiserka Mateja Koležnik ob dramaturškem branju Tee Rogelj podčrtati univerzalnost negativnih

čustev sodobnega sveta. Vendar iskanje notranje psihologije ni izrisalo metaforičnih nadpomenov, tako da je ostajala uprizoritev ves čas na zelo konkretnem in oprjemljivem tlorisu, skratka le na odru in ni širila svojih tipk gledalčeve intimo. Vsebina posameznih protagonistov je bila sicer natančno izrisana, a kot da se liki ne prelivajo v dramsko celoto, v maškaradni ples čustev, gnuša in katarčnega revolta, ostajali so vsak zase samozadostni.

Tako vitez Oliver Urban v upodobitvi Bineta Matoha, ki podreja svoje znanje o slikarski umetnosti oportunističnemu zaslugu, piše čudovite članke, v katerih povzdiguje netalentiranost na raven umetnosti in s tem laže sebi in javnosti. Matoh je Urbana opremil celo z nekakšnim intelektualnim, predvsem pa človeškim cinizmom, saj izrablja slabost bližnjega (v tem primeru ženske), da bi zadostil svojim pohotnim istintom. In to brez vsakršnega moralnega zadržka sprejemata tako Melita (Ana Facchini) in Klara (Helena Peršuh). Prva očitno varja svojega moža, veleindustrijca Klanfarja (Gorazd Jakomini), ker se resnično zalubi v akademškega slikarja Aurela (Primož Pirnat), druga pa (Aurelova soproga) se vdaja dolgočasju in deziluziji, obujočoč svojo pevsko preteklost, ki se ne more več vrniti. Ana Facchini je oblikovala svoj lik sprva odločno in zaverljivo v novo ljubezensko pot, je edina, ki premora nekaj čustva in edina, ki je na koncu poražena (ampak zaradi lastne lahkomiselnosti), saj se Aurel vrne h Klari. Pirnatov Aurel je prototip netalentiranega umetnika, ki zase misli, da je genialen in da si lahko vse privošči, živi v svetu umetniških fraz in se zaradi tega ne more prebiti do avtentičnosti, zaslepjen kot je od svoje lastne podobe. Skratka, pet samosvojih svetov, dovolj močnih in značilnih, ki pa ne dobijo tiste črte in odrške interakcije, ki bi predstavljalo dvignila v svet dorečenega nedorečenega.

Marij Čuk

TRŽAŠKA MLADIKA - Dvojezična pesniška antologija

Sabovo »trpko vino«

Pesmi je izbrala in prevedla Jolka Milič - Spremna beseda Tatjane Rojc

Ob nedavni petdeseti obletnici smrti tržaškega pesnika Umberta Sabe je pri založbi Mladika v Trstu izšla dvojezična antologija njegovih poezij z naslovom Pijem to trpko vino / Bevo quest'aspro vino. Gre za 136 pesmi, ki nam prikažejo tematski razvoj Sabovega miselnega in pesniškega sveta, od prvih stihov, objavljenih v zbirki Mladostniške in mlaude poezije (1900-1907), preko znanih zbirk, kot so npr. Dom in podeželje (1909-10), Trst in ženska (1910-12), Vetrni obup (1913-15), Mali Berto (1929-31), Besede (1933-34), Sredozemske (1947), do zaključnega Epi-grafia (1947-48). Izbor iz Sabove Pesmarice (Canzoniere) je pripravila prevajalka Jolka Milič, ki je ustvarila popoln pregled Sabovega opusa, s tem da je v zbirko uvrstila najpomembnejše naslove in zajela najpomenljivejše ter najbolj značilne teme Sabovega pesniškega sveta. Zbirka je med drugim prvi tovrstni prikaz Sabovih pesmi v slovenskem jeziku. Kot naglašuje Tatjana Rojc v uvodni besedi k zbirki, so bile Sabove pesmi slovenskim bralcem doslej nedostopne in nepoznane.

Dobrodosla uredniška in založniška poteza, ki jo poleg že omenjene spremne besede prof. Tatjane Rojc bogati še natačen pregled Sabovega življenjepisa izpod peresa Renza Cigoiha.

PPF - Razstava o Che Guevari

Nekoliko bolj intimna predstavitev revolucionarja

Ernesto Che Guevara je ena od osebnosti 20. stoletja, ki je bila med vsemi verjetno še najbolj uporabljeni v komercialne namene. Zloraba potez in citatov argentinskega revolucionarja sta tako potisnili v ozadje njegovo življenjsko zgodbo, da pa ne bi pozabili nanjo so poskrbeli organizatorji Primorskega poletnega festivala (PPF), ki so pripravili razstavo »El Che. Pričevanja iz arhiva družine Guevara«. Otvoritev le-te, ki je pred dnevi potekala v prostorih Pokrajinskega muzeja v Kopru, je bila velik dogodek, katerega se je udeležila množica radovednih obiskovalcev in ljubiteljev te uporniške ikone.

Pomembnost razstave presega lokalno dimenzijo in to iz različnih razlogov. Prvič, ker je gradivo, ki bo na ogled do 21. novembra, prvič takole zbrano in gre torej za »absolutno ekskluzivo«, kot je poudarila predsednica PPF-ja Neva Zajc, pa čeprav gre le za majhen del ogromnega števila fotografij in drugih dokumentov, ki jih hrani družina Guevara. Drugič, ker je razstava pravzaprav homage človeku, ki nalašč izklučuje njegovo revolucionarno pot in se osredotoča predvsem na njegova mlada leta, na družino in na argentinsko družbo v času državljanske vojne. Tretjič, ker sta se otvoritev udeležili tudi druga žena Che-jevega očeta, Ana Erra de Guevara Lynch, in polsestr dr. Maria Victoria Guevara. Gre torej za novo predstavitev mita številnih generacij v bolj intimni in morda zato tudi bolj resnični luci.

Na srečanju z novinarji, ki je potekalo pred samo otvoritvijo razstave, je Rok Zavratnik, glavni urednik založbe Sanje, predstavil knjigo Bolivijski dnevnik, ki je oktobra letos izšla pri zgoraj omenjeni založbi. V njej je opisano zadnje obdobje južnoameriškega revolucionarja v bolivijskih pragozdovih, kamor se je umaknil s skupino ljudi, ki jih je uril za gverilski boj, pred ameriško obveščevalno službo. O tej novi knjižni izdaji sta spregovorila še Jadran Strle in Franco Juri, prvi kot njen prevajalec,

Che je upodobljen vsepošvod

ki je 30 let zaman iskal založbo, ki bi izdala dnevniške zapiske, drugi pa kot avtor spremne besede, v kateri je poudaril, da knjiga spodbuja k razmisleku o vrednotah današnje družbe, ki potrebuje nov vrednostni sistem in etično politiko. (mit)

tuš

SUPER CENE!

Akcija velja od 29. 10. do 4. 11. 2008 oz. do prodaje akcijskih zalog.

Sir Edamec
Olimp

4,99
€/kg

Kuhana mesna
slanina

• vakuum zapakirana
Pianeta Alimentare

6,99
€/kg

Mleko Olimp

• 1,5 % m. m.
1l

0,60
€/kos

Solata gentile

1,35
€/kg

Sončnično olje
Costanza

Oleificio Salvadori, 11

1,48
€/kos

Sok Dr. Juice

• jabolko, 100 %
• pomaranča, 100 %
Bognar, 1l

0,69
€/kos

V Tuš supermarketih Kozina in Sežana vam ponujamo nakupovanje po meri najzahtevnejših kupcev. Sami se prepričajte o bogatem izboru, izjemnih cenah in ugodnostih, ki vam jih nudimo.

Sežana

Kozina

Supermarket Sežana

Partizanska 71, 6210 Sežana, Slovenija

Delovni čas:

pon - sob: 8.00 - 20.00 ure

nedelja in 31. 10. 2008: 8.00 - 12.00 ure.

1. 11. 2008 - ZAPRTO

Supermarket Kozina

Bazoviška cesta 16, 6240 Kozina, Slovenija

Delovni čas:

pon - sob: 8.00 - 20.00 ure

nedelja in 31. 10. 2008: 8.00 - 12.00 ure.

1. 11. 2008 - ZAPRTO

GORICA - V slovenskem višešolskem centru mobilizacija proti šolski reformi

Delavnice in predavanja med dijaško samoupravo

Dijaki vseh goriških zavodov pripravljajo za jutrišnji dan manifestacijo - Zasedbe v Tržiču

Slovenski dijaki med včerajnjimi dejavnostmi v okviru šolske samouprave BUMBACA

Z glasbenimi, gledališkimi in računalniškimi delavnicami ter s predavanji družbenopolitičnih predstavnikov se v slovenskem višešolskem polu v ulici Puccini v Gorici nadaljuje mobilizacija proti vladnim ukrepom na področju šolstva. Samouprava poteka po besedah mladih protestnikov zelo uspešno, saj je v šoli prisotna velika večina dijakov, ki se aktivno vključujejo v organizirane aktivnosti in sledijo predavanjem gostov.

Včeraj dopoldne so si dijaki ogledali film, zatem pa so potele gledališka, glasbena in računalniška delavnica; med slednjo so se višešolci učili uporabe računalniškega programa linux. Potem ko so v ponedeljek gostili senatorko Tamara Blažin in pokrajinsko odbornico Maro Černic, so včeraj dijaki prisluhnili deželnemu predsedniku SKGZ-ja Rudiju Pavšiču in pokrajinskemu odborniku Marku Marinčiču, ki sta spregovorila o negativnih učinkih vladnih ukrepov na šole vseh stopenj. Pavšič je predstavil problem slovenskega šolstva in ga

uokvirl v težave slovenske manjšine, ki je pravkar doživel krčenje finančnih sredstev. Marinčič je mlade opozoril, da ministrica Maria Stella Gelmini izvaja reformo, ki jo je s krčenjem osmih milijard evrov zastavil minister Giulio Tremonti.

Slovenski višešolski center so včeraj obiskali dijaki drugih goriških zavodov, ki jih je presenetil organiziranost slovenskih sovrstnikov. Dijaki slovenskih šol so namreč poskrbeli za organizacijo delavnic in predavanj, medtem ko je bila ponudba na italijanskih zavodih bolj skromna. Na zavodu D'Annunzio se je vsekakor včeraj nadaljevala zasedba šole, medtem ko so še naprej vodijo samoupravo dijaki zavodov Galilei, Slataper, Fermi in Pacassi. Na znanstvenem in klasičnem liceju se niso odločili za protestne akcije, medtem ko se je mobilizacija hitro razširila po Tržiškem. Na zavodu Einaudi-Marconi v Štarancu so se odločili za samoupravo, medtem ko so dijaki zasedli licejski pol; vstop v šolsko stavbo je dovoljen izključno dijakom, organizatorji zasedbe pa ne

nikakor dovolijo, da bi v solo nosili alkoholne pijače. Včeraj so se v predavalnici v ulici Alviano zbrali tudi študentje Tržaške in Videmske univerze, ki so zaradi krčenja državnih prispevkov zaskrbljeni za prihodnost goriških fakultet in tečajev. Sinoč je potekala tudi baklada v Ronkah, ki so se je udeležili številni šolniki in starši.

Danes se bo mobilizacija povsod nadaljevala. V slovenskem višešolskem središču bo govoril pokrajinski predsednik SKGZ-ja Livio Semolič, iz slovenskih višjih srednjih šol iz Trsta pa naj bi prišla dijaka, s katerima se bodo pogovorili o morebitnih novih skupnih pobudah. Dijaki slovenskega višešolskega središča se sicer skupaj s sovrstnikom iz drugih goriških zavodov pripravljajo na jutrišnjo protestno manifestacijo. Po napovedih bo spreved startal izpred železniške postaje in se nadaljeval po korzh do ljudskega vrta; natančnejsi potek manifestacije, na kateri bodo prisotni tudi dijaki s Tržiškega, morajo še določiti. (dr)

GORICA - Zaradi smrti novorojenčka

Vložili tožbo

Zadeva v rokah tržaškega državnega tožilca - Ponovili bodo obdukcijo

Odvetnik, ki zastopa starše umrlega novorojenčka, je na tržaško državno tožilstvo vložil včeraj tožbo. V Trstu zato, ker je otrok tam umrl, potem ko so ga v bolnišnico Burlo Garofolo odpeljali zaradi padca v komo takoj po porodu v Gorici. Na otrokovem truplu je že bila opravljena obdukcija, ki jo je naročila uprava tržaške bolnišnice. Pokazala je, da je otrok ob porodu utpel hudo insufiscentno možganskih funkcij. V tožbi je tudi zahteva, naj se na malem truplu izvedejo dodatne analize, vključno s ponovitvijo obdukcije, ki bo temeljitejša in bodo pri njej sodelovali izvedenci, ki jih bodo imenovale različne vpletene strani. Po vložitvi tožbe o nadaljnjem postopku odloča sedaj tržaški državni tožilec. Trenutno edina gotovost je, da bo pogreb preložen na kasnejši datum. Družina je že napovedala, da bo potekal v strogem zasebnem krogu.

Kot znano, umrli novorojenček je sin goriškega občinskega odbornika Stefana Cerette, ki je po carskem rezu v goriški porodnišnici padel v komo in ostal pri življenju le slab teden.

RAZLASTITVE Jutri srečanje v Sovodnjah, odlog v Gorici

Javno srečanje v Sovodnjah s predstavniki družbe Autovie Venete glede razlastitev zemljišča za širitev odseka Gorica-Vileš bo v petek, 31. oktobra, ob 18. uri v dvorani kulturnega društva Skala v Gabrijah; to je včeraj sporocila sovodenjska občina, ki poziva zainteresirane občane k udeležbi. Na kasnejši datum pa je bilo odloženo goriško srečanje; ne bo namreč potekalo jutri, a 5. novembra ob 18. uri v dvorani občinskega sveta v Gorici. Za občini Vileš in Romans bo srečanje danes ob 18. uri v občinskem središču v Vilešu, za občane Fare pa 4. novembra ob 18. uri.

SINDIKAT Poziv k stavki

Sindikat slovenske šole se pridružuje državni stavki, ki je sklicana za jutrišnji dan, in poziva vse šolsko osebje k protestni mobilizaciji. V ta namen so po šolah razdelili informativne liste, na katerih povzemojajo razloge za odločno nasprotovanje odloku italijanske ministrice Mariastelle Gelmini. Protest je uperen proti učinkom šolske racionalizacije, ki bi ohromila javno šolstvo, v kolikor ne cilja nikamor drugam, kot na prihank javnega denarja na račun kakovosti izobraževalnega sistema. Naročani ukrepi bi hkrati hudo prizadeli slovensko šolstvo, če ne bodo upoštevali manjšinske specifice. Zahajajo tudi, da naj sindikati sodelujejo pri pripravi šolske reforme, do česar ni prišlo. Slovenski sindikat dodaja še specifično zahtevo, da naj se razpišejo natečaji za ravnatelje in glavne tajnike, ki jih ni dovolj.

Jutrišnjo splošno stavko prirejajo vsi šolski sindikat - FLC-CGIL, CISL Scuola, UIL Scuola, SNALS Confal e GILDA Unams -, ki se jim je pridružil desničarski sindikat UGL.

ŠOLSTVO Salon in proslava

Klub temu da na šolah vre, bo sta danes in jutri v Gorici šolski prreditvi. Danes se namreč na sejemskem razstavišču v ulici Barca začenja salon študijskega in poklicnega usmerjanja Go Orienta, za katerim stoji pokrajinska uprava; do 31. oktobra bo potekal v dopoldanskem času. S stojnicama se ga bosta udeležila tudi poklicno-tehnični in licejski pol slovenskega višešolskega središča iz ulice Puccini.

Jutri pa bo eden izmed goriških vrhuncev Trubarjevega leta. Slovenski klasični licej, ki je poimenovan po Trubarju, prireja proslavo, med katero bo do slovenski sindikat ter bivši dijaki in profesorji poklonili šoli kamnitno spominsko obeležje. Ob pevskih in recitatorskih točkah v dijaki izvedbi bo osrednji govor imel Igor Grdina, zgodovinar in poznavalec reformacije na Slovenskem. Pred začetkom proslave, ki bo jutri, 30. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž, bodo ponudili na ogled dragocena izvoda Dalmatinove Biblike in Trubarjeve knjižice Ta celi katekizem in psalmi.

GORICA - Policisti Bolovanje slabše od hišnega pripora

»Če policist, karabinjer, finančni stražnik ali katerikoli drug javni uslužbenec zboli, z njim ravnajo slabše kot z osebo v sodnem režimu hišnega pripora.« S to prispolobo predstavniki vseh policijskih sindikalnih organizacij opozarjajo na nesprejemljive delovne pogoje, do katerih je prišlo po odobritvi italijanskega finančnega zakona. Po besedah sindikalistov je državna vlada krčila en milijon evrov prispevkov, namenjenih policiji, ki bo zato s težavo še naprej zagotavljala isto ravnen varnosti.

»Zaradi nižje finančne dotacije bo moral policija krčiti svoje organske, manj sredstev pa bo imela tudi za nakup vozil in opreme, ki omogočajo nadzor nad teritorijem,« pojasnjujejo sindikati policistov in opozarjajo, da bo krčenje sredstev prizadelo tudi policijske plače. »Prispevki za obnavljanje delovne kolektivne pogodbe se je znižal za skoraj petdeset odstotkov glede na obdobje pred dvema letoma, v določenih primerih pa so po besedah sindikatov celo krčili delavske pravice. Sindikalisti pri tem opozarjajo, da se na državni ravni še niso začela pogajanja za določitev povisov plač, do katerih imajo pravico policisti, ki opravljajo nadure.

Zaradi vseh omenjenih razlogov in zaradi malodrušja, ki vlada med policisti, so sindikati za današnji dan oklical splošno državno mobilizacijo. V Gorici bodo policisti delili letake pred kvesturo, z njimi pa bodo javnost informirali, da bi krčenje finančnih prispevkov in organikov lahko resno ogrozilo zagotavljanje varnosti po vsej državi. Policisti namreč že dalj časa opozarjajo, da je policijsko osebje zreducirano na minimum, zaradi tega pa bi dodatno krčenje zadalo nov hud udarec policijskim vrstam. Sindikati vsekakor poudarjajo, da klub vedno slabšim delovnim pogojem policiisti dajo vse od sebe pri opravljanju svojega poklica, ne glede na to pa so pripravljeni na nove protestne pobude. V primeru, da državna vlada na bo prisluhnila njihovim zahtevam, policisti razmišljajo o organizaciji vse-državne manifestacije, kakršne doslej ni bilo še nikoli.

GORICA - Izobraževalni programi SDZPI

Tečaja za diplomirance

Prvi je posvečen izdelovanju projektov, drugi poučevanju slovenščine kot tujega jezika

Na goriškem sedežu Slovenskega dejavnega zavoda za poklicno izobraževanje (SDZPI) se je začel podiplomski tečaj tehnike financiranja podjetij. Po teoretičnem delu, ki bo potekal v predavalnici zavoda v KB centru na Verdijevem korzu v Gorici, bodo tečajniki opravili dvomesečno delovno praks pri bančnih zavodih, ki sodelujejo pri izvedbi izobraževalnega projekta.

Novembra se bosta medtem na zavodu začela tečaja, ki sta namenjena zaposlenim in brezposelnim z univerzitetno izobrazbo. Prvi tečaj je posvečen tehnikam izdelovanja projektov. Potrebo po tečaju so izrazile organizacije, ki že delujejo na področju izdelovanja in vodenja projektov in se soočajo s pomanjkanjem ustrezno usposobljenih kadrov.

Konkretna analiza potreb je pokazala, da obstaja pomanjkanje človeških virov z ustrezno strokovno izobrazbo in izkušnjami, ki so potrebne za opravljanje teh nalog; še posebej obmejne ustanove in krajevne uprave potrebujejo usposobljene in teoretsko podkovane strokov-

nake, ki bodo ustrezno načrtovali in vodili projekte. Tečaj bo trajal 80 ur.

Drugi tečaj je namenjen metodologijam poučevanja slovenščine kot tujega jezika; koristi tečaja so na dlani, saj zlasti v italijanskem okolju narašča zanimanje za naš jezik. Poučevanje slovenščine kot tujega jezika je običajno zaupano predavateljem z dobro kulturno podlagjo. Ti lahko na tečaju pridobijo še ustrezno operativno in strokovno pravno ter se seznanijo z osnovnimi an-dragogike, posebej pa z metodologijo in utečenimi praksami poučevanja slovenščine kot tujega jezika na začetniških ter nadaljevalnih tečajih za odrasle. Ravno poznavanje in uporabljanje motivacijskih tehnik in metodologij učenja jezikom omogočata načrtovanje in izvajanje izobraževalnih pobud, namenjenih tako skupinam kot odraslim posameznikom. Tečaj bo trajal 60 ur.

Dodatne informacije o obeh tečajih so na voljo v goriški pisarni SDZPI-ja (tel. 0481 81826, naslov elektronske pošte go@sdzpi-irsip.it).

V predavalnici SDZPI-ja BUMBACA

GORICA - Polna dvorana za gledališko predstavo o aleksandrinkah

Na odru ganljive zgodbe primorskih »lepih Vid«

V štiridesetletnem obdobju je zaslužek odšlo iskat v Egipt sedem tisoč deklet in žena

Nastopajoči in občinstvo v goriški dvorani
BUMBACA

Polna dvorana gledalcev je v ponedeljek z ladjo Esperia odpula na odkrivanje življenjskih zgodb in tragičnih usod t.i. aleksandrink. Pot jih je vodila iz pristanišča v Trstu vzdolž Jadranja in Sredozemskega morja, mimo Krete do egyptovske velemesta Aleksandrija. Namišljeno potovanje je res dobro uprizorila skupina igralk, ki so projekt uresničile s pomočjo Producije Maski iz Ljubljane, gostovanje v goriškem Kulturnem domu pa so pripravili ZSKD, Kulturni center Lojze Bratuž in ZSKP. Pokroviteljstvo nad predstavo in drugimi pobudami o aleksandrinkah oziroma lešandrinkah, ki se bodo zvrstile v prihodnjih tednih, je zagotovila goriška pokrajina.

Zgodbo o primorskih »lepih Vidah«, ki jih je revčina prvih desetletij dvajsetega stoletja prisilila, da so odšle iskat zaslužek preko morja, je na oder postavila režiserka Neda R. Bric, ki je v igri tudi nastopila. Poleg nje se na prizorišču pojavijo še trije ženski liki, ki z dopadljivo napisanim tekstrom in posrečeno odrsko poštavljijo s projektiranjem plovbe po morju, dokaj dobro ponazorijo gledalcu vso nesrečo, nelagodje in brezup lešandrink. Igra sama zelo dobro opisuje leta množičnega odhajanja s parnikom v Egipt, kjer so bile možnosti za delo in zaslužek mnogo boljše kot v ZDA, ki so takrat prezivljale hudo gospodarsko krizo. Celotno odrsko delo sloni na resničnih zgodbah; te so se ohranile v pismih, ki jih je takrat mlada Feličita Perić iz Bilj poslala domov zaročencu in nato možu. Feličita je namreč bila dvakrat v Egiptu, prvič pred poroko na začetku dvajsetih, nato po poroki v zgodnjih tridesetih letih. Vsa pisma so se kot po čudežu ohranila in jih je v starem domaćem zaborju odkrila Feličina vnukinja Neda R. Bric, avtorica in režiserka igre. Podobnih usod je bilo na Primorskem veliko. Zlasti je ta pojaz prizadel Vipavsko dolino. Zgodovinarji in raziskovalci so ocenili, da je v razdobju štiridesetih let s trebuhom za kruhom v Egiptu odpotovalo kakih sedem tisoč deklet in žena. Najbolj je bil ta pojaz razširjen med fašizmom, ko so se vseslošni revčini pridružili še močne raznarodovale težnje. »Vrniti se ali ostati v Egiptu,« je bilo vprašanje, ki so si ga zastavljale vse zdome. V prekomorski deželi so bile čislane, lepo so se oblačile, naučile so se tujih jezikov, doma pa jih je čakala sama beda in brezihodno stanje. Mnoge je vseeno premagalo domotožje in želja po združitvi družine, ki so jo zapustile, kar nekaj jih je življenjska pot zanesla v druge dežele, za mnogimi pa se je izgubila vsaka sled.

Na ponedeljkovi uprizoritvi je bila prisotna tudi večja skupina nun iz reda slovenskih šolskih sester, ki so v Aleksandriji vodile azil, neke vrste zatočišče za mlada dekleta, ki so tja dol odhajala služiti. Ta azil obstaja še danes in dve sestri sta se v Gorico iz Aleksandrije vrnila pred kratkim. Šolske sestre so izdale

tudi knjižico ob stoletnici ustanovitve azila v Egiptu. Igru si je ogledala tudi skupina kakih trideset tečajnikov, ki obiskujejo tečaj slovenščine v Gorici. Za tiste, ki slovenščine ne obvladajo, a so kolikor toliko večji angleškega jezika, so bili v pomoč nadnapsi v angleščini. Ocenje gledalcev po igri so bile v glavnem pozitivne, najbolj pa nas je vznemirilo mnenje starejše gospo: »Kaj vse so morale doživeti in pretrpeti naše ženske, da so zaslужkom iz Egipta ohranile zemljo in domačije, danes pa vse to lahko miselno prodajamo tujcem in si pod nogami izpodbijamo naš življenjski prostor!« (vip)

GORICA - Prefektinja v Kulturnem centru Lojze Bratuž

»Treba bo potrpeti«

Gostji so predstavili razvezjano delovanje, predvsem pa jo opozorili na težave in na nerešena vprašanja zaščite

Včerajšnji vljudnostni obisk prefektinje Marie Auguste Marrosu v Kulturnem centru Lojze Bratuž je bil lepa priložnost, da je krajevna predstavnica italijanske vlade globlje spoznala delovanje, uspehe, pa tudi težave goriškega kulturnega hrama in društva, ki delujejo v njegovem okviru.

Gostja si je najprej ogledala bližnjo televodnico, sedež in učilnice Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, urade Sveta slovenskih organizacij in Zveze slovenske katoliške prosvete, nato pa so ji predstavniki teh in drugih ustanov podali podrobnejšo sliko sedanjega stanja. V imenu Katoliškega tiskovnega društva, ki je lastnik nepremičnine, je Damjan Paulin poudaril, da je glavni namen središča izrecno kulturne in vzgojne narave, kot tako ne prejema ne državnih ne deželnih ne pokrajinskih ne občinskih prispevkov, živil stroškov pa ima veliko. Dejavnost je možna samo zaradi podpor slovenske vlade in najemnin, kar seveda ne zadošča za nemoteno delovanje. Brez zastonjskega dela številnih bi ničesar ne bilo, je poudaril. Janez Povše je v imenu SSO-ja izrazil zaskrbljenost zaradi neizvajanja zaščitnega zakona 38/2001, zaradi Trgovskega doma, ki je obtičal na mrtvem tiru, in pa zaradi napovedanih krčenj, ki pretijo z novim finančnim zakonom. Koncertno, gledališko in razstavno dejavnost centra Bratuž je orisala Franka Žgavec, delovanje dvajstih društev od Brd do Krasa, ki so včlanjena v ZSKP, pa Franka Padovan, ki je že sedaj povabil prefektinjo na 50. jubilejno zborovsko revijo Cecilijsko. V imenu centra Komel je Saša Quinzi povedal, da glasbeno šolo obiskuje skoraj 400 gojencev, na njej pa poučuje okrog 40 docentov. Iz nje izhajajo dobri glasbeniki, o čemer pričajo številni uspehi. Sedem let po odobritvi zakona 38/2001, ki predvideva tudi slovensko sekcijsko na konservatoriju, se ni še nič premaknilo. Novice zadnjih dni pa samo še bolj

Goriška prefektinja s sogovorniki v centru Lojze Bratuž

BUMBACA

šibijo dejavnost ter upanje v razvoj in obstanek takega delovanja. Ravnatelj šole Komel Silvan Kerševan je sliko dopolnil z zgodovino ustanove in z več podatki, pa tudi z dejstvji, saj šola že nekaj let vedno bolj povezuje mlade Slovence in Italijane na obeh straneh meje. Delovanje Združenja cerkevnih pevskih zborov, ki prireja koncerte in objavlja glasbena dela krajevnih skladateljev, je opisala Lojzka Bratuž, o športnem združenju Olympia pa je gostji spregovoril Andrej

Vogrič.

Prefektinja je vsem čestitala za uspehe in razvezjano dejavnost, obenem pa je navzoč pozvala, naj jo informirajo o nadaljnjem delovanju. Zlasti je bila navdušena nad delom za mlade, ki »jim je treba pomagati«. Trenutno stanje je težko za vse, in ne samo v Italiji, je ugotavljala, zato »moramo biti pripravljeni malo potrpeti«. In vendar, »kar bo v mojih močeh,« je dodala, »bom rada storila, saj je vaše delovanje pomembno.«

DOBERDOB

Župan zahteva določitev meje

PAOLO VIZINTIN

BUMBACA

Doberdobski župan Paolo Vizintin zahteva dokončno določitev upravne meje med občinama Doberdob in Devin-Nabrežina. V regulacijskem načrtu doberdobske občine je namreč upravna meja začrta na kilometru 0+800 državne ceste št. 55, medtem ko je v regulacijskem načrtu devinsko-nabrežinske občine meja črta speljana po kilometru 1+875 iste ceste. »Regulacijska načrta obeh občin se križata in torej krije isto območje, kar povzroča težave pri prostorskem načrtovanju in upravljanju teritorija,« pravi župan Vizintin in pojasnjuje, da so težave nastale leta 1947. Takrat je namreč goriški prefekt z odlokom z dne 16. septembra določil, da bo del devinsko-nabrežinske občine, ki je bil dodeljen Italiji, vključen v občino Doberdob. Župan razlagata, da so takratno upravno razmejitev potrdili z mirovnim sporazumom med Italijo in zavezniški, ki je med drugim tudi določil meje med italijansko državo in Svobodnim tržaškim ozemljem; razmejitev so zatem potrdili še leta 1954 z londonskim memorandumom.

Doberdobska občina po besedah Vizintina ne razpolaga z zemljevidi in sklepni iz leta 1947, zato pa prsi za pomoč goriško prefektinjo Mario Augusto Marrosu. »Za dokončno določitev upravnih mej je potrebno pregledati originalne zemljevide in izvlečke iz leta 1947, ko je bila začrta na spremenjena meja med občinama,« trdi župan, ki apelira tudi na goriško pokrajinu, da naj se pridruži pripravljaju doberdobske občine za rešitev odprtega vprašanja, s katerim sta se v preteklosti spopadla tudi bivša župan Andrej Jarc in Mario Lavrenčič.

Vizintin pojasnjuje, da je v »igri« nekaj hektarjev površin. Na podlagi razmejitev iz leta 1947 bi morala spadati pod doberdobsko občino tudi del štivanske papirnice in območje ob državni cesti št. 14, na katerem danes stoji prodajalna sadja.

Prefektinja je doberdobsku županu napovedala, da bo zadevo predstavila tudi mešani italijansko-slovenski komisiji za meje. Upravna razmejitev med občinama je bila namreč kot že omenjeno določena na podlagi mednarodnih sporazumov, saj je leta 1947 sovpadala z mejo med Italijo in Svobodnim tržaškim ozemljjem.

Priseljenka splavila

Senatorja Demokratske stranke Tamara Blažina in Carlo Pegorera sta na italijanskega notranjega ministra Roberta Maronija naslovila parlamentarno vprašanje, s katerim zahtevata, naj pojasni tragični dogodek, ki se pred kratkim prijetel v centru za prisiljezena azila CARA v Gradišču. Noseča priseljenka iz Gane je namreč zamudila uro za vrnitev in tamkajšnjo strukturo, zaradi česar ni več imela dostopa vanjo in je moralna poiskati pomoč goriške ustanove Karitas, kjer so ji omogočili prenočitev. V teh okoliščinah je priseljenka izgubila otroka. Senatorja sprašujeta ministra, kaj se je pravzaprav zgodilo, kako deluje center CARA v Gradišču in kako namernavajo pomagati mladi ženski iz Gane, ki je utrpela takšno tragedijo.

MIREN-KOSTANJEVICA - Zabaviščno-turistični center z igralnico dobil soglasje

Bo Eldorado Lokvico res spremenil v zlato deželo?

Na slovensko-italijanski meji največja koncentracija ponudbe iger na srečo v EU

Svetniki občine Miren-Kostanjevica so v ponedeljek na redni seji s temnim izidom izglasovali soglasje k podelitevi koncesije za izvajanje dejavnosti posebnih iger na srečo novogoriški družbi Lepa vila. Ta namerava v Lokvici urediti zabaviščno-turistični center z imenom Eldorado, v katerem bo tudi manjši igralni salon. Slednji naj bi bil med paketom ostalih tam predvidenih dejavnosti najbolj dobičkonosen, zato so investitorji pogojevali izgradnjo centra samo v primeru, če lahko v njem uredijo tudi manjšo igralnico, ki sicer predstavlja le 10 odstotkov vseh predvidenih vsebin.

Svetniki so na seji najprej odločali o dopolnitvi pred nekaj meseci sprejeti strategije razvoja turizma v občini, ki ni predvidevala igralniške dejavnosti. V ponedeljek so torej enega izmed petih programskih sklopov iz strategije, Vino in kulinarika, s sklepom dopolnili v Vino, kulinarika in igralništvo, s tem, da se slednje v občini lahko izvaja izključno kot dopolnilna dejavnost k prevladujočim programom in dejavnostim, kot so gostinstvo, nočitve in sprostiveno-rekreativni programi. Po sprejetju tega sklepa so občinski svetniki ponovno glasovali o podelitevi soglasja lokalne skupnosti h koncesiji za prirejanje iger na srečo družbi Lepa vila. Soglasje lokalne skupnosti je namreč predpogoj, da lahko ministrstvo za finance koncesijo dejansko tudi podeli. To vprašanje so občinski svetniki že pretresali na seji pred štirinajstimi dnevi, toda do glasovanja o predlogu tedaj ni prišlo, saj je večina menila, da so imeli za odločitev o taku pomembnem vprašanju premalo časa. Tudi na ponedeljkovi seji je število tistih, ki se strinjajo s podelitevijo koncesije, le za en glas preseglo število nasprotnikov. Slednji so med razpravo še vedno poudarjali, da so spremembe občinske strategije razvoja turizma v občini pripravljene površno; motila jih je tudi odnosnost javnih razprav in predstavitev projekta po krajevnih skupnostih. Tudi župan Zlatko Martin Marušič poudarja, da bi bil, v primeru, da bi projekt predvideval zgolj igralniško dejavnost, proti. Ker pa gre v istem sklopu še za druge dejavnosti, kot so nočitve, wellness, rekreacijo, gostinstvo in ob vsem tem le za 10 odstotkov igralniške dejavnosti, v tem primeru projekt podpira, saj prinaša tudi nova delovna mesta.

Prvi korak k uresničitvi projekta, ki naj bi bil po besedah investorjev prelomnica v razvoju občine Miren-Kostanjevica, je s soglasjem lokalne skupnosti narejen. Občina, ki edina na Goriškem še nima nobene igralnice ali igralnega salona, bo torej na mestu obstoječega Rekreacijsko turističnega centra (RTC) Lokvica, dobila zabaviščno-turistični center, ki ga bodo razširili oz. dogradili in v njem uredili prenočitveni del, center sprostitev in dobrega počutja, bilard klub, fitness, pivnico z manjšo pivovarno, restavracijo in manjši igralni salon. V prvi fazzi, vredni 7,5 milijona evrov, nameravajo v hotelskem delu Eldorada urediti 40 ležišč, v drugi - investicija bo znašala 3 milijone evrov - pa še dodatnih 20. Novost bo prinesla tudi 50 delovnih mest in večjo turistično prepoznavnost severnega dela Krasa.

Direktor Lepe vile je Andrej Sluga, nekdaj vodja marketinga na novogoriškem HIT-u, v projekt kot partner vstopa še Ivan Trop. Ravn v HIT-u pa že nekaj časa opozarjajo na neurejen igralniški trg in zato predlagajo sprejem moratorija za podelitev koncesij za igralne salone, vsaj do sprejema nove strategije razvoja igralništva v državi in nove igralniške zakonodaje, na kar opozarjajo tudi v deklaraciji o razvoju igralništva v Sloveniji, ki so jo predstavili na zadnjih sejih novogoriškega mestnega sveta, nameravajo pa jo tudi v državnem zboru. Ob vsem ne gre zanemariti niti podatka, po katerem na slovensko-italijanski meji deluje kar pet velikih igralnic in osemnajst igralnih salonov, kar predstavlja največjo koncentracijo ponudbe iger na srečo v Evropski uniji. Na slednje je pred nedavnim opozoril državni svetnik Matej Arčon, sicer Novogoričan, ki je v pobudi državnemu svetu predlagal, naj vlado opozori na z igralništvo povezano problematiko zasvojeno-sti od iger na srečo.

Katja Munih

Mirenški župan Zlatko Martin Marušič in objekt Rekreacijsko turističnega centra Lokvica, v katerem bodo uredili zabaviščni center z igralnim salonom

FOTO K.M.

Obletnica konca vojne

V Gorici se občinska uprava vneto pravila na praznovanje 90. obletnice konca prve svetovne vojne. Občina je za organizacijo raznih spominskih prireditve že prejela od dežele 80.000 evrov prispevka, morda pa jih bo dobila še dodatnih 15.000. Mestni upravitelji so z včerajšnjim sklepom namenili obeleževanju skupno 135.000 evrov. Niz prireditve se bo začel v ponedeljek, 3. novembra, ko bodo odprli dve razstavi na goriškem gradu. Prva nosi naslov »1918: la vittoria«, na drugi pa bodo na ogled likovna dela, ki jih je Italico Brass posvetil prvi svetovni vojni. Po prepričanju goriške občine bo tolikšna naložba prispevala hkrati k turistični privlačnosti mesta.

»Pogled v preteklost«

Po besedah predsednika goriške pokrajine Enrica Gherghette pakt za Videmsko univerzo predstavlja pogled v preteklost, saj ni dovolj dinamičen in mednaroden ter premalo daje na raziskovanje in vpetost o krajevno okolje. Zaradi tega Gherghetta dokumenta v ponedeljek ni podpisal. Včeraj je pojasnil, da je pripravljen v prihodnje podpreti pakt, če bo leta upošteval zahteve goriške pokrajine po večji navezi s teritorijem, internacionizaciji in multidisciplinarnosti univerze.

Film v Modra's galeriji

Drevi ob 20.30 bodo v Modra's galeriji kulturnega društva Jezero iz Dobrodober vrtili drugi film v okviru letošnje sezone »La giusta distanza« italijanskega režisera Carla Mazzacurati. Gre za zgodbo o učiteljici Mari, ki s svojo prisotnostjo vnesе svežino v vasico Veneta, ker kraljujejo predsedki in zaprost do »različnih«. Pri tem ji pomaga s svojo mladostno zavzetostjo pogumni novinar Giovanni.

Jin Ju v gledališču Verdi

V gledališču Verdi v Gorici bo danes ob 20.45 nastopila kitajska pianistka Jin Ju. Koncert prireja simfonični orkester Furlanije-Juliske krajine.

Mirmica v Kulturnem domu

V okviru niza Altre espressività bo noč ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici nastopila skupina Mirmica iz Milana. Predstavila se bo z igro »Cercando, Volume 2«.

Državna knjižnica zaprta

Zaradi obnovitvenih del na električnem omrežju bo jutri ves zaprta državna knjižnica v ulici Mameli v Gorici.

NOVA GORICA - Skupina šestih ruskih mladeničev

Goljufi v igralnici

V igralnici Park goljufivo priigrali 90 tisoč evrov - Razkrinkala jih je služba za videonadzor

Šestim Rusom je v novogoriški igralnici Park v petih dneh uspelo z goljufijo priigrati kar 90 tisoč evrov. Delovali so zelo premišljeno in usklajeno ter tako uspeli večkrat preusmeriti pozornost krupjev drugam in situacijo za igralnimi mizami obrniti v svojo korist. Ker pa je njihovo početje zabeležil videonadzor v igralnici, je bilo njihovo zmagovalje precej kratkotrajno. V noči z nedelje na ponedeljek so jih prijeli novogoriški kriminalisti in jim odvzeli prostost.

Skupina goljufov je v posameznih dneh med 22. in 27. oktobrom obiskovala novogoriško igralnico Park in se zadrževala predvsem na mizah z igro Punto Banco, ki sloni na uporabi francoskih kart. Šest ruskih mladeničev, starih od 26 do 32 let, je vedno igralo skupaj, goljufali pa so tako, da so načrtno in usklajeno preusmerili pozornost uslužbenca igralnice in splete okoliščin nato izrabljali v prid svoje zmag. To jim je nekaj časa tudi uspevalo, saj so »priigrali« čedno vsoto - 90 tisoč evrov. Na

igralno srečo skupinice so postali pozorni v službi za videonadzor, kjer so njihovo početje seveda tudi zabeležili na trak varnostnih kamer. Šesterico so novogoriški kriminalisti prijavili, jim odvzeli prostost in jih pridržali zaradi suma storitve kaznivega dejanja goljufije. Priigrano vsoto so osumljenim zasegli in jo kasneje kot priloga kazenski ovadbi zoper vse osumljenje izročili novogoriškemu okrožnemu državnemu tožilstvu. O primeru je bil obveščen tudi preiskovalni sodnik novogoriškega okrožnega sodišča, ravno na podlagi odredbe le-tega pa so kriminalisti preiskali tudi v Rusiji najet avtomobil, ki so ga med bivanjem v Novi Gorici uporabljali osumljenici.

Novogoriški kriminalisti so v ponedeljek na podlagi usmertivem okrožnega državnega tožilstva osumljenje Ruse s kazensko ovadbo vred predali v nadaljnji postopek novogoriškemu okrožnemu sodišču, po končanem postopku pa bodo šesterici razveljavili schengenski vizum in jih odstranili iz države. (km)

TRŽIČ - V občinski galeriji na ogled razstava o tovarni Ansaldo

Mojstri elektromehanike

Od leta 1920 do leta 1960 so gradili motorje v ladjedelnici, nato pa v novem obratu tik ob njej - V tovarni veliko Slovencev

Veliko zanimanje za eksponate

Med pomembnejšimi industrijskimi obrati v Tržiču je tovarna Ansaldo, v kateri je zaposlenih 450 delavcev, v preteklosti pa jih je bilo tudi preko tisoč. Družba Ansaldo so ustavili leta 1970 z združitvijo podjetij ASG iz Genove in podjetja Officine elettromeccaniche triestine, ki je vzlil znotraj tržiške ladjedelnice leta 1920. V elektromehaniskih delavnicah so gradili električne motorje za ladje, vlake in druge stroje do leta 1960. Takrat se je družba Cantieri riuniti del Adriatico odločila, da bo svojo pozornost namenila izključno gradnji ladij. Potem ko so v ladjedelnici opustili proizvodnjo električnih motorjev, so z dejavnostjo nadaljevali v podjetju Officine elettromeccaniche triestine, ki je po združitvi z genovskim podjetjem ASG leta 1963 zgradilo novo tovarno v neposredni bližini ladjedelnice. Na odprtju je bil prisoten tudi takratni predsednik republike Antonio Segni, kar dokazuje pomembnost obrata za tržiško industrijo. Leta 1970 se je družba preimenovala v Ansaldo, po krizi in devetdesetih let pa so leta 2000 sveži kapital prinesli Američani. Družba Asi-Robicon je delovala nekaj let, po njenem stečaju pa se je leta 2005 družba preimenovala v Ansaldo Sistemi Industriali.

Zgodovino tržiškega elektromehanika obrata, v katerem je bilo za-

poslenih tudi veliko Slovencev, so obnovili na razstavi z naslovom »La forza motrice nella storia navale monfalconese«, ki bo do 2. novembra na ogled v galeriji sodobne umetnosti v Tržiču in ki je vključena v niz prireditve ob stolnici ladjedelnice. Kot je v imenu predsediteljev razstave povedal predsednik rekreacijskega krožka tovarne Ansaldo Silvano Leghissa, ki je po rodu iz Sabljev in stanuje v Sesljanu, so postavili na ogled celo vrsto starih dokumentov in fotografij, razstavili pa so tudi nekaj električnih motorjev. »V tržiškem Ansaldo smo izdelovali motorje za ladje, elektrarne, livarne in druge industrijske obrate,« je povedal Leghissa in pojasnil, da je bilo v Ansaldo leta 1985 kar 1.010 zaposlenih, vendar se je zatem njihovo število znižalo na današnjih 450. Podobno kot je veljalo za ladjedelnico, so bili tudi v Ansaldo zaposleni številni Slovenci. Mnogi so prihajali iz doberdobske občine, nekateri pa tušči iz devinsko-nabrežinske, iz Gorice, Števerjana in drugih krajov. Med delavci je bilo tudi veliko Slovencev, ki so živelii v Laškem, kamor so se preselili ravno, da bi bili bližje svojemu delovnemu mestu.

Razstavo si je ogledalo več šol iz vse dežele; odprta je med 16. in 19. uro, med prazniki in ob nedeljah tudi med 10. in 13. uro. (dr)

ALTRAN

GORICA - Razstava na sedežu Fundacije Goriške hranilnice

Vrnili blišč šestim Fogolinovim delom

Naslikal jih je za kapelo rihemberškega gradu

V razstavnih prostorih sedeža Fundacije Goriške hranilnice bo od 1. novembra do 15. januarja na ogled izbor dragocenih del slikarja Marcella Fogolina, ki velja za enega med velikimi predstavnikov beneške in furlanske renesanse.

Gre za šest tabelnih podob s sakralno vsebino, ki jih je avtor izdelal v 16. stoletju pod melenstvom goriške plemiške družine Lantieri in so sprva krasile krilni oltar kapele sv. Pankracija v rihemberškem gradu. Štiri dela so ostala - sicer v slabem ohranitvenem stanju - v zapuščini rodbine Lantieri, dve pa sta že pred leti postali last Pokrajinskih muzejev iz Gorice.

Zavedajoč se njihove vrednosti, je Fundacija Goriške hranilnice odkupila od Lantierjev vsa štiri dela in jih zaupala strokovni ekipi restavratovjev pod vodstvom Terese Perusini. Vzporedno z obnovno poslikavo je nastal tudi katalog s strokovno razpravo o Fogolini in njegovem času. Eseja sta prispevala tudi umetnostni zgodovinar Saša Quinzi in krajevni zgodovinar Alessio Stasi. Restavratska ekipa je izdelala hkrati kopijo krilnega oltarja, ki je ponovno spojil v celoto vseh šest Fogolinovih del.

Pobudnika razstave sta Fundacija Goriške hranilnice in goriška pokrajina. Na pondeljki predstavitvi so sodelovali predsednik fundacije Franco Obizzi, ravnateljica Pokrajinskih muzejev Rafaella Sgubin, kustos Pokrajinskih muzejev Saša Quinzi ter restavratorka Teresa Perusini. Razstava bo do odprtli v petek ob 18. uri na sedežu fundacije v Gospoški ulici. (VaS)

Restavrirana
Fogolinova
tabelna podoba

BUMBACA

GORICA - Odprtje razstave v goriškem grajskem naselju

Manj znani Diaz

Na ogled fotografije in dokumentacija iz fonda Diaz, ki ga hranijo Pokrajinski muzeji

Armando Diaz (na levi)

Na sedežu Pokrajinskih muzejev v goriškem grajskem naselju bodo danes ob 18. uri odprli razstavo, ki je posvečena generalu Armandu Diazu, ob 90. obletnici konca prve svetovne vojne. Bil je protagonist tedanjih vojnih dogodkov in povojnega obdobja, zato so so o njem mnogi že razpisali. Goriška razstava pa ima ambicijo, da včinoma skozi fotografiske posnetke prikaže tudi manj znani obraz generala. V ta namen bodo črpali iz fonda Diaz, ki ga hranijo ravno Pokrajinski muzeji iz Gorice. Razstava sta postavila Paolo Pozzato in Alessandra Martina, ki sta tudi uredila spremni katalog. Skozi fotografije postavlja vrsto vprašanj, ki slonijo na njenem prepričanju, da je Diaz težko oboževati, ravno tako težko pa ga je sovražiti.

Odperta razstava se bosta ob pokrajinskih upraviteljih in avtorjih udeležila Matteo Paesano, predsednik italijanske komisije za vojaško zgodovino in vodja zgodovinskega urada pri poveljstvu italijanske vojske, ter zgodovinar Fulvio Salimbeni. Na ogled bo do februarja prihodnjega leta. (VaS)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

Gledališče

VOBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU bo v petek, 31. oktobra, ob 20.45 nastopil Alessandro Bergonzoni s predstavo »Nel«; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369).

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici obvešča, da je v teku vpisovanje abonmajev za sezono 2008-09 za nove abonente, od 27. oktobra pa bo možen nakup posameznih vstopnic. V četrtek, 30. oktobra, ob 20.45 bo izvenabonmanska predstava »Tramachi« Roberta Curcija v izvedbi gledališke skupine La

Kino

GORICA

KINEMA Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Tropic Thunder«.

Dvorana 2: Gorica Kinema 16.45 - 18.30 »Wall-e«; 20.10 - 22.10 »Mamma mia!«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Vicky Cristina Barcelona«.

TRŽIČ

KINEMA Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Tropic Thunder«.

Dvorana 2: 16.00 - 18.00 »Wall-e«; 20.00 - 22.00 »Mamma mia!«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Wall-e«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Babilon A.D.«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Vicky Cristina Barcelona«.

Šolske vesti

POTEKA NABIRALNA AKCIJA za namentev Trubarjevega obeležja na slovenskem klasičnem liceju Primož

Trubar v Ulici Puccini v Gorici. Po budnik je Sindikat slovenske šole, ki se s prošnjo, naj prispevajo, obrača predvsem na bišče študente goriškega liceja. V ta namen je odpril posebna tekoča računa, in sicer pri Zadružni banki Doberdob in Sovodnje (št. 20191) in Čedadski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089). Predaja kamnitega obeležja bo ob proslavi, ki jo bo šola priredila v četrtek, 30. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

SDZP vpisuje na tečaj angleščine - osnovna stopnja A1, trajanje 48 ur, cena 48 evrov. Potekal bo ob torkih in četrtekih od 19. ure do 21.30; informacije in vpis na sedežu zavoda, korzo Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-81826, go@sdzp-irsip.it).

Izleti

KRUT prireja 7. in 8. decembra dvo-dnevni izlet Med jaslicami in božičnimi sejmi z ogledom Verone in svetovne razstave jaslic v tamkajšni Areni ter sejmov v Trentu in v Levicu Terme; vpisovanje in informacije na sedežu KRUTA-a v ul. Cicerone 8/B v Trstu ali na tel. 0481-530927.

KRUT prireja v soboto, 17. januarja 2009, ogled razstave Van Gogh - Risbe in slike v muzeju Santa Giulia v

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA TMEDIA

zelena št. 800 912775 - oglasi@tmmedia.it - fax 0481 32844

sprejema za Primorski dnevnik

okvirjene oglase

od pondeljka do petka od 10.00 do 15.00

osmrtnice, sožalja, čestitke in male oglase proti plačilu

od pondeljka do petka od 10.00 do 15.00

sobota od 10.00 do 13.00 (Trst)

V soboto, 1. in pondeljek, 3. novembra je urad zaprt zaradi praznikov.

Bresci; vpisovanje in informacije na sedežu KRUTA-a v ul. Cicerone 8/B v Trstu ali na tel. 0481-530927.

SPDG sporoča, da v nedeljo, 2. novembra, odpade napovedani izlet v okvir Kekčeve poti na Trstelj.

SPDG vabi v nedeljo, 2. novembra, na izlet na Kobiljo glavo. Odhod z vlačkom z novgoriške železniške postaje ob 7.35, vrnitev okrog 18.45; informacije na tel. 320-1423712 (Andrej).

Obvestila

OBČINA SOVODNJE prireja javno srečanje v zvezi s širjenjem avtocestnega odseka Gorica - Vileš v dvorani kulturnega društva Skala v Gabrijah v petek, 31. oktobra, ob 18. uri.

SPDG prireja 16. novembra vsakoletno martinovanje z avtobusnim prevozom. Na programu ogled zbirki Ajdovčina v rimske čas, skupna martinova večerja na kmečkem turizmu, pokušnja starih in novih vin, družabnost. Prijave v četrtek, 30. oktobra, med 19. in 20. uro na sedežu društva na Verdijevem korzu 51 v Gorici.

KŠD DANICA IN KŠD KRS vabita v soboto, 15. novembra, ob 20. uri na martinovanje v gostilni Pregelj na Lovki; vpisovanje do 4. novembra v večernih urah na tel. 333-6734565 (Zdenko) in 333-9950610 (Zvonko).

OTROŠKA SKRINJICA se odpira vsa-kovo soboto od 15. do 17. ure na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu in je likovna, pevska in glasbena dejavnost, namenjena otrokom na tretjega do sedmeta leta starosti. Vsako soboto se ob odpiranju otroške skrinjice zgodijo drugačne dejavnosti, katera bo na vrsti na slednjem srečanju pa je še skrinvost.

GLEDALIŠKA DELAVNICA na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu je namenjena otrokom od sedmih do desete leta starosti. Na programu odkrivanje gledaliških prvin, zabava, priprava igric, katere naslov pa je še zaenkrat neznan. Prvo srečanje bo 8. novembra ob 10.30. Otreke bosta sprejeli Petra Miklus in Aleksandra Maraž.

DRUŽINSKI AKORDI, namenjeni otrokom na poldrugega do tretjega leta starosti in staršem (mati ali oče) bodo potekali ob četrtekih na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu. Projekt vodi Tanja Gaeta.

DRŽAVNA KNJIŽNICA v ul. Mameli v Gorici bo v četrtek, 30. oktobra, zaprta zaradi del na električnem omrežju.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča, da bo avtobus za martinovanje 8. novembra odpeljal iz Doberdoba ob 15.45, nato s postankom na Poljanah in Vrhu, v Sovodnjah, Štandrežu, Podgori pri športnem palaci in pri pevskem mostu (pri vagi). Priporočajo točnost.

DRUŠTVU TRŽIČ organizira začetniški tečaj in tečaj pogovorne slovenščine; vpisovanje in informacije na tel. 347-2471222 (Lucia).

GORIŠKA OBČINA brezplačno deli omejevalnike pretoka za pipe in tuše, in sicer v predverju županstva, v občinski izpostavi v Ul. Garibaldi, v uradu za okolje in na sedežih goriških ravninskih svetov.

KD OTON ŽUPANČIČ bo v prihodnjih tednih priredilo novo pobudo z naslovom Glasbena Euritmija. Gre za štiri srečanja v znanimenju ritma, melodije, not in intervalov, ki jih bosta v kulturnem domu Andrej Budal v Štandrežu vodili euritmistka Giusi Lafanconi in glasbena terapeutka Sara Hoban. Prvo srečanje bo danes, 29. oktobra, ob 19. uri, ostala štiri srečanja pa 12., 19. in 26. novembra ter 3. decembra med 19. uro in 20.30.

NA SEDEŽU SOVODENJSKIH KRVO-DAJALCEV v Gabrijah poteka 60-ur-

ni tečaj šivanja in krojenja; informacije na tel. 329-41006925.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta od pondeljka do petka od 9. do 19. ure.

SLOVENSKI ŠPORTNI CENTER na Drevoredu 20. septembra v Gorici bodo decembra poimenovali po Mirku Špacapanu in v njem odkrili obeležje. Prispevke za obeležje zbirajo na tekočem računu pri Zadružni banki Doberdob-Sovodnje (št. IBAN IT 82IO85321240100000740248) in pri odbornikih ŠZ Olympia.

SREČANJA ZA DOBRO POČUTJE bodo potekala v telovadnici osnovne šole Duca d'Aosta v Tržiču vsako sredo ob 18.15 od 5. novembra dalje; informacije na tel. 347-2471222.

V KINEMAXU v Gorici bo v četrtek, 30. oktobra, ob 17.30 predstavitev dvojne številke revije Isonzo-Soča in dokumentarca »doppio sguardo sulla Grande Guerra« Lucia Fabija in Giampaola Penca.

ZSKD naproša vse, ki imajo kakršno koli informacijo v zvezi z Aleksandrin-kami goriške pokrajine (imena, fotografije, dokumente...), da se oglašijo na tel. 393-9297235 (Vesna).

Prireditve

KLASIČNI LICEJ PRIMOŽ TRUBAR prireja v četrtek, 30. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici proslavo ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja z naslovom Dobra sejmena za sebo pustimo. Ob tej priložnosti bodo Sindikat slovenske šole ter bišvi dijaki in profesori izročili liceju kamnitno obeležje, ki bo naknadno pritrjeno na steno licejskega poslopja.

MALICA HALLOWEENA bo v knjigarni Ubik na korzu Verdi 119 v Gorici v petek, 31. oktobra, ob 17. uri. Ob igrah in piškotih bo Maja Manzoni pripovedovala srhljive zgodbice.

V KNJIGARNI EDITRICE GORIZIANA na korzu Verdi 67 v Gorici bo v petek, 31. oktobra, ob 17.30 predstavitev knjige »Praga tragica. Milada Horakova

FINANČNA KRIZA - Britanski premier na pogovorih s francoskim predsednikom

Brown: Treba je ustaviti širitev krize v srednjo in vzhodno Evropo

Sarkozy predlaga okrepitev sklada EU proti krizi, kakor tudi Mednarodnega denarnega sklada

PARIZ - Francija in Velika Britanija sta včeraj potrdili, da je sedna prednostna naloga ustavitev širiteve finančne krize na hitro razvijajoče se trge srednje in vzhodne Evrope. To je dejal britanski premier Gordon Brown pred pogovori o načinu reševanja finančne krize v svetu s francoskim predsednikom in predsedujočim EU Nicolasom Sarkozijem.

"Naša prva prednostna naloga je ustavitev škodljivega vpliva na druge države, vključno s tistimi v vzhodni Evropi, kjer se že pojavljajo problemi in je treba delovati," je dejal Brown na skupni novinarski konferenci v Versaillesu, kjer se je nato v zasebnih rezidencih sešel s Sarkozijem na pogovorih o odgovorih na finančno krizo v okviru priprav na vrh EU 7. novembra v Bruslu in srečanjem skupine G20 15. novembra v Washingtonu.

Sarkozy pa je dejal, da si želi, da bi EU sredstva za odgovor na finančno krizo s sedanjih 12 povišala na 20 milijard evrov. Kot je dejal, bo to predlagal na vrhu unije 7. novembra, poroča francoska tiskovna agencija AFP. EU ima kratkoročni program pomoči preko posojil za države, ki se soočajo z gospodarskimi težavami.

Sarkozy je tudi menil, da bi Mednarodni denarni sklad (IMF) moral imeti več sredstev za pomoč določenim državam, še posebej hitro razvijajočim se trgom srednje in vzhodne Evrope, ki so občutljivi na krizo. Dodal je, da z zanimanjem spremlja predlog Browna o prihodnjih vlogah IMF.

Brown je pred prihodom v Versailles včeraj dejal, da bi moral IMF povečati sredstva ter pozval Kitajsko in države proizvajalke nafte v Perzijskem zalivu k "občutnemu" povečanju prispevka IMF, da bi imel več sredstev za pomoč državam, ki so v težavah zaradi finančne krize, in da bi tako preprečil njeni širjenje.

Sarkozy je še dodal, da si bosta Pariz in London še naprej "z roko v roki" skupaj prizadevala, da bi Evropska unija oblikovala skupno stališče do sedanje "zgodovinske finančne krize v svetu brez primere", poča AFP.

Brown se bo na pogovorih o finančni krizi sestal jutri tudi z nemško kanclerko Angelou Merkel, ki bo pripravljala na pogovore v London. (STA)

Nicolas Sarkozy in Gordon Brown

FINANCE

Pričakovani ukrepi Feda zvišali tečaje

LONDON - Tečaji delnic po Evropi in ZDA so se včeraj občutno okreplili, razlog za to pa je predvsem pričakovanje vlagateljev, da bo ameriška centralna banka Fed znižala ključno obrestno mero, kar bi spodbudilo gospodarstvo. V New Yorku je indeks Dow Jones poskočil za 10,88%, Nasdaq pa za 9,53%. V Evropi je največ pridobil indeks frankfurtske borze DAX, 11,28%. Rast so zabeležili tudi indeksi na borzah v Londonu (+1,92%), Parizu (+1,55%) in Zuerichu (+0,68%), milanski indeks Mibtel pa je padel za 1,47%.

AZIJA - Vil se bo od mesta Skovorodino v Sibiriji do kitajske meje

Rusija in Kitajska podpisali dogovor o gradnji naftovoda

MOSKVA - Rusija in Kitajska sta včeraj po pogovorih med premieroma obeh držav, Vladimirem Putinom in Wenom Jiabao, podpisali dogovor o gradnji naftovoda od mesta Skovorodino v Sibiriji do kitajske meje. Dogovor sta podpisala vodilna kitajska naftna družba China National Petroleum Corporation (CNPC) in ruski državni upravljalec naftovodov Transneft. Zmogljivost dolgo pričakovanega naftovoda, v dolžini približno 70 kilometrov, bo 15 milijonov ton naftne na leto. Omenjeni naftovod je priključek k načrtovanemu glavnemu naftovodu, ki bo povezoval vzhodno Sibirijo in obalo Tihega oceana. Načrtujejo, da bodo naftovod priključili v kitajsko omrežje in tako dosegli naftno središče Daqing na severovzhodu Kitajske.

Kot je ob začetku rusko-kitajske poslovne konference v Moskvi dejal Wen, bi državi morali poglobiti sodelovanje na področju energetike. Po njegovem bo dolgoročno sodelovanje pripomoglo h gospodarskemu razvoju in stabilnosti na svetovnih trgih. V okviru obiska je Wen med drugim dejal, bi Rusija in Kitajska skozi poglobljeno sodelovanje lahko pomagali "dvigniti" stabilnost svetovnega gospodarstva. "Rusija in Kitajska sta naraščajoči gospodarstvi z velikim vplivom na svet... Lahko pomagata okrepliti svetovno gospodarstvo," je vlagateljem pojasnil Wen. Kljub dolgoletnim pogajanjem o energetski povezanosti med državama, je Rusija - druga svetovna proizvajalka nafta - še le peti največji izvoznik surove naftne na Kitajsko. (STA)

Wen Jiabao in Vladimir Putin

Skrajni desničar v predsedstvu parlamenta

DUNAJ - Na ustanovni seji avstrijskega državnega zbora včeraj na Dunaju so Zeleni s transparentom »Ničesar se niste naučili iz zgodovine!« protestirali proti izvolitvi člena svobodnjaške stranke (FPÖ) Martina Grafa za tretjega predsednika parlamenta. Graf je namreč član skrajno desničarskega združenja Olympia, na to dejstvo pa so Zeleni jasno opozarjali pred volitvami novega predsedstva. Kljub temu je prejel 109 od 156 glasov, se pravi, da so ga poleg 21 poslancev lastne stranke podprtli ljudi vsi poslanci Zavezništva BZÖ umrlega koroškega deželnega glavarja Jörga Haiderja, velika večina poslancev ljudske stranke (ÖVP) ter nekaj socialdemokratskih poslancev (SPÖ). Graf protikandidat Alexander van der Bellen (Zeleni) je prejel le skromnih 27 glasov. Na ostalih dvajsetih glasovnicah so bila druga imena.

Sicer pa je parlament s 140 glasovi ponovno izvolil za prvo predsednico Barbaro Prammer (socialdemokratska stranka), predstavnika ljudske stranke Michaela Spindeleggerja s 142 glasovi pa za drugega predsednika. (IL)

Sirija zaradi napada ZDA zahteva ukrepanje VS ZN

DAMASK/BAGDAD - Sirija je včeraj pri Varnostnem svetu ZN protestirala zaradi "barbarskega" napada ameriških helikopterjev na sirske vas blizu meje z Irakom, ki je v nedeljo zahteval življenje osmih civilistov. Iraška vlada je napad obsočila in poudarila, da je v nasprotju z iraško ustavo, ameriške sile pa pozvala, naj napadov z njenega ozemlja več ne izvajajo.

V pismu generalnemu sekretarju ZN Ban Ki Moonu je Sirija tudi izrazila pričakovanje, "da bodo VS ZN in države članice prevzele svojo odgovornost in preprečile ponovitev te nevarne kršitve". Pozvala je tudi VS ZN, naj "agresor odgovarja zaradi smrti nedolžnih sirskev državljanov".

Izraelci bodo nov parlament volili 10. februarja

JERUZALEM - Izraelske predčasne parlamentarne volitve bodo potekale 10. februarja. To so se dogovorili na včerajšnjem posvetu vodje poslanskih skupin in predsednika parlamenta Dalila Icik. Datum so določili, potem ko je izraelski predsednik Šimon Peres v pondeljek sporočil, da je po neuspehu mandatarke Cipi Livni, da bi sestavila vlado, potreben sklic volitev. "Na srečanju predsednice kneseta Dalile Icik z vodji poslanskih skupin je bil dosežen sporazum, da bodo volitve potekale 10. februarja," je povedal predsednik stranke Združena arabska lista Ahmed Tibi. Parlament bo pred volitvami z delom končal 11. novembra. (STA)

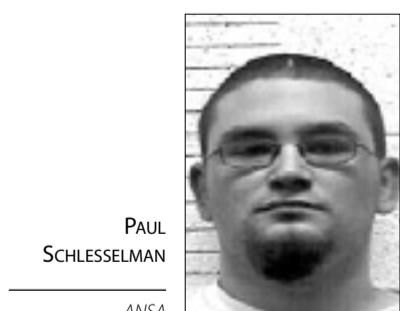
ZDA - V okviru širšega morilskega pohoda proti temnopoltim

Mlada neonacista pripravljalna atentat na Baracka Obama

WASHINGTON - Zvezni urad za alkohol, tobak in strelno orožje (ATF) je v pondeljek v Washingtonu potrdil, da so serivo pomočniki pretekli teden v zvezni državi Tennessee arretirali dva neonacista, ki sta naklepala morilski pohod proti ameriškim črnem, na koncu pa sta želela izvesti napad na demokratskega predsedniškega kandidata Baracka Obamo.

Po poročanju ameriških medijev sta bila sicer 20-letni Daniel Cowart iz Tennesseea in 18-letni Paul Schlesselman iz Arkansa daleč od tega, da bi imela izvedljiv načrt za uspešen atentat. Nesočna morilca naj bi nameravala oropati trgovino z orožjem, napasti eno od pretežno temnopoltih šol in pobiti 88 temnopoltih, del tega pa naj bi štirinajstih odsekala glave. Šlo naj bi za simbolične številke med neonacisti, pri čemer številka "88" pomeni nacistični pozdrav "Heil Hitler" (HH), številka 14 pa "modrovanja" enega od zaprtih neonacističnih voditeljev.

Potem ko bi izvršila pokol na šoli, ki si je še nista izbrala, pa naj bi se od-

PAUL
SCHLESSELMAN
ANSA

DANIEL COWART
ANSA

pravila na pohod po ZDA, med katerim bi še naprej pobijala vse do "velikega finala", kar naj bi bil poskus atentata na Obama. To sta nameravala storiti tako, da bi se z avtomobilom zapeljala proti predsedniškemu kandidatu in streljala nanj. Po njunem načrtu naj bi umrla pod točo strelov pripadnikov tajne službe, ki Obama varujejo že vse od pomladni lanskega leta.

Mladenci so ujeti 22. oktobra, dan potem, ko sta opustila poskus ropa trgovine z orožjem, nato pa razočarano streljala na eno od cerkva. Med aretacijo so jima odvzeli puško, šibrovko z odžagano

cevjo in tri pištole. Po preiskavi so ugotovili, da sta nameravala kršiti zakone preko meja ameriških zveznih držav, zato je serifov urad o tem obvestil zvezno policijo. Cowart in Schlesselman naj bi se spoznala preko interneta, kjer sta kaj kmalu ugotovila, da imata skupne interese.

Policija je njuno grožnje s pomorom temnopoltih Američanov vzela zares, vendar pa Obama ni bil resno ogrožen, saj sta tudi nadobudna terorista priznala, da jima kandidata verjetno ne bi uspeло ubiti, čeprav sta bila pripravljena umreti v poskusu atentata nanj. (STA)

ZDA - Predsedniške volitve

Trenja znotraj McCainovega tabora

NEW YORK - Kot se to pogosto dogaja v političnih kampanjih, ki zaostajajo za nasprotnikom, tudi v taboru predsedniškega kandidata republikancev Johna McCaina že prihaja do trenj s štabom njegove podpredsedniške kandidatke Sarah Palin. Demokrat Barack Obama medtem stopnjuje kampanjo, saj noče ničesar prepustiti naključju.

Obamova kampanja svoje podpornike teden dni pred volitvami več ne zasipa toliko s prošnjami za donacije, saj mu denarja ne primanjkuje, ampak s prošnjami za vztrajnost do konca. Podporniki dobivajo elektronska sporočila, naj skupaj s prijatelji in znanci kličejo druge prijatelje, znance in sorodnike v državah, kjer se obeta tesen izid oziroma, naj gredo sami tja in pomagajo pri organizaciji.

Tudi Obama sam zadnje dni glasno opozarja svoje prirvžence, da

tekma še ni končana, ne glede na to, da mu ankete obetajo zanesljivo zmago in da v republikanskem taboru prihaja na dan vse več razpok. McCain je letos dokazal, da zna "vstatiti od mrtvih", kar mu je uspelo v času izbire republikanskega kandidata, potem ko je bil konec lanskega leta na videz izgubljen zatočilne podpore vojni v Iraku.

Spletne časopise Politico, ameriška televizija CNN ter drugi mediji pa poročajo o trenjih znotraj McCainove kampanje. Visok predstavnik senatorjeve kampanje je Palinovo označil za "divo", ki igra igro za lastno politično prihodnost. Palinova naj bi zadnje dni na zborovanih govorila mimo scenarija, ki so ji ga pripravili pri McCainu. Med drugim je kritizirala avtomatske telefonske klice, s katerimi McCainova kampanja svari Američane pred Obamo, in tudi odločitev, da prenehajo s kampanjo v Michiganu.

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Slovensko stalno gledališče**

Hans Magnus Enzensberger: »Hči zrak«. Urnik: v petek, 7. novembra, ob 20.30 (z italijanskimi nadnapiši), v soboto, 8. novembra, ob 20.30 (Red B), v nedeljo, 9. novembra, ob 16.00 (Red C, varstvo otrok) in v petek, 14. novembra, ob 20.30 (Red F).

Gledališče Rossetti

Vincenzo Cerami, Giampiero Solari, Riccardo Cassini in Mariangela Melato: »Sola me ne vo«. Režija: Mariangela Melato. Urnik: danes, 29. ob 16.00, jutri, 30., v petek, 31. oktobra in v soboto 1. novembra ob 20.30, ter v nedeljo, 2. novembra ob 16.00.

Sala Bartoli

Roberto Damiani: »La vita xe fiamma«. Poklon Biagi Marinu, režija Furio Borzon. Nastopa: Massimo De Francovich. Urnik: danes, 29. ob 19.00, jutri, 30., v petek, 31. oktobra in v soboto 1. novembra ob 21.00 ter v nedeljo, 2. novembra ob 17.00.

GORICA**Kulturni dom**

Danes, 29. oktobra ob 20.30 / "Pregled gledališč raznolikosti 2008", »Cercando il tango della locura«.

Jutri, 30. oktobra ob 10.30 / "Pregled gledališč raznolikosti 2008", »Teorema«.

V petek, 31. oktobra / Ob 9.00 v balteni sobi Kulturnega doma: "Pregled gledališč raznolikosti 2008", »Teatro... Il corpo è parola«; ob 20.30, 18. gledališki festival "Castello di Goria" »L'importanza di chiamarsi Franco«.

V tork, 4. novembra, ob 20.30 / v priredbi SSG Trst, Edoardo Erba: »Maramon v New Yorku«.

SLOVENIJA**LJUBLJANA****SNG Drama Ljubljana****Veliki oder**

Danes, 29. oktobra, ob 19.30 / Vasilij Aleksejevič Paškevič: »Skopuh«.

Jutri, 30. oktobra, ob 18.00 / William Shakespeare: Kralj Lear.

V ponedeljek, 3. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Tit Andronik«.

V tork, 4. novembra, ob 18.00 / William Shakespeare: Kralj Lear.

V sredo, 5. novembra, ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.

V četrtek, 6. novembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Scapinove zvijače«.

V petek, 7. ob 16.00 in v soboto, 8. novembra ob 19.00 / William Shakespeare: Kralj Lear.

Mala drama

V ponedeljek, 3. novembra, ob 20.00 / Dušan Jovanović »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V tork, 4. novembra, ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce »Samo konec sveta«.

V sredo, 5. novembra, ob 20.00 / Zoran Hočevar: »Za znoret«.

V četrtek, 6. novembra, ob 20.00 / »Slovenec Slovenca gori postavi«.

V soboto, 8. novembra, ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce »Samo konec sveta«.

Mestno gledališče Ljubljansko**Veliki oder**

Danes, 29. oktobra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Milo za draga«.

Jutri, 30. oktobra, ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V sredo, 5. novembra, ob 19.30 / August Strindberg: »Gospodinja Julija«. Gostuje Prešernovo gledališče Kranj.

V petek, 7. novembra, ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V soboto, 8. novembra, ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock in Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

Malá scena

Danes, 29. oktobra, ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V petek, 7. in v soboto, 8. novembra, ob 20.00 / Branko Zavšan in solisti: »Solistika«.

Sentjakobsko gledališče

Danes, 29. oktobra, ob 18.00 / Damjan na Golavšek: »Čarovnije protipackarje«, glasbeno-gledališka predstava.

V četrtek, 6. in v petek, 7. novembra, ob 19.30 / W. Allen: »Bog« (komedija), režija Gašper Tič.

V soboto, 8. novembra, ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki« (komedija), režija Janez Starina.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Dvorana de Banfield Tripovich**

V petek, 31. oktobra ob 15.00 / v sklopu simfonične in baletne sezone 2008. »Così fan tutte, ovvero le necessità del core«. Glasba: W. A. Mozart. Nastopa orkester gledališča Verdi in režiji Dede Cristina Colonna.

SLOVENIJA**SEŽANA****Kosovelov dom**

Danes, 29. oktobra, ob 20.00 / koncert Stefan Bet - prečna flauta in Paola Erdas - čembalo.

LJUBLJANA**Cankarjev dom**

Danes, 29. oktobra, ob 19.30, Gallusova dvorana / Balet iz Monte Carla »Lepotica«. Koreograf in režiser: Jean-Christophe Maillot. Glasba: Peter Iljič Čajkovski.

V nedeljo, 2. novembra, ob 20.15, Gallusova dvorana / "Glasbe sveta '08", Rokia Traoré (Mali).

V ponedeljek, 3. novembra, ob 20.15, Gallusova dvorana / Vlatko Stefanovski Blues Project.

KOGOJEVI DNEVI

Jutri, 30. oktobra, ob 20.30 / HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška / V sodelovanju s festivalom Dnevi Ivana pl. Zajca: Mate Bekavac - klarinet. Nada Metošević - dirigentka.

V četrtek, 6. novembra, ob 20.30 / Slovenski kulturni dom, Trst / Simfonični orkester RTV Slovenije: Olga Kaminska - sopran, Markus Fink - bariton. Anton Nanut - dirigent.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST**

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredah, četrtekih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.

Spazio d'arte Bossi & Viatori Assicurazioni, Ul. Locchi 19/A: do 31. oktobra, razstavlja likovne in keramične izdelke Anica Pahor z naslovom »Kompozicija listov«. Razstava bo odprta od ponedeljka do četrteka od 8.30 do 13.00 in od 15.00 do 18.00, ob petkih od 8.30 do 18.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak tork in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: razstavlja Peter Cvelbar, pod naslovom »Brazde, struge in sledi v kamnu...«.

Obisk je mogoč do 7. novembra, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00.

NABREŽINA

SKD I. Gruden, prireja do 2. novembra, razstavo Anice Pahor »Občutljivi stiki«. Ogled je mogoč med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v nedeljo, od 10.00 do 12.00. Za informacije: 349-8430222 (A. Pahor).

Kavarna Gruden: do 9. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K-Kras, k.. keramika«. Odprt vsak dan, razen ob sredah, od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00. Za info. 040-228991 (G. Osbich) in 333-8927739 (Kavarna Gruden).

Štalc: v nedeljo, 2., v ponedeljek, 3., v petek, 7., v soboto, 8. in nedeljo, 9. novembra, od 18.00 do 21.00, na ogled razstava »Galicia - naši nonoti v vojni 1914-1918«.

SEMPOLAJ

Štalc: v nedeljo, 2., v ponedeljek, 3., v petek, 7., v soboto, 8. in nedeljo, 9. novembra, od 18.00 do 21.00, na ogled razstava »Galicia - naši nonoti v vojni 1914-1918«.

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbice na gradu«.

NABREŽINA - Jutri prvi filmski večer v prostorih SKD I. Gruden**Za začetek Hit poletja**

V organizaciji Mladinskega krožka SKD Igo Gruden in v sodelovanju s Kinoateljejem

Pri Mladinsku krožku SKD Igo Gruden so se, v sodelovanju z goriškim Kinoateljejem, odločili, da bodo v letnini sezoni predstaviti novost: niz mesečnih Filmskih četrtkov, na katerih bodo predvajali nekatere izmed uspešnic slovenske filmske scene.

Prvi filmski večer bo jutri ob 20.30 v društvenih prostorih, na ekranu pa si bomo lahko ogledali Hit poletja. To je nov film Kulturno-umetniškega programa TV Slovenija v režiji Metoda Pevec, ki je nastal po noveli Ferija Lainščka. Celotna zgodba se vrati okoli mlade Tine (Ule Furjan), ki pusti študij, ker se odloči, da bo raje poskušala uspeti s petjem. Pevske karriere se loti s pomočjo enega bolj poštenega, a manj uspešnega (Bojan Emeršič) in drugega bolj pokvarjenega managerja (Dario Varga). Slednji ji sicer pomaga, toda pritiska nanjo. Če ne bo plačala »v naravi«, bo to dragi stačalo njo in njenih staršev (Silva Cusin in Vlado Novak). Ob strani ji dolgo stoji njen fant Matjaž (Primož Bezjak), ob katerega pa se postopoma oddalji.

V filmu kot glasbenik nastopi tudi kantavtor Vlado Kreslin, ki je glavni hit - hit poletja z naslovom Kajin in Abel - tudi napisal. Poleg te pesmi bo mogoče slišati tudi več najlepših slovenskih popevk, ki jih glavna junakinja rada prepeva. Kot zanimivost in vabilo naj dodamo, da je film, ki je bil premierno predstavljen 23. aprila letos, na ekranih spremjal kar 255.000 gledalcev. Uvrščen pa je bil tudi v tekmovalni program berlinskega filmskega festivala Prix Europa in nedavnega 11. Festivala slovenskega filma, kjer je prejel dve pomembni nagradi. Ferija Lainšček in Metod Pevec sta prejela vesno za najboljši scenarij, Bojan Emeršič pa vesno za najboljšo stransko moško vlogo.

GORICA

Kulturni dom: do 8. novembra, od pondeljka do petka od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00, je na ogled dokumentacijska razstava »Primož Trubar (1508-1586) veliki neznanji Evropejc«.

V deželnem avditoriju v Ul. Roma: ob 9.00-letnici konca prve svetovne vojne, do 11. novembra, na ogled razstava z naslovom »1918 - Dal Piave a Gorizia«, vsak dan med 9.00 in 12.00 ter med 16.00 in 19.00 uro, 1. novembra samo med 16.00 in 22.00 uro, ko bo tudi, kot vse druge sobote, voden obisk razstave.

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademškega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled bo do 31. oktobra od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00, od 3. novembra do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): od petka, 31. oktobra (otvoritev ob 18.00), do 15. januarja, na ogled razstava z naslovom »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso«. Odprt ob torka do petka od 10.00 in 13.00 ter od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 19.00, (informacije: www.fondazionecarigo.it - tel. 0481-537111), vstop prost.

TRŽČ
Galerija sodobne umetnosti: ob 100-letnici tržiške ladjevdelnice je na ogled do 2. novembra razstava z naslovom »La forza motrice nella storia navale monfalconese«. Odprt ob ponedeljku do petka od 16.00 do 19.00, ob sobotah in praznikih od 10.00 do 13.00 ter od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah in praznikih pa od 13

NOGOMET - Triestina v Parmi doživelja že tretji zaporedni poraz v gosteh

Za točko ni bila dovolj niti Lucarellijeva pomoč

Tržačani v drugem polčasu niso nikoli streljali v vrata, a so vseeno dosegli gol

Trener Maran je v drugem polčasu precej nerazumljivo zamenjal dodelj odličnega Testinija. Je bil morda poškodovan?

Parma - Triestina 2:1 (1:0)
STRELEC: Morrone v 14.; C.Lucarelli (avtograd) v 25.dp, Castellini v 36.dp.

PARMA (3-5-2): Pavarini; Paci, Rossi, A.Lucarelli; Zenoni, Budel, Morrone, Leon (19.dp Paloschi), Castellini; Reginaldo (1.dp Kutuzov), C.Lucarelli (45.dp Mariga). Trener: Guidolin.

TRIESTINA (4-4-2): Agazzi 6,5, Cacciatori 5,5, Petras 6, Cottafava 6,5, Rullo 6; Antonelli 5,5, Allegretti 5,5 (30.dp Princivali 6), Piangerelli 6, Tabbiani 5,5; Testini 6,5 (19.dp Figoli 6), Della Rocca 5,5 (41.dp Eliakwu). Trener: Maran.

SODNIK: Damato iz Barlette 6; IZ-KLJUČITEV: Cacciatore v 39.dp; OPO-MINI: Tabbiani, Castellini, Budel; GLEDALCEV: 5000.

Triestina je v Parmi morala še na tretjem zaporednem gostovanju priznati premoč nasprotnika, odločilni gol pa je padel manj kot deset minut pred koncem srečanja. Morda zmaga Parme ni čista kot solza, vendar nemogoče je misliti, da lahko odneseš iz Emilije celo kožo, ne da bi nikoli nevarno streljal proti nasprotnikovim vratom. Gol je namreč Triestina doseglja po nespretnem pose-

gu Lucarellija, ki je v lastno mrežo preusmeril prosti strel (v bistvu je šlo za kratki kot Allegretti), to pa je bil tudi edini »strel« Triestine v okvir Pavarinijevih vrat v celotnem drugem polčasu. Prema, da bi lahko upala na vsaj delen uspeh.

Francesco Guidolin, ki je na klopi

Parme pred širimi krogi zamenjal Gigiya Cagnija, se je le zadnji trenutek odločil, da v napadu zaupi Reginaldu (kdor bere rumeni tisk tega igralca ga verjetno pozna bolj zaradi ljubezenskega razmerja z nekdanjo »velino« Elisabetto Canalis) ne pa Paloschiju, na drugi strani pa je Maran potrdil Testinija kot drugega napadalca in uvrstil Tabbianija v vezno vrsto, kjer je Gorgoneja nadomeščal Piangerelli. Urugvajec Figoli je torej znova sedel na klop za rezerve.

Guidolin je po svojem prihodu zbral osem točk v širih tekmacah, kar je omogočilo Parmi, da se je nekoliko bolj

približala vrhu in moštvo iz Emilije je

imelo kot cilj sinoči še dodatno izboljšati uvrstitev. Prvi polčas je bil dokaj dolgočasen, razdelimo pa ga lahko na dva dela. V prvih petnajstih minutah je bilo

srečanje dokaj izenačeno, žoga se je pre-

težno kotalila daleč od obeh vrat, saj na sredini igrišča ni bilo očitne prevlade ene od dveh ekip. Do strelov na vrata skorajda ni prišlo, tako da sta bila Agazzi in Pavarini nedejavna. V štirinajstih minutah pa je domača enašterica takoj izkoristila izgubljeno žogo Tabbianija. Po podaji Castellinija je z lepo asistenco Cristiano Lucarelli žogo preusmeril proti Morronemu, ki je s kratke razdalje brez večjih težav ukal nemočnega Agazzija. Po tem golu se je potek srečanja spremenil. Vajeti igre je prevzela Triestina, ki je začela pritiskati. A šlo je za zelo jalov pritisk, ki je obrodil bolj malo sadov. Ob koth gre beležiti en sam strel na vrata Tržačanov. Izvedel ga je Cacciatore v 17. minutah, Pavarini pa res ni imel težav, da bi žogo zadržal. V napadu je bil Della Rocca preveč osamljen; Triestina se je vratom približala, a do zadnje podaje, da o strelih sploh ne govorimo, ni prihajalo. Ko sta Tabbiani ali Antonelli le uspela podati proti kazenskemu prostoru je bil Della Rocca obkoren od samih rumenomodrih dresov. Guidolinovo moštvo se je obratno zadovoljilo z minimalno prednostjo in le redkokdaj poskušalo Triestino presestiti s protinapadi.

V drugem polčasu bi marsikdo pričakoval menjavo v vrstah Triestine, v resnici pa je prvi posegel Guidolin, ki je zamenjal povprečnega Reginalda s Kutuzovom. Maran je medtem čakal in upal,

da bi gol padel se ne ve kako. Menjava si noči najboljšega igralca Triestine Testinija s Figolijem ni nihče razumel, a klub temu je Triestini le uspelo izenačiti po sluzgi...Lucarellija. Po prejetem golu je Parma znova pritisnila, potisnila v kot Triestino in, po nekaj spodeljelih priložnostih, v 81. minutah s Castellinijem Tržačane tudi spravila na tla. Do konca tekme je Agazzi z dvema posegom preprečil hujši poraz, Triestina pa, tudi zaradi izključitve Cacciatoreja, je bila brez moči.

Top: Testini je edini ustvarjal igro pri Triestini, okoli njega pa je imel pravou poščavo, tako da so bile njegove potbude neučinkovite.

Flop: Della Rocca je bil sicer zelo osamljen, a ni mu uspelo niti zadrževati žoge. Obratno je Cacciatore solidno igral, mora pa se naučiti držati jezik za zobmi.

Iztok Furlanic

NOGOMET

Maradona sporoča, da bo vodil Argentino

Buenos Aires - Po srečanju z vrhom domače nogometne zveze je Diego Armando Maradona sporočil, da je bil izbran za novega selektorja argentinske nogometne reprezentance. V njegovem štabu pa tudi nekdanji selektor Carlos Bilardo. Maradona bo na klopi debitiral 11. februarja 2009 proti Franciji.

ODŠKODNINA - Predsednik Mednarodne smučarske zveze (FIS) Gian-Franco Kasper ni presenečen zaradi tožbe, ki jo je proti njegovemu organizaciji vložil poskodovan avstrijski smučar Matthias Lanzinger. »To sem pričakoval. Ob tako hudih nesrečah je takšna reakcija normalna,« je dejal Kasper, ki pa ni želel govoriti o tem, kako se bo na tožbo odzvala FIS. Do hude nesreč je zdaj že nekdanjega člena avstrijske smučarske ekipe je prišlo na tekmi svetovnega pokala 2. marca v Kvitfjellu. Po grozovitem padcu je moral klub hudim poškodbam Lanzinger predolgo čakan na prevoz v bolnišnico, prav to pa je bilo po mnemu njegovega odvetnika glavna v nizu hudih malomarnosti prirediteljev, zaradi katere so morali nekaj dni po nesreči njegovemu varovancu amputirati nogo nad kolenom. Po neuradnih podatkih bo avstrijski smučar zahteval več 100.000 evrov odškodnine.

SAFIN - Ruski teniški zvezdnik Marat Safin je po porazu v prvem krogu na 2,27 milijona evrov vrednem teniškem mastersu v Parizu izjavil, da resno razmišlja o koncu kariere. Nekdanja številka 1 svetovnega moškega tenisa pa se je za zdaj odločil le za daljši odmor.

NE BO GA NA GIRU - Španski kolesar Alberto Contador ne bo branil zmage na dirki po Italiji leta 2009. Kolesar Astane bo namreč sezono podredil novi zmagi na Touru. Kapetan Astane na italijanski dirki bo tako sedemkratni zmagovalec Toura, Američan Lance Armstrong.

HOKEJSKA LIGA EBEL - Izid 11. kroga: Red Bull Salzburg - Tiilia Olimpija 3:4 (0:1, 2:1, 1:1; 0:1), Alba Volan - Linz 2:1, Graz 99ers - Innsbruck 7:2, Celovec - Vienna Capitals 3:5, VSV Beljak - Acroni Jesenice 4:3 (2:1, 0:1, 2:1). Vrtni red: Jesenice 24, Salzburg in Vienna Capitals 23, Celovec 22, Volan 21, Beljak 20, Linz 17, Graz 14, Innsbruck in Olimpija 11

B-LIGA IZIDI 11. KROGA										
- Ascoli 2:0, Ancona - Livorno 2:2, Brescia - Salernitana 1:0, Cittadella - Bari 1:1, Frosinone - Piacenza 1:0, Grosseto - Treviso 4:1, Parma - Triestina 2:1, Pisa - Avellino 1:1, Rimini - Mantova 1:0, Sassuolo - Empoli 0:4, Vicenza - Modena 2:2										
Grosseto 11 6 3 2 23:15 21										
Empoli 11 6 3 2 16:9 21										
Vicenza 11 5 4 2 16:6 19										
Sassuolo 11 6 1 4 17:11 19										
Brescia 11 5 4 2 14:12 19										
Parma 11 4 5 2 15:10 17										
Albinoleffe 11 4 5 2 11:10 17										
Bari 11 4 5 2 11:10 17										
Salernitana 11 5 2 4 11:13 17										
Livorno 11 3 7 1 16:11 16										
Pisa 11 4 4 3 15:13 16										
Triestina 11 4 4 3 15:14 16										
Frosinone 11 4 3 4 13:15 15										
Ancona 11 3 4 4 16:13 13										
Mantova 11 3 4 4 9:9 13										
Piacenza 11 3 3 5 7:10 12										
Rimini 11 3 2 6 11:18 11										
Cittadella 11 2 4 5 5:10 10										
Ascoli 11 2 3 6 6:12 9										
Avellino (-3) 11 1 5 5 9:18 8										
Treviso (-4) 11 2 4 5 11:17 6										
Modena 11 1 3 7 10:20 5										
PRIHODNJI KROG (1.11.) Triestina - Frosinone										

NOGOMET - Drevi v A-ligi

Z zmago v direktnem dvoboju bi Fiorentina prehitela Inter

Že dolgo let ni bilo tako izenačene začetka prvenstva, kot je letošnji. Kar tri ekipe delijo vrh lestvice in enašta uvrščena ima le pet točk zaostanka od vodilne trojice. Skratka, situacija na samem vrhu ali tuk pod njim se lahko korenito spremeni iz kroga v krog in tudi drevi ob 20.30 je nekaj dvojev, ki bi lahko popolnoma na novo narisali lestvico.

V prejšnjem krogu je Inter na domačem terenu igral zgolj neodločeno 0:0 z Genoo in tako prekinil na šestdesetki serijo domačih tekem z vsaj enim doseženim golom (zadnjič, ko Inter ni z

NAŠ POGOVOR - 84-letni »vulkan« Wiel Coerver na obisku v Doberdobu

»Nogomet, ki sloni izključno na moči, ima javnost dovolj«

Nizozemski strokovnjak je pristaš učenja tehnične dovršenosti - Mladi potrebujejo najboljše strokovnjake

Iz nogometa je napravil pravo življensko filozofijo, ki se odraža v novih pogledih in novih pristopih do najpopularnejše igre na svetu. Zlasti je ta pristop inovativen pri posredovanju znanja mladim igralskim upom, ki še spoznavajo prve črke v abecedi nogometa. Je velik privrženec tehnične dovršenosti, občutka za žogo in obvladovanja usnjene krogle. Kot sam pravi, je na svetu ogromno aktivnih igralcev, ki jih poznavajo, pa tudi javno mnenje imajo za vrhunske, a se ta vrhunskov včasih izkaže le v izjemni telesni pripravljenosti, veliko manj na tehnični. Znano pa je, da je prav tehnična dovršenost, ki je v povezavi z domiselnostjo igralca, tista, ki privabi na stacione gledalce in ki nogomet postavi daleč pred druge, tudi razširjene športne panoage.

To in še marsikaj smo slišali iz ust Wiel Coerverja na spoznavnem in družabnem večeru v agriturizmu Kovač v Doberdobu, ki ga je pripravila doberdobska Mladost. Klub svojim 84 letom, deluje nizozemski strokovnjak kot »vulkan«, ki nogomet obdeluje vseh zornih kotov in sogovorniku vneto razlagajo, kaj je dobrega in kaj manj dobrega pri »žogobrcarjih«. Na srečanje z uglednim gostom, ki ga je med obiskom v zamejstvu spremjal tehnični sodelavec in trener Joep Haan, je prišlo kar nekaj ljudi iz krajevnega nogometnega sveta z obeh strani meje. Prisoten je bil tudi predsednik gorškega CONI-ja Giorgio Brandolin, včasih tudi sam dober nogometnaš. S pomočjo Daria Frandoliča, ki je najbolj zaslužen, da je Coerver, kljub svojim ne več rosnim letom, dopotoval k nam, smo se z nizozemskim strokovljakom spravili v kratki pogovor. Frandolič je bil za prevajalca in je Coerverjevo razlagu v nemščini prevajal v slovenščino in italijansčino (nizozemski strokovnjak govoriti tudi angleško). Na vprašanje v čem tiči skrivnost njegove metode, nam je odvrnil:

»Otrok se mora z žogo soočiti že v zelo mladih letih. Usposobljeni trenerji mu morajo vcepiti v glavo, da je pri nogometu najvažnejši stik z žogo in njeno obvladovanje. S tem bomo otroku vili tudi potrebno samozavest, ki mu bo kot odraslemu nogometnu prišla še kako prav. Njegova nadaljnja kariera bo odvisna prav od osnovnih prvin, ki jih je osvojil kot deček.«

Kakšno vlogo pri tem odigrava talent in kakšno učenje in vežbanje?

»Talent je vsekakor pomembna postavka, vendar še zdaleč ni zadost. Pomembna je vadba v zopet vadba z ne-skončnim ponavljanjem določenih gibov, potez, podaj, streljav, itd. Kot primer vze-mimo igralca takega kova, kot sta bila Zi-

Od desne proti levi: Wiel Coerver, organizator srečanja v Doberdobu Dario Frandolič in Coerverjev sodelavec Joep Haan
PRINČIČ

dane in Maradona. Gibi in obvladovanje teh dveh asov so bili kot poezija, v kateri se zrcali vsa lepota te igre. Onadva sta bila velika talenta, dovršenost v igri pa sta pridobila z napornim delom, ki je njuno osebno nadarjenost nadgradilo do vrhunskih razsežnosti.«

Kaj pa figura trenerja?

»Trener je figura, od katerega je odvisna vsa lepota nogometne igre. Tu mislim predvsem na trenerje, ki se ubadajo z mladinskim nogometom. Zato sem trdno prepričan, da morajo klubu za to starostno kategorijo preskrbeti najboljše vadbane kadre. Oni so tisti, ki bodo mladega nogometnaša naučili »znanosti« in vseh malih in velikih skrivnosti, ki so potrebne, da dober igralec, postane »super« igralec. Poleg tega mora trener igralcem vcepiti ljubezen do nogometa. Ta ljubezen mora biti tako »vroča«, da bo igralec tudi po rednem treningu doma sam preiskusil in izpopolnil nabranoto znanje. Pretirano sedenje pred računalnikom mu prav gotovo ne bo pomagalo pri športni karieri.«

Po igralskih in trenerskih izkušnjah ste se vrgli prav v znanstveno obravnavanje, spoznavanje in posredovanje nogometu drugim. So vaše metode v svetu upoštevane?

Rekel bi, da vedno več. Nogometna, ki sloni izključno na moči, ima javnost dovolj. Ljudje bi radi več potez, ki so jih znali in do potez obvladovali razni Pelé, Eusebio, Maradona, Zidane in redki drugi. Zlasti se k

tem metodam nagibajo nekatere države, ki nimajo evropske ali južnoameriške nogometne tradicije. Pred leti sem bil v Egiptu, kjer smo nekaj mesecev trdno delali s kakihi 60 mladimi nogometnaši. Nikoli prej bi si ne mislil, da bi tudi v arabskem svetu bilo toliko skritih talentov, za katere bomo čez nekaj let še slišali.«

Z vami bi se radi pogovarjali v nedogled, ker ste prijeten sogovornik in vas je lepo poslušati. Žal nam prostor tega ne dovoljuje. Zato bi vas na koncu radi vprašali, zakaj ste prišli k nam na Goriško?

Z vsemi to je »krič« Dario Frandolič, s katerim sva se spoznal in spoprijateljila že pred leti. On je pokazal veliko zanimanje za mojo metodo treninga. Poleg tega je Goriška tudi kraj, kjer se srečujejo različne kulturne in različni pogledi na nogomet. Mislim, da so tu kar dobrji pogoji, da s primernim pristopom vzgojimo določeno skupino nogometnašev. Imam prijatelje pri velikih klubih, a raje svojo metodo prikazujem v okoljih, ki še niso »zastrupljena« s skomercializiranim pojmovanjem nogometu. Dogovarjam se, da bi marca naslednje leto predstavili poseben tečaj z mladimi igralci z obeh strani meje in izdelali poseben DVD s posnetki raznih vaj, ki bi jih izvajali goriški igralci. Prepričan sem, da bomo s prijatelji, ki sem jih pridobil v teh dneh bivanja na Goriškem, uspeli postaviti na noge ta projekt in s tem vrisiti nogometu novo spodbudo, ki jo vsekar potrebuje.«

Vili Prinčič

stopom na newyorškem maratonu se mi bodo izpolnile življenske sanje. V ZDA sem si želel odpotovati že lani, toda mi to ni uspelo. Letos pa sem se dobro organiziral, dobil potovalno agencijo (v Tržiču), ki v paketu vključuje tudi nastop na maratonu in se prijavil že pred par meseci. Število nastopajočih na maratonu je namreč omejeno. Vpis pa ni poceni. Stane kar 250 evrov,« je do dal dolinski tekač, ki je pred približno desetimi leti diplomiral na tržaški višji srednji šoli Žiga Zois. Pa bo Rickiju uspelo preteči več kot 42 kilometrov dolgo progo? »Mislim, da mi bo, saj sem dobro pripravljen. Tekel pa bom za vse, ki me spodbujajo in so mi doslej pomagali. Od brata Simoneje do vseh prijateljev ter vaščanov. Ponosen sem nameč, da bom prvi tekač dolinske občine na newyorškem maratonu,« je ponovil Baldi, ki bo čez lužo odpotoval južni zjutraj, tekmoval pa bo v nedeljo. Medtem pa si bo ogledal tudi znamenitosti ameriškega mesta. (jng)

je trenira na stezah pri Bazovici. Večkrat pa teče tudi po asfaltu, kar ga bo čakalo tudi na vzhodni obali Združenih držav Amerike, kjer bodo tekmovali tudi VIP-ovci Romano Prodi, Gianni Morandi, Teo Teocoli in ostali. »Z na-

...

NOGOMET

Začarana vrata za ljubitelje Sovodenj

Chiopris - Sovodnjne 0:0

LJUBITELJI SOVODNJE: Grimaz, Figelj, Peteani, Grilj, Černic, Sartori, Pahor, Mihalj (Fajt), Visintin (Korsič), Cesutti, Bellini.

Sovodenjski ljubitelji se vračajo z gostovanja v Chioprisu z grenkobo v ustih, saj kjub velikemu trudu niso uspeli premagati domače ekipe. Tekma je bila enosmerna od prve do 90. minute, saj smo bili priča pravemu navalu na vrata Chioprisa, ki pa so bila kot začarana, saj žoga ni in ni hotela v mrežo. V prvem polčasu je Cesutti zadel vratnico, dobre priložnosti sta zapravila še Pahor in Visintin. Tudi drugi del tekme se je odvijal le na eni poloviči igrišča. Gostje so stalno napadali in igrali z izredno ofenzivno enajsterico. Ko je najprej Korsič sam pred praznim golom neverjetno poslal žogo čez prečko, malo kasneje pa se je akcija ponovila s podobno napako Fajta, je bilo vsem jasno, da bo ostal rezultat nespremenjen do konca, kar se je tudi zgodilo. V soboto ob 14.30 bo v Sovodnjah pričakovani in občuteni derbi z Morarom, kar bo zagotovo privabilo ob rob igrišča publiko velikih priložnosti.

DANES PRIMORJE - BREG - Nocoj se bosta v okviru 1. kroga drugega dela deželnega pokala za ekipe 2. amaterske lige v Dolini ob 20.30 pomerila Primorje in Breg.

INTERVJU - Nogometni trener Simon Feri

Do združitve med Sovodnjami in Juventino bo prej ali slej moralno priti

Sovodenjski zvezni igralec Simon Feri (na sliki) je do slej nastopal na vseh šestih tekmacah svojega moštva v 1. amaterski ligi. Konč lanske sezone je uspešno opravil trenerški izpit UEFA B kategorije in letos vodi tudi sovodenjsko mladinsko nogometno šolo oziroma cicibane.

Po šestih krogih ste le enkrat zmagali. Ali je to že razlog za preventivni alarm?

Mislim, da še ni razlogov za paniko. Pričakovali smo reakcijo po nerodnem porazu proti Primorcu, a žal je bila le polovica. Turriaco je dobra in zelo izkušena ekipa. Mi pa smo se borili le v prvem polčasu.

Kot trener bi nam mogoče povedal, katere so glavne težave?

Težave so v glavnem na sredini igrišča in posledično tudi v obrambi. Zmanjka sta nam dva zelo pomembna igralca. Novi nakup Bernardis, od katerega smo veliko pričakovali, je poškodovan (težave s hrbotom).

Obrambni igralec Robert Figelj, ki je lani igral odlično, pa še ne trenira zaradi službenih obveznosti. Treba se bo zbrati in igrati bolj složno.

Ali v Sovodnjah mogoče kratkoročno načrtuje napredovanje v višjo promocijsko ligo?

Trenutno najbrž ne. Naš glavni letosni cilj je obstanek v ligi. Vem pa, da so po lanskem sezonu nekateri govorili, češ kako bi bilo lepo, ko bi igrali v promocijski ligi. To pa so za sedaj le težave.

Kako bi reagiral, če bi te tak klub hotel angažirati kot trenerja?

Če bi dobil pravo priložnost in prav ponudbo, bi jo najbrž sprejel. Vsekakor bi najraje začel v nižjih ligah in postopoma napredoval. Ne bi hotel narediti predolgega korača in pogoreti. Letos vodim cicibane, ki mi dajejo veliko zadostenja. Po opravljenem trenerškem izpitu sledim našim treningom na drugačen način. Sam pri sebi analiziram, če je kar delamo pravilno. Trenerju sicer ne nič očitam, saj za to nisem poklican.

Stanje slovenskega mladinskega nogometa na Goriškem je katastrofalno. Je na obzorju kakša rešitev?

Katastrofalno je nasploh celotno stanje žogometa mladinskega nogometa. Težav nimamo samo v Sovodnjah, Štandrežu in Doberdobu. S težavami se soočajo tudi pri Pro Goriziji, v Ločniku in pri vseh ostalih nekdaj slavnih društvih. Mladine je vedno manj. V Sovodnjah smo na žalost pred leti zanemarili mladinski sektor in predvsem cicibane. Zdaj plačujemo ta dolg. V zadnjih sezona na smo si zavrhali rokave in smo zbrali

kar lepo skupino mladih nogometnašev. S cicibani delajo dobro tudi v Doberdobu in v Štandrežu. Samo tako bomo čez nekaj sezona ponovno imeli ekipe najmlajših, načrščnikov in mladincev.

Govorilo se je tudi o goriški Pomladni. Ali je to še aktualno?

Je, čeprav bi morali se sti za mizo in v ta sklop znotriva privabiti Juventino, ki pa je očitno izbrala pot sodelovanja z italijanskimi društvimi. Bolj aktualna je torej pot sodelovanja z Mladostjo, s katero sicer že sodelujemo. V to os Doberdob-Sovodnje bi bili morali privabiti tudi devinski okraj, ki je delno zanemarjen oziroma v glavnem ga pokriva le italijansko društvo Sistiana iz Vižovlj.

Med poletjem ni prišlo do združitve med Juventino in Pro Gorizio. Člani štandreškega društva so bili v glavnem proti in nekdo je celo predlagal, da bi se raje združili s Sovodnjami...

Pametno. V kratkem bo to nujno, saj imamo težave z odborniki tako v Sovodnjah kot v Štandrežu. Pomenbne so tudi ambicije društva, ki ne sme leteti previsoko in mora ohraniti slovenske korenine ter vključevati čim več slovensko govorečih igralcev. (jng)

DEŽELNI MLADINCI

Trieste Calcio - Vesna 1:1 (1:0)

STRELEC: Ronci v 85. min.

VESNA: L. Rossioni, Burni, Simonis (Zarba), Drassich, S. Rossioni, Zampino (Farfoglia), Salice, Radivo (Ronci), Ribeži (Del Savio), Brandolisi, trener Toffoli. IZ-KLJUČEN: S. Rossioni.

Vesni mladinci so na derbi tekmi 6. kroga še v zadnjih minutah izenačili proti Trieste Calciju, ki ima enako število točk.

NAJMLAJŠI NA GORIŠKEM

Juventina - Pro Gorizia 3:0 (1:0)

STRELEC: Saveri 3.

JUVENTINA: Nazzaro, Robazza, Feredel, Furlan (Matiussi), Tercic (C. Gashi), Bytyci, Zorlut, Markovič, Semolič (Yao Agbeita), M. Gashi (Esposito), Saveri (Jan Paulin), trener Cecotti.

Najmlajši Juventine so povsem zasluženo brez večjih težav premagali Pro Gorizio. Trener Cecotti je pohvalil vse svoje vitezovce.

ČEZMEJNO PRVENSTVO

- 2. krog, danes: Audax - Primorje Vipava (16.30), Tolmin Kobarič - Italija (16.30), Cormons - Adria Ciciban (18.30), Romans - Bilje (18.00), Hit Gorica - Ronchi (19.00), jutri: Brda - Juventina (18.00, v Vipolžah).

ZANIMIVOST - Dolinčan na nedeljskem maratonu v New Yorku

Baldijev skok čez lužo

Pravi, da se mu bodo z nastopom uresničile življenske sanje - Tudi triatlonec

Na newyorškem maratonu je že nastopilo kar nekaj zamejskih tekačev, med katerimi bi lahko omenili zgornjškega župana Mirka Sardoča in padriškega športnika-invalida Pavla Križmančiča. Po Manhattnu in ostalih newyorških mestnih četrtih bo v nedeljo na 42 kilometrov ter 195 metrov dolgi progi nastopil 29-letni Dolinčan Riccardo Baldi (na sliki). »Sem prvi občan dolinske občine, ki bo tekel na najbolj znamenitem in znanem svetovnem maratonu v New Yorku, kjer vsako leto tekuje okrog 50 tisoč tekačev,« je ugotovil Ricky, ki je pred časom igral košarko pri mladinskih ekipa Jadran, Brega, nato pa pri Poletu, Ciciboni ter Proseku.

Za ambicioznega Dolinčana bo nedeljski prvi maraton: »Dosele sem tekmoval le na polmaratonih, raznih deset kilometrskih tekmal in na nekaterih triatlonih. Na maraton se pripravljam že nekaj časa. Bolj točno

JADRANJE - Obračun mladinskega delovanja Čupe in Sirene

Pri Čupi večja baza, pri Sireni dosegli cilje

Oba kluba z razvejano dejavnostjo v razredu optimistov, pri Čupi še 420, pri Sireni pa laserji

Z začetkom jeseni se jadralna dejavnost pri naših klubih, sesljanski Čipi in barkovljanski Sireni, nekoliko umiri, nikakor pa se ne ustavi. Iz pogovorov s trenerji smo povzeli razvejano dejavnost tekmovalnih skupin.

Čupa

Pri Čupi je delovanje v razredu optimist razdeljeno v tri delovne skupine: mladince, kadete in mlajše kadete. Po decembrisem premoru so januarja letos pod vodstvom Mauricia Benčiča začeli najprej mladinci, ki so dvakrat tedensko vadili v Kopru in Portorožu. Februarja je skupina teden dni posvetila intenzivnim pripravam v Atenah, nato pa začela že s prvimi nastopi v Sloveniji (začetek regatnega obdobja v Italiji se začne pozneje, op. a.). Kadeti in mlajši kadeti so pod takirko Matije Spinazzole začeli s treningi sredi februarja v sesljanskem zalivu, pravi začetek sezone pa je predstavljala tradicionalna marčevska regata v Gradežu. V poletnih mesecih so se vse tri skupine združile in skupno trenirale trikrat do štirikrat tedensko ter se redno udeleževali vseh pomembnejših regat. Mlajši kadeti, ki zaradi pravilnika ne morejo nastopati v Italiji, so se udeležili nekaterih regat na Hrvaškem in v Sloveniji.

»Ob začetku sezone smo si zastavili cilj, da bi vsaj eden izmed mladincov udeležil državnih selekcij za evropsko in svetovno prvenstvo, a se žal ni uresničil,« pravi Matija Spinazzola, instruktor in vodja mladinskega sektorja. 13-letni Mirko Juretič je bil namreč prekratek samo za eno mesto. »Pri kadetih pa so se čisto vsi udeležili državnega finala trofeje Primavela, kar pomeni, da so uspešno prestali deželne kvalifikacije. Posebna povhoda gre Jani Germani in Sebastian Cetul, ki so se na državnem nivoju zelo dobro odrezali.« Jana Germani je med najmlajšimi (letniki 1999) zasedla absolutno deveto mesto in bila tretja najboljša deklica, Sebastian Cetul pa je bil 21. med 124 tekmovalci. »Nasploh bi lahko bili rezultati boljši. Če sezono gledam iz klubskega vidika, pa menim, da je bila letosnjica sezona zelo uspešna. Imamo namreč zadovoljivo število otrok, katerim so je po letosnjem jadralni šoli pridružilo še pet najmlajših,« poudarja trener Spinazzola in dodaja, da je tudi jadralna šola požela velik uspeh: »V štirih izmenah se je zvrstilo več kot 75 tečajnikov. V prejšnjih sezонаh jih je bilo približno 60.« Letosnjem tekmovalno sezono mladih jadralcev je posestila regata v Avstriji in na Slovaškem (European cup), kjer so se Čupini jadralci dobro odrezali. Zanimiva je bila tudi regata v novem razredu O'pen Bic, ki naj bi ga začeli gojiti tudi v sesljanskem klubu: »V klubu bomo razvijali delovanje tudi v tem razredu, ampak se bomo udeležili le nekaterih regat,« pojasnjuje Spinazzola.

S septembrom in začetkom pouka so pri Čupi ponovno začeli z dvakrat tedenskimi treningi ločeno po starostnih skupinah, ki se bodo nadaljevali do decembra. Z začetkom nove sezone so kadeti prestopili v skupino mladincov, mladi jadralci Chantal Zeriali in Ingrid Čaudek sta predsedili v razred 420, kjer sta letos že nastopala Jakob Husu in Matija Čaudek. V zimskih mesecih sta mlada jadralca trenirala pod vodstvom Matjaža Antonaca, poleti pa sta se pridružila ostalim jadralcem v razredu optimist z Matijo Spinazzolo. Čupina posadka je nastopila na nekaterih regatah po Italiji, udeležila pa sta se tudi regate na Slovaškem: »Višjih uvrstitev ni bilo, saj se fanta šele prijavljata na novo jadrnicu,« je povedal Spinazzola.

Tekmovalci: 420 - Jakob Husu (93) in Matija Čaudek (93), Chantal Zeriali (96) in Ingrid Peric (94), trenerja: Matija Spinazzola in Matjaž Antonac; optimist juniores - Mirko Juretič (95), Thomas Gruden (95), Haron Zeriali (97), Cecilia Fedel (97), Martina Husu (97), trener: Maurizio Benčič, **kadeti** - Samuele Ferletti (98), Luca Carciotti (98), Jana Germani (99), Cetul Sebastian (99), Camilla Crasnick (99), Nastja Maver (98), trener: Matija Spinazzola; **mlajši kadeti**: Giorgia Sinigoj (01), Dana Škarab, Francesco Ferletti (01), Matija Costantin (00), Nina Benedetti (01), trener: Matija Spinazzola.

Čupini in Sireni jadralci v razredu optimist na letošnji Barcolini

KROMA,

Sirena

Pri Sireni je v minuli sezoni treniralo osem tekmovalcev, po letosnjih poletnih tečajih pa sta se skupini pridružila še dva. Mladinec in sedem kadetov so vseskozi trenirali skupaj: po zimskem premoru so s trikrat tedenskimi treningi začeli 15. januarja, konec februarja pa se je trojica izkušnejših udeležila tedenskih priprav na Hvaru z drugimi slovenskimi klubmi. Marca so Sireni jadralci začeli z nastopi na regatah po Sloveniji, nato pa še z regatami v Italiji. S koncem pouka pa se je količina treningov povečala: trenirali so vsak dan in nastopili na različnih večdnevnih regatah. Tisti, ki se regat niso udeležili, pa so sodelovali na poletnih tečajih.

Glavni cilj minule sezone je bila predvsem sestava homogene skupine: »Obenem želimo, da bi se otroci zabavali in to tudi z uspehi, ko je navadno zabava še lepša,« pravi trener in odgovoren za skupino optimistov David Poljšak. »Rezultati so bili v tej sezoni odlični, tako da smo dosegli to, kar smo pričakovali,« je pristavil Poljšak, ki pri barkovljanskem društvu vodi skupino optimistov že dve leti, pri najmlajših pa mu pomaga Alan Mahne Kalin. Zelo dobro se je na državnem prvenstvu odrezala kadetinja Marta Curri, ki je bila 24. v Cervii, šesta med dekleti. Na državnem prvenstvu mladićev pa je Matija Ugrin (od avgusta trenira pri Čupi) dober 22. Isto uvrstitev je dosegel tudi na državnih selekcij-

skih regatah za evropsko in svetovno prvenstvo, kjer mu preboj v reprezentanco ni uspel, nastopil pa je kot edini predstavnik naših društev. Dan Poljšak je pod slovensko zastavo nastopil na evropskem prvenstvu, že drugo leto zapored pa je osvojil naslov slovenskega državnega prvaka med kadeti. Septembra je na jezeru Trasimeno osvojil še prehodni pokal Touring. Nazadnje je zelo spodbudne nastope zabeležil Max Zuliani, ki je na Barcolini med letniki 1998 osvojil tretje mesto.

Skupina optimistov bo trenirala vse do polovice decembra, nato pa bo nastopil zasljeni čas počitka.

Pri Sireni sta letos v razredu laser redno trenirali tudi Giulia Ceschiutti (radial) in Danijel Gruden (4.7), ki ju vodi Bruno Bogatec, nato pa Samuel Kralj. Jadralca sta nastopila na nekaterih conskih regatah, nista pa doseglj odmevnješih rezultatov.

Tekmovalci: laser - Giulia Ceschiutti (radial) in Danijel Gruden (4.7), **trener** Samuel Kralj; mladinci - Mattia Ugrin (94), **kadeti** - Marta Curri (98), Vanja in Max Zuliani (908), Marco Marzomagno (98), Pietro Osualdini (99), Nicolas Starc (00), Dan Poljšak (97), Lara Poljšak (98), Danijel Sečevič (98), **trener**: David Poljšak.

Jadralci v razredu optimist bodo do decembra nastopili še na nekaterih regatah, med drugim novembra v tržaškem zalivu na tradicionalni mednarodni regati, ki jo skupaj organizata Čupa in Sirena.

Veronika Sosa

Člani Dolge krone častno zastopali deželo FJK

Člani Jalhnega društva Dolga kronska so sklopku deželne reprezentance v kraju Bagno di Romagna z uspehom nastopili na Trofeji dežel v trekingu, kjer so med 12 reprezentancami zasedli zelo dobro 4. mesto. Naslo deželo so zastopali člani Dolge krone Andrej Kosmač (na sliki), Irina Počkar, Alessio Sauroni in Andrea Franco ter Videmčan Ivan Coden in Pordenončan Michele Ragogna. Kosmač je bil v najvišji 4. kategoriji 5. med 35 tekmovalci, irina Počkar pa je bila 32. V 1. kategoriji je bil Franco 8. Sauroni 19., Coden 25, Ragogna pa zaradi poškodbe konja tekme ni dokončal.

Zdaj čaka naše jahaše državno prvenstvo FISE v krosu, ki bo v Rimu. Tam bodo barve FJK zastopali Andrej Kosmač, Celeste Verona, Alessia Fontanot, Modesto Trevisan in Maja Slavec.

KARATE - Na Jesenicah mednarodni turnir Slovenija-FJK

Dobre uvrstitve shinkaijevcov

Na društveni lestvici so dosegli 3. mesto za Tolminom in goriškim Sankakujem - Nastopilo 170 tekmovalcev

V nedeljo je Slovenska zveza tradicionalnega karateja priredila mednarodni turnir, kar je v bistvu bilo drugo tovrstno srečanje med ekipami Slovenije in dežele FJK po padcu mej med obema sosedama.

Srečanje se je udeležilo okrog 170 tekmovalcev, včlanjenih v desetih društvih. Iz naše dežele so prijavile svoje člane štiri ekipne sicer; Ken e Zen iz Pagnaccia, Sankaku iz Gorice, Fujiyama iz Čedadu in Shinkai klub iz Zgonika. Srečanje je bilo v telovadnici jeseniške gimnazije, otvoritveni slovesnosti je prisostvoval tudi mestni župan Tomaž Mencinger, ki je pozdravil navzoče in podčrtal pomen čezmejnega sodelovanja. Nagrajevanje za tekmovanja v posameznih likih je potekalo sproti po izvedbah odgovarjajočih kategorij. V zgodnjih podpolanskih urah pa sta se v borbah pomerili štiričlanski ekipi obeh dežel. Za FJK so nastopali: Simon Castellari (Ken e Zen), Cristiano Cralli (Fujiyama), Elia Hrovatin (Shinkai Klub) in Katia Borgobello (Ken e Zen).

Ob koncu turnirja so objavili ekipno lestvico. Prvih pet ekip je prejelo pokal (1. Karate Klub Goryu iz Tolmina, 2. Sankaku, 3. Shinkai Klub, 4. Ken e Zen, 5. Huda mravljinca iz Jesenic). K solidnemu ekipnemu uspehu shinkajevcev so prispevale naslednje odlične uvrstitve - 1. mesta: Elia Hrovatin, Matteo Blocar, Adam Saražin in Iris Penco; 2. mesta Erik Penco, Maja Ukmar, Ivana Saražin in Milena Legiša; 3. mesta: Martina Budin in Lenart Legiša.

S tekmovanja na Jesenicah

Matteo Blocar, Adam Saražin in Iris Penco; 2. mesta Erik Penco, Maja Ukmar, Ivana Saražin in Milena Legiša; 3. mesta: Martina Budin in Lenart Legiša.

Obvestila

PLANINCSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠD SLOGA vabi v soboto, 8. novembra svoje člane in prijatelje na tradicionalno martinovanje in pohod po Brkih. Zbirališče v Bazovici pri Kalu ob 13.30. Za pojasnila sta na razpolago Viktor 040-226283 in Frančko 040-200782.

ZSŠDI obvešča, da bo seja smučarske komisije jutri, 30. oktobra, ob 20.30 na sedežu SK Brdina na Opčinah.

ZSŠDI obvešča, da bo seja odbojkarske komisije danes, 29. oktobra, ob 20.30 na sedežu ZSŠDI v Trstu.

ŠD POLET obvešča, da bo razstava o košarki v Prosvetnem domu odprta ves teden, do vključno sobote, od 18. do 20. ure. Na razpolago je tudi brošura Sergia Tavčarja ob 40-letnici openske košarke.

AŠD-SK BRDINA organizira novembra sejem rabljene smučarske opreme po sledenih datumih in urnikih: samo v četrtek, 6. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme; sejem bo potekal v petek, 7. novembra, od 18. do 21. ure, v soboto, 8. novembra, od 16. do 21. ure in v nedeljo, 9. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Sejem bo v prostorih doma Brdina na trgu Brdina na Opčinah. Za informacije lahko kličete na štev. 347 5292058.

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični proggi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo od 9.00 do 11.00 z društvenimi učitelji. Začetek tečajev ob sobotah od 8.11 do 29.11 oz. ob nedeljah od 9.11 do 30.11.2008. Možnost najema opreme. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na tel. 338 8621592 (Janja).

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pimpa
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi (v. Max Giusti)

21.10 Variete: Carramba! Che fortuna
23.10 Dnevnik in vremenska napoved, sledi Porta a porta
0.55 Nočni dnevnik

Rai Due

6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Nan.: Tracy e Polpetta
10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e societa', sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 23.35 Dnevnik
21.00 Dok.: Voyager - Ai confini della conoscenza
23.10 Šport: Speciale 90° minuto
0.55 Dnevnik

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffé di Corradino Mineo in Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba volant
12.00 Dnevnik
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Leonardo, sledi Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.10 Nan.: La Nuova Squadra

23.10 Variete: Parla con me
0.00 Aktualno: Dnevnik, vremenska napoved

Rete 4

7.05 Nan.: I Robinson
7.30 Nan.: Charlie's Angels
8.30 Nan.: Hunter
9.30 Nad.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nad.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
15.55 Film: Kramer contro Kramer (dram, ZDA '80, r. R. Benton, i. D. Hoffman)

18.40 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Il Commissario Cordier (i. P. Mondy)
23.00 Šport: Controcampo
0.55 Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik: Mattina
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.00 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Resničnostni šov: Amici
17.00 Aktualno: Pomeriggio cinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuole essere milionario
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Anna e i cinque
23.15 Aktualno: Matrix (vodi E. Mentina)

Italia 1

6.10 Nan.: Prima o poi divorzio!
6.35 16.50 Risanke
9.05 Nan: Starsky e Hutch
10.10 Nan.: Supercar
11.10 Nan.: Pacific Blue
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 16.50 Risanke
14.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
18.30 23.45 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
19.35 Resničnostni šov: La Talpa
20.45 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: Scary Movie 4 (kom., ZDA '06, i. A. Faris)

22.50 Film: Inserzione pericolosa (triler, ZDA '05, i. K. Miller)

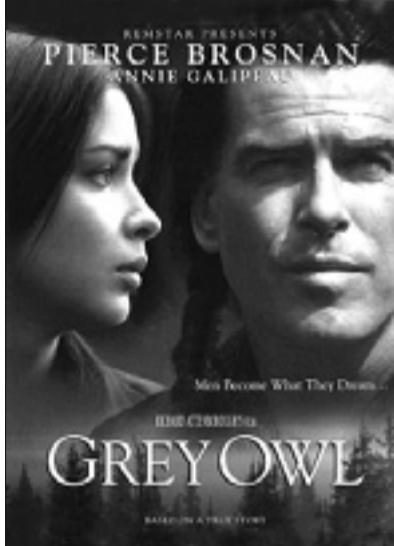
Tele 4

7.00 8.35, 13.00, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 17.00 Risanke
8.10 Storie tra le righe
10.35 Nan.: Don Matteo 4

11.05 Nan.: The flying doctors
12.35 Inf. odd.: Casa Italia news - Diario Olimpico
13.15 Aktualno: Mestieri che rimangono
13.50 Inf. odd.: ...Attualita'
14.30 Klasična glasba
15.45 Dokumentarec o naravi
19.05 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
20.00 Qui Tolmezzo
20.10 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: Principessa triste
22.40 Inf. odd.: A casa del musicista
23.30 Mettiamoci al lavoro
23.40 Film: Codice Omega

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus
9.15 Aktualno: Omnibus Life
10.10 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik, športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Dietro la porta chiusa (triler, ZDA '88, r. F. Lang, i. J. Bennett)
16.05 Nan.: Mac Giver
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Film: Grey Owl - Gufo Grigio (pust., ZDA '99, i. P. Brosnan)

23.30 Nan.: Sex and the City
0.05 Nan.: The L World
1.00 Dnevnik

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 otr. odd. o knjigah: Bukvožer
9.20 Risan. nanizanka
9.55 Risanka
10.05 Zlatko Zalakdak
10.25 Knjiga mene briga
10.45 Z glavo na zabavo
11.20 Dok. film: Predani ljudem
11.15 Dok. odd.: Vladarske igre železne dobe
11.55 Dok. odd: Umik agresorja z ozemlja RS. (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Tarča (pon.)
14.35 Dok. odd.: Kongresni trg pripravljuje
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Risana nan.: Sunebrojski zaklad
16.10 Pod klobukom
17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
17.30 Izob.-svetovalna odd.: Turbulenca Žrebanje lota
18.40 Risanka
19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Film: Filmski spodrljaji
19.55 Sklepna slovesnost 43. Borštnikovega srečanja in podelitev nagrad
21.00 Dok. odd.
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.05 Omizje

Slovenija 2

6.30 9.30, 2.00 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otr. Infokanal
9.00 Tv prodaja, sledi Zabavni infokanal
11.45 Superfinale Berni Models 2008 (pon.)
12.35 Pihalni kvintet

13.15 Impromptu (odd. o umetnosti glasbe in plesu)
13.35 Vrhunci angleške nogometne lige
14.25 50 let televizije
14.50 Poljudoznan. nan.: Po poteh Ushuaie
15.50 Črno beli časi
16.10 Koktalj
17.25 Mostovi-Hidak (pon.)
18.00 Slovenija danes (Dnevnik Tv Maribor)
18.25 Kronika osrednje Slovenije, sledi Primorska kronika
18.55 50 let televizije
20.00 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
20.50 Prvi in drugi
21.20 Tv priredba gledališke predstave
23.45 Slovenska jazz scena

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 0.25 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Globus
15.00 Film: Raznjalci kozic (VB, '69, r. P.G. Scott, i. R. Fraser, C. Lesley)
16.25 Biker explorer
16.55 Nautilus
17.25 21.40 Avtomobilizem
17.40 Vsedanes: vzgoja in izobraževanje
18.00 Primorski mozaik (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.10 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Odmev
20.00 Pogovorimo se o...
20.40 City folk
21.10 Reportaža: Diplomatska regata
22.15 Srečanje z...
22.50 Artevisione
23.20 Iz arhiva po vaših željah

Tv Primorka

11.30 20.00, 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved
12.00 23.30 Videostrani
18.00 Mali Prijatelji (pon.)
18.45 Kulturni utrink
19.00 Športni pondeljek (pon.)
19.55 EPP
20.30 Objektiv
21.00 Odprtia tema
22.00 Polka in Majolka

RADIO TRST A

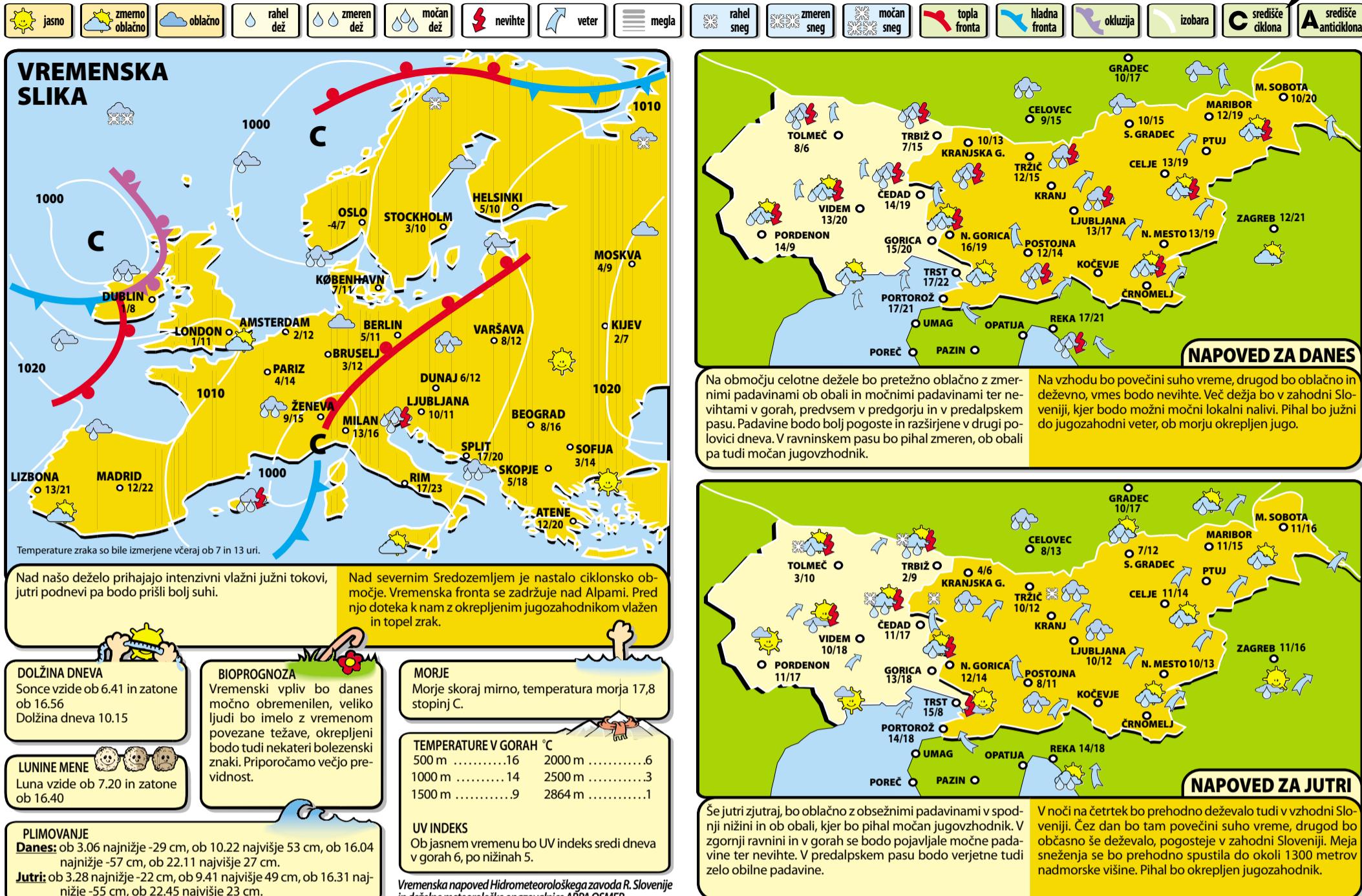
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Ko se stikajo kulture; 9.00 Rdioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Oprta knjiga; 11.00 Studio D; sledi Napovednik; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Posvetovalna s psihologom; 15.00 Mladil; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Istrska srečanja; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldanil pol ip; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-14.30 Na rešetu; 14.45 Aktualno: 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditve; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodbivne; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odpri prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italio heroes; 15.05

JAPONSKA - Novi premier se je potožil

Asu zmanjkuje časa za branje stripov

Taro Aso
ANSA

TOKIO - Japonski premier Taro Aso, ki je to mesto zasedel konec septembra, je v nedavnjem govoru potožil, da mu zaradi velike zaposlenosti zmanjkuje časa za njegov dolgoletni hobi - branje stripov. "Težko je brati stripe, saj je moj čas sedaj omejen," je Aso povedal več stoglavemu občinstvu v Tokiu v njegovem prvem javnem nagovoru od nastopa funkcije.

Kot poslanec je Aso veljal za dokaj ostrega, v zadnjih letih pa je poskušal omehčati svojo podobo in se predstavljati kot eden izmed t.i. otakujev, za katere so značilni hobiji, ki mejijo na obsedenost, še posebej na področju animacije, video igric in stripov. Aso je judi nagovoril v tokijskem okrožju Akihabara, ki s številnimi trgovinami, ki prodajajo elektroniko in stripe, velja za najpomembnejše zbirališče otakujev. Ob tem je tudi pozdravljal japonsko subkulturno, še posebej stripe, ki predstavljajo ključni izvozni artikel Japanske. "Lahko se razveselim, ko pridev in Akihabara," je še povedal Aso, medtem ko so njegovi podporniki, večinoma v 20 in 30 letih starosti, vzklikali "Aso, Aso, Aso". (STA)

ŠPANIJA - Akcija restavracije "Protikrizno" kosilo za en evro

MADRID - Restavracija v mestu Gijon na severu Španije je svojim strankam v času kosila enkrat tedensko začela ponujati "protikrizni" menu za zgolj en evro. S tem želi jo prebivalcem tega industrijskega pristaniškega mesta pomagati pri soočanju s finančno krizo. "Ne služimo, a denarja tudi ne izgubljamo," je povedala upraviteljica restavracije Dario's Emilia Jimenez. Ob tem je dodala, da nizke cene četrtkovih kosil pokrijejo zasluzki ob koncih tedna.

Poceni kosilo je restavracija začela ponujati v začetku meseca, z njim pa želi privabiti stranke v času, ko se potrošnja v Španiji zaradi strmega upočasnjevanja gospodarstva krči. Poteza je restavraciji ocitno uspela. Minuli četrtek se je namreč v gostilni gnetlo ljudi. Restavracija, ki ima 49 sedežev, pa je na ta dan postregla skoraj 200 ljudi. Za en evro so gostje dobili juho iz morskih sadežev, rebrca z rižem, piščanico ali sardelle s solato, kruh, pijačo in posladek. (STA)

AVSTRIJA Nacistični pozdrav ga je stal službo

DUNAJ - Voznika tramvaja na Dunaju so odpustili iz službe, potem ko je na sobotni nočni vožnji potnike pozdravljal z nacističnim pozdravom "Sieg Heil". Kot je v ponedeljek povedal tiskovni predstavnik dunajskega mestnega prevoznika Wiener Linien, so 35-letniku po sobotnem incidentu že vrnili delavsko knjižico.

35-letni voznik tramvaja, ki je v soboto ponoči vozil na eni izmed tramvajskih linij v središču Dunaja je potnikom preko zvočnega sistema na tramvaju lahko noč zaželel z besedami "Sieg Heil". Ko se je kmalu za tem znašel na zatožni klopi pri delodajalcu, obtožb glede neprimernega pozdravljanja ni zanikal. Za nepremišljeno ravnanje sedaj 35-letniku grozi tudi tudi formalna kazen. Če ga bo sodišče spoznalo za krivega, mu grozi do deset let zaporne kazni. O incidentu je sicer prvi poročal spletni časopis Die Juedische. (STA)

IZRAEL - Privlačna političarka Kanadski občudovalec poslal prstan Livnijevi

Cipi Livni
ANSA

JERUZALEM - Izraelska zunanjina ministrica Cipi Livni je poročena in ima dva odrasla otroka, a to njenega občudovalca iz Kanade ni odvrnilo od tega, da bi ji poslal diamantni prstan, poroča izraelski časnik Juedot Aharonot.

Prstan z diamantom oziroma kristalom - za kaj točno gre, še ni znano - iz 18-karatnega zlata je v pošiljki, ki ga je dostavila mednarodna poštna mreža, prispeval na urad Livnijeve v Jeruzalemu.

Paket je z vso mogočo natančnostjo pregledalo varnostno osebje ministričnega urada, saj so se bali, da vsebuje bombo. Na njihovo presečenje paket ni vseboval eksplozivne naprave, temveč ekskluzivno srebrno škatlico, v kateri se je skrival prstan.

Darijo je spremljalo le kratko spremno besedilo: "Zavedam se" in fotografija pošiljatelja, Kanadčana iz Quebeca. 50-letna Livnijeva darila kljub temu ni sprejela. Svojemu osebju je odredila, naj prstan ob zahvali vrne pošiljatelju. (STA)

ZDA - Gerard Damiano Umrl režiser filma Globoko grlo

MIAMI - Umrl je Gerard Damiano, režiser pionirskega pornografskega filma Globoko grlo. Naslov je za svoj vzdevek porabil novinarski vir informacij v škandalu Watergate. Damiani je v soboto umrl v bolnišnici Fort Myers, je v ponedeljek sporočil njegov sin Gerard Damiano ml. Režiserja je septembra zadela kap.

"Za nas je bil filmar in umetnik," je povedal mlajši Damiano. "Čeprav njegovih filmov nismo smeli gledati, smo vedeli, da jih dela, in ponosni smo bili na to."

Film Globoko grlo je imel velik uspeh in je utrl pot moderni industriji trde pornografije za odrasle. Film so leta 1972 posneli v šestih dneh za samo 25.000 dolarjev in videti ga je tako rekoč moral vsak Američan, ki je malo prej, v 60-ih letih, doživel seksualno revolucijo. (STA)